

Päätukihaun tuet 2016

Sisällysluettelo

Perustuki	3
Viherryttämistuki	7
Nuoren viljelijän tuki (EU)	19
Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus	25
Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset	48
Ei-tuotannollisten investointien korvaus	62
Luonnonhaittakorvaus	69
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	75
Peltokasvipalkkio	80
Kansalliset peltotuet	83
Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset	86
Muutokset hakuoppaassa 2016	87
Lukuohjeet ja tulostus	92
Julkaisun tiedot	93

Perustuki

Uutta 2016:

- Maito-, sonni- ja härkä- sekä tärkkelysperunalisäosat poistuvat.
- Timoteilisäosa puolittuu vuoden 2015 arvosta.
- Tasaosan arvoa korotetaan lisäosista siirtyvien rahojen sekä perustuen tukikatkon korotuksen seurauksena
- Tukioikeuksien tasaosan arvot voivat muuttua vielä vuoden aikana vuodelle 2016.
- Sellaisesta viljelystä, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään, ei makseta perustukea vuodesta 2016 alkaen.
- Jos tukioikeuksia jää kaksi vuotta peräkkäin käyttämättä, käyttämätön määrä tukioikeuksia viedään kansalliseen varantoon. Vuodet 2015 ja 2016 lasketaan peräkkäisiksi vuosiksi.

Perustuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukihakemuksella haetaan perustukea eli aktiiviviljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien aktivoimista vastaavilla tukikelpoisilla hehtaareilla. Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen.

Tukioikeuksia hallinnoidaan tukioikeusrekisterissä. Tukioikeuksiin liittyviä toimenpitei-

tä ovat tukioikeuksien siirrot, tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta, tukioikeuksien varantoonvienti käyttämättömyyden perustella sekä muut tukioikeuksien muokkaukset. Tukioikeuksiin liittyvistä ilmoituksista ja hakemuksista on erilliset ohjeet ja aikataulut ja ne löytyvät www.suomi.fi¹-palvelusta hakusanoilla "mavi103B"² ja "mavi289"³.

Perustuen hakeminen, tukitaso ja tuen maksaminen

Hae perustukea päätukihaun yhteydessä. Perustukea ja viherryttämistukea haetaan samalla rastilla. Perustukea hakiessasi sinun on ilmoitettava vuosittain maatilaasi koskevaa tietoa, haettava tukihakemuksella perustukea ja tukioikeuksien aktivoimista sekä ilmoitettava tiedot perus- ja kasvulohkoista. Ilmoita kaikki käytössäsi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan tukea kaikilta aloilta.

Suomessa on kaksi tukialuetta: AB-alue ja C-alue. Tukialuekartta löytyy Mavin internet-sivuilta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Tuki- ja kohdentamisaluekartta⁴.

Tukioikeuksien arvot muuttuivat vuonna 2015, koska perustukeen osoitettu rahamäärä laski. Vuonna 2014 tilatukeen oli varattu 476,4 M€ ja vuonna 2015 perustukeen varattu rahamäärä oli 267,4 M€. Arvon muutokseen vaikutti myös tukialuemuutos, jossa siirryttiin kolmesta tukialueesta kahteen tukialueeseen. Koska perustukeen varattu ra-

¹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

²http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi103B/index.html

³http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi289/index.html

⁴<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/Sivut/tuki-ja-kohdentamisaluekartta.aspx>

hamäärää lähes puolittui, tukioikeuksien arvo muuttui samassa suhteessa. Muutos koski sekä tasaosaa että lisäosaa. Vuoden 2015 tarkka tasaosan arvo ja lisäosien arvonmuutos selviää vasta keväällä 2016 sen jälkeen, kun ylimääräiset tukioikeudet on mitätöity. Vuonna 2014 tukioikeuksien arvoja leikattiin n. 8,2 %. Tämä leikkaus koski tasaosaa, lisäosia ja kansallista varantoa.

Vuonna 2016 poistuu kolme lisäosatyyppiä: maito, sonni- ja härkä sekä tärkkelysperunalisäosa. Lisäosissa olleet varat siirretään osaksi tasaosien arvoa. Tasaosan arvoa korotetaan lisäosista siirtyvien rahojen lisäksi myös perustuen tukikatkon korotuksen seurauksena. Timoteilisiäosan arvo on vuonna 2016 n. 50 % vuoden 2015 arvosta ja se poistuu kokonaan ensi vuonna. Sokerilisiäosa on voimassa vielä vuonna 2018, mutta siihen tehdään leikkaus vuonna 2017. Tukioikeuksien tasaosan arvot voivat muuttua arvioiduista arvoista vielä jonkin verran vuodelle 2016.

Suomessa on suorien tukien rajaksi säädetty 200 euroa. Tämä tarkoittaa, että jos haettava tai myönnettävä suorien tukien kokonaissumma jää alle 200 euron, tukea ei myönnetä. Perustuen kohdalla, jos tukea ei myönnetä, eivät tukioikeudet aktivoidu. Jos tukioikeudet ovat kaksi vuotta peräkkäin aktivoimatta, ne viedään kansalliseen varantoon.

Taulukko 1: ARVIO tukioikeuksien tasaosien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2015	2016
AB	118,06	122,32
C	101,54	110,86

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵

⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-Taulukko-1.png>

⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehtojen-oppaat.aspx>

Tukikelpoinen ala

Perustuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatalousmaa eli pellot, pysyvät kasvit sekä pysyvät nurmet ja pysyvät laitumet. Perustuessa tukikelpoiset alat, joista maksetaan tukea, määritellään jatkossa kasvukoodin kautta. Perustukea maksetaan kaikista maatalousmaan kasvulohkoista, joiden koko on vähintään 0,05 ha ja joilla on tukikelpoista kasvustoa tai muuta tukeen oikeuttavaa käyttömuotoa. Hakuoppaan liitteessä B on lueteltu kaikki käytössä olevat kasvukoodit ja niiden esiintyminen joko maatalousmaalla tai maatalousmaan ulkopuolella. Perustukea maksetaan maatalousmaalla oleville aloille, pois luki tilapäisesti viljelemätön ala, 20-v. erityistukisopimus pellolla, ja sellainen viljelytapa, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta mitään tukia. Maatalousmaan ulkopuoliselle alalle ei makseta perustukea.

Perustukea saadaksesi sinun tulee noudattaa kaikella maatalousmaalla täydentäviä ehtoja. Tarkista nämä ehdot erillisestä täydentävien ehtojen päivitetystä oppaasta, joka julkaistaan osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Täydentävien ehtojen opas⁶.

Tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksia käytetään siten, että ensimmäisenä käytetään yksikköarvoltaan kallein tukioikeus. Kaikki tilasi hallinnassa olevat tukioikeudet järjestetään yksikköarvon mukaan järjestykseen kalleimmasta halvimpaan ja tukioikeuksia käytetään aina samassa järjestyksessä. Yksittäinen tukioikeus voi olla korkeintaan 1,00 ha kokoinen. Tukioikeudet tulevat käytetyiksi eli aktivoiduiksi kun osasta

kin tukioikeutta myönnetään tukea. Tukea ei myönnetä esimerkiksi tilapäisesti viljelemättömästä alasta.

Tukioikeuksien käyttöä seurataan em. tavalla siten, että vuosien 2015 ja 2016 tukioikeuksien käyttö muodostaa kaksi peräkkäistä vuotta.

Käyttäjärjestys

A. Tukialue	
B. Suurin yksikköarvo, €/ha	
a. Tukioikeuden hallinta	
1. Vuokratut tukioikeudet	
i. pienin tilatunnus	
a. omistajaryhmä V1	
b. omistajaryhmä V2	
2. Omistetut tukioikeudet	
i. omistajaryhmä O1	
ii. omistajaryhmä O2	
b. Tukioikeuden koko, ha	
1. 0,01 ha	
2. 0,02 ha	
3. jne.	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁷

Kun vuoden 2015 jälkeen ylimääräiset tukioikeudet mitätöitiin, jäljelle jääneitä tukioikeuksia käytettiin edellä kerrotussa järjestyksessä. Alat, joista ei myönnetä perustukea, saattavat jättää myös tukioikeuksia aktivoimatta. Jos näitä aktivoimattomia tukioikeuksia on myös vuonna 2016, viedään sen verran (ha) tukioikeuksia varantoon, jotka ovat jääneet aktivoimatta sekä vuonna 2015 että vuonna 2016.

⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Käyttäjärjestys.png>

⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-3041>

Tukioikeuksien siirrot

Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi. Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräaikaisia. Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioikeuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattuja tukioikeuksia myydään.

Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täyttöohjeineen löytyy www.suomi.fi – palvelusta. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Tukioikeuksien siirrosta ei ole erillistä ohjetta. Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus. Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 15.6.2016. Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä 15.9.2016 mennessä. Katso tarkemmat koko tilan hallinnan siirtoa koskevat vaatimukset liitteestä A. Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2016.

Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiiviviljelijä. Tukioikeuksien siirtojen vastaanottajan pitää hakea perustukea siirron saantivuonna, jotta hän täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Aktiiviviljelijän mää-

ritelmä on tarkemmin kerrottu Tuenhakijan perusoppaan luvussa 4⁸.

Esimerkki 1.

Kuolinpesä Y hakee tukea. Kuolinpesän osakas Z hallinnoi vesiyhtiötä. Osakas Z ei yksistään täytä aktiiviviljelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää kuolinpesän nimiin, koska kuolinpesä oikeushenkilönä täyttää aktiiviviljelijän määritelmän.

Esimerkki 2.

Aviopari omistaa yhdessä maatilan maatalousmaan. Toinen puoliso on antanut valtuudet hakea tukia molempien nimissä. Valtuuden antanut puoliso käy tilan ulkopuolella töissä ja hallinnoi vapaa-ajan aluetta. Tilan ulkopuolella töissä käyvä ei täytä yksistään aktiiviviljelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää tilalle molempien puolisojen yhteiseen omistukseen, koska ryhmänä he täyttävät aktiiviviljelijän määritelmän.

Esimerkki 3.

Maatalousyhtymä ei voi omistaa tukioikeuksia, mutta maatalousyhtymän jäsenet voivat ryhmänä omistaa tukioikeuksia, vaikka yksi maatalousyhtymän jäsen yksistään hallinnoi

si esimerkiksi vapaa-ajan aluetta.

Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakoperinnön tai suorien tukien laissa määriteltyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiiviviljelijän määritelmää.

Kansallinen varanto ja varantoperusteet

Voit hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta tietyissä tapauksissa. Varantohaku järjestetään vuosittain ja sen viimeinen hakupäivä on 15.6.2016. Perusteet ovat: nuori viljelijä, aloittava viljelijä, tilusjärjestelyt, LUEL- ja LUTU-viljelemättömyysitoumuksen päättyminen, ympäristötuen 20-vuotisen erityisympäristötukisopimuksen päättyminen ja tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys.

Kansallista varantoa hallinnoidaan ELY-keskuksissa, jotka myös käsittelevät varantohakemukset ja tekevät hakemuksista päätökset. Hakuun liittyvä erillinen ohje Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta vuonna 2016 ja hakulomake numero 289 julkaistaan internet-osoitteessa www.suomi.fi/lomakkeet⁹, josta voit hakea sitä hakusanalla "mavi289".

---

⁹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

Viherryttämistuki

Viherryttämistuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki, jonka ta-voitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Nämä käytännöt (jatkossa viherryttämistuen vaatimukset) ovat

- viljelyn monipuolistaminen
- pysyvän nurmen säilyttäminen
- ekologisen alan vaatimus.

Tilaasi koskeviin vaatimuksiin vaikuttavat maatilán sijainti, koko, viljelykasvit ja mahdollisesti harjoitettu luomutuotanto. Jos haet perustukea, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi kaikkia tukikelpoisia hehtaareja. Pienet maatilat sekä pääosin nurmituotantoa harjoittavat tilat saavat vapautuksen viljelyn monipuolistamisesta ja ekologisesta alasta. Jos maatilasi on luomutila, sinulla on automaattisesti oikeus viherryttämistukeen ilman että sinun tarvitsee noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia maatilán luomutuotantoalalla.

1. Yleistä

Maatilán sijainti

Maatilán sijainti tukialueella AB tai C määräytyy viherryttämistuessa talouskeskuksen sijainnin perusteella. Jos talouskeskusta ei ole, tilán sijainti ratkaistaan sen mukaan, kummalla alueella pääosa tilán pelloista sijaitsee. Maatilasi sijainti määrää ne tukiehdot, joita sinun tulee noudattaa maatilasi koko maatalousmaalla. Tuki maksetaan kuitenkin lohkojen sijainnin perusteella erisuuruisena eri tukialueille.

Peltoala, pysyvät nurmet ja pysyvät kas-

vit ovat maatalousmaata

Viherryttämistuen vaatimuksissa tarkastellaan tilán maatalousmaan ja peltoalan käyttöä. Maatalousmaahan lasketaan peltoala, pysyvät viljelykasvit sekä pysyvät nurmet.

Tilán maatalousmaa		
Peltoala	Pysyvät kasvit	Pysyvä nurmi

- **Peltoalaa** on kasvintuotantoa varten viljelty maa (viljelykasvit, korkeintaan 5-vuotiset heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit) sekä kesanto. Voit tarkistaa viljelykasvien luettelosta (Taulukko 2) mitkä kasvit, nurmet ja kesantoalat katsotaan peltoalalla kasvaviksi.
- **Pysyvää nurmea** on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuulunut tilán viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen. Pysyvää nurmea ei lasketa kasviksi. Pysyvä nurmi voi sisältää muitakin laidunnettavia lajeja, kuten pensaita ja/tai puita, edellyttäen, että enemmistönä ovat heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit. Pysyvien nurmien ala muodostuu tilán yli 5-vuotisista nurmista. Katso taulukosta 3. milloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi ja taulukosta 4 heinä- ja nurmirehukasvir, jotka lasketaan mukaan, kun tarkastellaan lohkon muuttumista pysyviksi nurmeksi.
- **Pysyvät viljelykasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan yli viiden vuoden ajan ja joista

saadaan toistuvia satoja. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat, koristekasvit, edellä mainittujen kasvien taimitarhat ja lyhytkiertoinen energiapuu. Katso pysyvien kasvien tarkempi luettelo taulukosta 1.

Maatalousmaan lisäksi maatilalla voi olla muuta alaa, joka on tukikelvotonta. Katso muuhun alaan kuuluvat alat hakuoppaan kasviluettelosta (liite B¹⁰).

Kuitunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridihaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹¹

Tukikelpoinen ala viherryttämistuessa

Viherryttämistuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatalousmaa, pois lukien kasvukoodit *Tilapäisesti viljelemätön ala* ja *20 v. ympäristötukisopimus, pelto*. Nämä molemmat lasketaan kuitenkin mukaan peltoalaan. Viherryttämistuessa pienin tukikelpoinen kasvulohko, jolle maksetaan tukea, on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritetään alaa, jolla on noudatettava viherryttämisen vaatimuksia ja viherryttämistuen ehtojen täyttymistä.

Tukitaso

Tukialueita ovat AB-alue ja C-alue. Tukita-

so on AB-alueella arviolta noin 75 €/ha ja C-alueella noin 65 €/ha. Viherryttämistukea maksetaan maatalousmaalle enintään viljelijän hallinnassa olevia tukioikeuksia vastaavalle alalle. Myös viherryttämistuen vaatimuksista vapautetuille tiloille maksetaan viherryttämistuki.

Luomutilat

Sinulla on oikeus viherryttämistukeen automaattisesti ilman viherryttämistuen vaatimusten noudattamista maatalousmaalla, joka on luomutuotannossa tai siirtymässä luomutuotantoon. Sinulla on oltava Eviran myöntämä luomutodistus valvontaan kuulumisesta ja luomuvaatimusten täyttämistä. Mikäli aloitat luomutuotannon, ilmoittaudu ensimmäisenä tukihakuvuonna Eviran luomuväylävalvontarekisteriin viimeistään 30.4. Ensimmäinen tuotantotarkastus on tehtävä viimeistään 15.6. sitoumusvuonna. Oikeus viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseen alkaa luomun siirtymäkaudesta lähtien. Maatilasi voi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella myös silloin, jos et hae luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Em. oikeuden käyttäminen on vapaaehtoista. Voit ilmoittaa tukihakemuksessa rastilla, jos et halua käyttää tätä oikeutta. Toteutat tällöin normaalisti maatalousmaalla viherryttämistuen vaatimuksia koko tilan maatalousmaalla. Oikeutta ei voi valita erikseen esimerkiksi yhdelle viherryttämistuen vaatimukselle, se koskee kaikkia kolmea vaatimusta.

Mikäli maatilasi ei ole kokonaan luomutuotannossa, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi sitä osaa, joka ei ole luomutuotannossa. Tällöin luomutuotannossa olevaa maatalousmaata ei oteta huomioon vaa-

¹⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine-article/tvarvillkor/>

¹¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen-Taulukko-1.png>

timusten täyttymiseksi esimerkiksi laskettaessa kasvien lukumäärää. Jos et halua käyttää oikeuttasi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista vaikka maatilallasi on luomutuotantoa, tilan vaatimukset lasketaan koko tilan maatalousmaan perusteella luomuala mukaan lukien.

Esimerkki

Maatila hallinnoi kahta erillistä tilan osaa, joista toinen on luomutuotannossa ja toinen tavanomaisessa tuotannossa. Luomutuotannossa olevalla tilan osalla viljellään 18 ha vehnää, 4 ha ruista ja 4 ha nurmea. Tavanomaisesti viljellyllä tilan osalla viljellään 12 ha sokerijuurikasta. Mikäli maatila käyttää luomupoikkeusta, tilalla on silti kahden kasvin vaatimus, koska tavanomaisen viljelyn ala on yli 10 ha mutta enintään 30 ha. Tilalle lasketaan kasviksi vain sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus ei täyty. Jos tila ei käytä luomupoikkeusta, tilalla on edelleen kahden kasvin vaatimus, mutta tilalle lasketaan kasveiksi vehnä, ruis, nurmi ja sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy.

2. Viljelyn monipuolistaminen

Viljelyn monipuolistamisen tavoitteena on tuotannon monipuolistaminen ja ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti maaperän laadun parantaminen. Viljelyn monipuolistaminen velvoittaa sinut viljelemään vaaditun lukumäärän viljelykasveja riippuen tilan sijainnista, peltoalan määrästä tai viljelyssä olevista kasveista. Vapaudut viljelyn monipuolistamisesta, jos maatilasi on pääosin nurmitila tai maatilasi peltoala on alle 10 hehtaaria.

Viljelykasvilla tarkoitetaan

- minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun viljelyä.

- minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä.
- kesantomaata.
- heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja (=nurmet).

Talvehtivia viljelykasveja ja kevätiljelykasveja pidetään eri viljelykasveina, vaikka kyseessä ovatkin samansukuiset kasvit. Voit tarkistaa taulukosta 2. mitkä kasvit ja seoskasvut luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy, jos tilan peltoalalla viljellään vaadittu määrä (kaksi tai kolme) viljelykasvien luettelossa (Taulukko 2) lueteltua viljelykasvia.

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvut:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvut, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	Triticum	Syysvehnä, Syyspelttivednä
Kevätvehnä	Triticum	Kevätvehnä, Kevätpelttivednä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Ruisvehnä	Triticosecale	Ruisvehnä
Kevätruis	Secale	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Kevätseosvehnä	Triticosecale	Kevätseosvehnä
Syysruis	Secale	Syysruis
Ohra	Hordeum	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	Hordeum	Syysohra
Kaura	Avena	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	Avena	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	Fagopyrum	Tattari
Hirssi	Panicum	Hirssi
Kvinoa (kinua)	Chenopodium	Kvinoa (kinua)
Maissi	Zea	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	<i>Pisum</i>	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)
Härkäpapu ja virma	<i>Vicia</i>	Härkäpapu, Virna
Soijapapu	<i>Glycine</i>	Soijapapu
Mesikkä	<i>Mellilotus</i>	Mesikkä
Mailanen	<i>Medicaco</i>	Mailanen
Apila	<i>Trifolium</i>	Apila Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	<i>Galega</i>	Vuohenherne
Linssi	<i>Lens</i>	Linssi
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Lupiini	<i>Lupinus</i>	Makea lupiini, Muut lupiini, ei alaskanlupiini eikä komealupiini

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Peruna	<i>Solanum tuberosum</i>	Ruokaperuna, Ruokateollisuusperuna, Tärkkelysperuna, Varhaisperuna (katteenalainen), Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
Juurikkaat	<i>Beta</i>	Sokerijuurikas sokerintuotantoon, Sokerijuurikas energiantuotantoon, Punajuurikas ja keltajuurikas, Rehujuurikasvit
Tupakka	<i>Nicotiana tabacum</i>	Tupakka
Ruistankio	<i>Camelina</i>	Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
Kevättrypsi, nauris ja kiinankaali	<i>Brassica rapa</i>	Kevättrypsi, Nauris, Kiinankaali
Syysrypsi	<i>Brassica rapa</i>	Syysrypsi
Kevättrypsi ja lanttu	<i>Brassica napus</i>	Kevättrypsi, Rehurapsi, Lanttu,
Syysrapsi	<i>Brassica napus</i>	Syysrapsi
Auringonkukka, Maa-artistokka	<i>Helianthus</i>	Auringonkukka, Maa-artistokka
Öljykasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (öljykasvit)
Hamppu	<i>Cannabis</i>	Kuituhamppu, Öljyhamppu
Pellava	<i>Linum</i>	Kuitupellava, Öljypellava

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), <i>katso kasvuluettelo-liite</i>
Korianteri	<i>Coriandrum</i>	Korianteri
Pavut	<i>Phaseolus</i>	Pensasapapu
Kaalit	<i>Brassica oleracea</i>	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savoijinkaali (kurttuakaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	<i>Daucus</i>	Porkkana
Selleri	<i>Apium</i>	Mukulaselleri, Lehtiselleri
Palsternakka	<i>Pastinaca</i>	Palsternakka
Sipuli	<i>Allium</i>	Sipulin pikkuistukskaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaankurkku	<i>Cucumis sativus</i>	Avomaankurkku
Kurpitsa	<i>Cucurbita pepo</i>	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	<i>Spinacia</i>	Pinaatti
Salaatit	<i>Lactuca</i>	Pehmeä keräsalaatti, rapea keräsalaatti
Salaattisikuri	<i>Cichorium</i>	Endiivisalaatti, kähäräendiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	<i>Foeniculum</i>	Salaattifenkoli
Tilli	<i>Anethum</i>	Tilli
Persilja	<i>Petroselinum</i>	Persilja
Meloni	<i>Cucumis melo</i>	Meloni

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	<i>Tetragonia</i>	Lamopinaatti
Piparjuuri	<i>Armoracia</i>	Piparjuuri
Mansikka	<i>Fragaria</i>	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista
Paju	<i>Salix</i>	Koristepaju punotatarkoitukseen, alle 5 v.
Kumina	<i>Carum</i>	Kumina
Sinappi	<i>Sinaps alba</i>	Sinappi, Saneerauskasvi(alkosinappi)
Öljyretikka	<i>Raphanus</i>	Saneerauskasvi (öljyretikka)
Samettikukka	<i>Tagetes</i>	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), <i>katso kasvuluettelo-liite</i>
Muu rehukasvi		Muut rehukasvit, <i>muu kuin tässä luettelossa mainittu</i>
Aitohunajakukka	<i>Phacelia</i>	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. vuosi
Siirtonurmikasvien seoskasvusto		Siirtonurmi
Heinä- ja muut nurmirehukasvit		Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristöitösumusta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen; Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen; Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westew.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.
Kesanto		Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesanttoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella

Jos maatilallasi on 10 – 30 ha peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltolasta. Pääkasvi on se kasvi, jota on prosenttimääräisesti eniten.

Jos maatilallasi on yli 30 ha peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta ja kahden eniten viljellyn viljelykasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään

95 % peltoalasta. Kaksi eniten viljeltyä viljelykasvia ovat ne kasvit, joita on prosenttimääräisesti eniten ja toiseksi eniten.

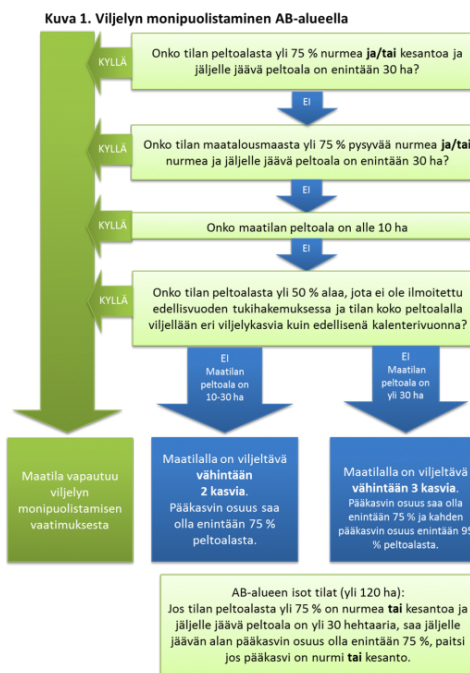
Jos maatilasi pääkasvina on nurmi **tai** kesanto, sitä saa olla yli 75 % peltoalasta. Tällöin jäljellä olevan peltoalan pääkasvi ei saa ylittää yli 75 % ko. jäljellä olevasta peltoalasta paitsi jos pääkasvi on nurmi **tai** kesanto.

Vapaudut kokonaan viljelyn monipuolistamisesta siinä tapauksessa, että:

- yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.
- yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria, tai
- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on selaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Kuvassa 1 on esitetty viljelyn monipuolistamisen ehdot AB-alueen tiloilla.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹²

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus C-alueella

Jos maatilallasi on yli 10 hehtaaria peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta paitsi jos pääkasvina on nurmi tai jos se on kesannolla.

Maatilasi vapautuu kokonaan viljelyn monipuolistamisesta siinä tapauksessa, että:

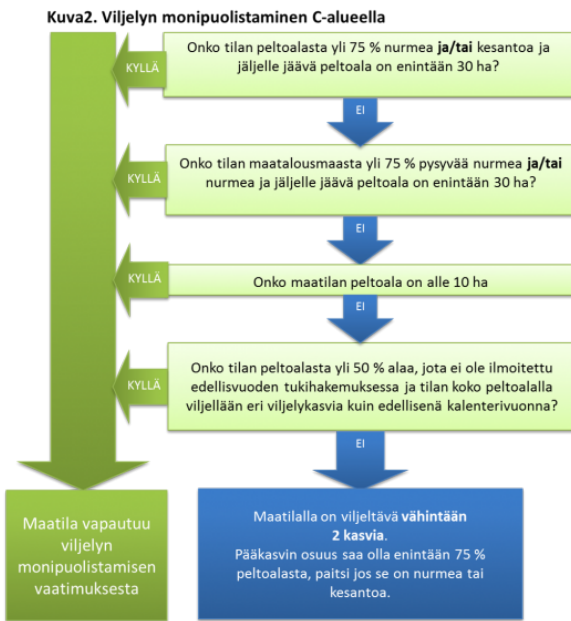
- yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmea, kesannolla tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.
- yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on

¹²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-1.png>

enintään 30 hehtaaria.

- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on selaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹³

Maatilan viljelykasvien osuuden laskeminen

Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8. Tänä aikana viljelykasvien on oltava laskettavissa. Huolehdi siitä, että maatilallasi on ko. ajanjakson ajan vähintään vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia ja että vaaditut kasvien prosenttiosuudet täyttyvät. Jos vapaudut viljelyn monipuolistamisen vaatimuksesta esimerkiksi tilasi nur-

mialan perusteella, huolehdi siitä, että nurmi-alaa on vapautuksen edellyttämä määrä tänä aikana. Jokainen peltoalaan kuuluva hehtaari otetaan viljelykasvien osuuden laskemisessa huomioon vain kerran vuodessa. Jos viljelet samalla alalla kahta eri kasvia peräkkäin samalla kasvukaudella, niitä ei voi laskea kahdeksi eri kasviksi.

Kasvustossa, jossa viljellään pääkasvia ja aluskasvia, ala lasketaan pääkasvin mukaan. Esimerkiksi, jos kylvät kasvulohkolle suojaviljana kauraa ja sen alle lisäksi monivuotisen nurmen, ala lasketaan kauraksi.

Seoskasvusto katsotaan yhdeksi kasviksi. Seoskasvustoja, jotka lasketaan yhdeksi eri kasviksi, ovat öljykasvien ja viljan seoskasvustot, valkuaiskasvien ja viljan seoskasvustot, öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvustot, viljojen seoskasvustot, valkuaiskasvien seoskasvustot, öljykasvien seoskasvustot, siirtonurmikasvien seoskasvusto, hunajatuotantoon käytettävä seoskasvusto, sanerauskasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot ja monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustot.

Jos viljelet samalla kasvulohkolla useampia kasveja vuororiveissä, laske jokaiselle kasville prosenttiosuus lohkon kokonaisalasta. Kasvia pidetään viljelykasvina, jos sen ala kattaa vähintään 25 % kokonaisalasta. Piirrä kasvien alat kasvulohkoiksi ja ilmoita ne kasvit, joita on yli 25 % alasta.

Esimerkki

Tilalla viljellään 3 ha lohkolta vuororiveissä porkkanaa 1,2 ha; sipulia 1 ha ja palsternakkaa 0,8 ha. Porkkanan osuus on 40 %, sipulin 33 % ja palsternakan 27 %. Kaikki ylittävät 25 % rajan ja kaikki lasketaan kasveiksi eli

¹³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-2.png>

alalla on 3 kasvia. Tilalle lasketaan kasvien aloiksi 3ha / 3 kasvia = porkkanaa 1 ha, sipulia 1 ha ja palsternakkaa 1 ha. Lohko jaetaan kolmeksi 1 ha kasvulohkoksi.

Lisätietoa viljelykasveista ja niiden ilmoittamisesta

Viherryttämistuen viljelykasvien luettelossa on joitakin ryhmiä, kuten *Muut rehukasvit*, *Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)*, *Koristekasvit, alle 5 v. ja Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista*, joissa ei ole erikseen nimettyä kasvia. Näitä ryhmiä voit käyttää ilmoittaaksesi vain sellaisia kasveja, joille ei löydy omaa nimikettä kasviluettelosta. Jokainen ryhmä lasketaan maatilalasi vain yhdeksi kasviksi. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa seuraavan vuoden tukihakuun.

Huomaa, että joitakin tukihakemuksella ilmoitettavia kasveja tai käyttömuotoja ei lasketa kasviksi, kun arvioidaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä. Näitä ovat kasvikoodit *Muut vihannekset; Kasvimaa; Erityistukisopimusala, pelto; Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto ja Maisemapiirre*. Ilmoita näissä vaan sellaisia aloja, joille et löydä muuta sopivaa nimikettä kasviluettelosta. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa. Katso näiden nimikkeiden tarkempia ohjeita Hakuoppaan kasviluettelosta (Liite B).

Esimerkkejä viljan ja nurmen yhdistelmien ilmoittamiseen:

- Voit ilmoittaa nimikkeellä *Kaura* suojaviljakauran, jos alla on yksivuotinen tai monivuotinen nurmi ja jos kaurasta

otetaan jyväsato.

- Kasvikoodilla *Vihantavilja (kaura)* voit ilmoittaa kauran, joka korjataan vihan-tana myös silloin, jos alle on kylvetty monivuotinen nurmi.
- Jos kylvät seoksen, jossa on viljaa ja yksivuotista nurmea, ilmoita se joko kasvikoodilla *1-vuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi* tai *1-vuotinen laidunnurmi*.

3. Pysyvän nurmen säilyttäminen

Pysyvän nurmen säilyttämisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti hiilen talteenoton varmistaminen. Pysyvän nurmen säilyttämistä tarkastellaan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta. Jos vähenemä on tätä suurempi, niin on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely. Natura-alueiden pysyvää nurmea ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen, vaan se on säilytettävä nurmena.

Pysyvät nurmet

Pysyvän nurmen säilyttämisen näkökulmasta nurmilohkot jaetaan viljelykierrossa oleviin nurmiin ja pysyviin nurmiin. Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolle kunakin vuonna viljeltävästä kasvusta. Pysyvät nurmet ovat lohkoja, jotka ovat olleet nurmella yli viisi vuotta, eivätkä ole sinä aikana kuuluneet tilan viljelykiertoon. 1-5 vuotta nurmella olleet lohkot katsotaan viljelykierrossa oleviksi nurmiksi. Viljelykierrossa oleva nurmilohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun ilmoitat sen edelleen jollakin heinä- tai nurmirehukasvilla. Lohkon nurmen uusiminen niin, että se esimerkiksi välillä kynnetään ja kylvetään uudestaan nurmikasvustolle, ei katkaise nurmivuosien las-

kentää.

Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä lohkolle olisi välttämättä viljeltävä aina jatkossa nurmea. Voit viljelysuunnitelmasi mukaan vaihtaa pysyvän nurmen käyttöä ja viljellä lohkolle muitakin viljelykasveja. Ainoastaan silloin jos ennallistamismenettely jouduttaisiin ottamaan Suomessa käyttöön, voisi sinulle tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön ottamasi pysyvän nurmen ala tai muu ala pysyväksi nurmeksi. Lisäksi voisi tulla rajoitteita ottaa pysyvällä nurmella olevia aloja muuhun viljelykäyttöön.

Pysyvien nurmien seuranta

Pysyviä nurmia ovat sellaiset alat, jotka ovat olleet nurmella vähintään viisi vuotta peräkkäin (vähintään vuodet 2011–2015) ja joille ilmoitetaan nurmea myös vuonna 2016. Vipupalvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa sisältääkö lohko pysyvää nurmea tai viiden vuoden nurmea. Lisäksi kasvulohkon tiedoissa näkyy muodostuvan pysyvän nurmen pinta-ala, jos ilmoitetaan sille taulukon 4. mukaisia heinä- ja nurmirehukasveja. Nämä alat huomioidaan automaattisesti viherryttämistuen vaatimusten tarkastelussa Vipuneuvossa. Jos ilmoitetaan lohkon seuraavana vuonna muuksi kuin nurmeksi, pysyvän nurmen ominaisuus poistuu lohkolta automaattisesti.

Ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmukset, suojavyöhykenurmukset, monivuotiset ympäristönurmukset ja luonnonhoitopeltourmukset jäädyttävät pysyvän nurmen kertymisen. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi. Puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siementuotantourmukset eivät myöskään kerrytä pysyvän nurmen vuosia, vaan ne nollaavat pysyvän nurmien vuosikertymän. Puhdaskasvustona vil-

jeltävät siemennurmukset ilmoitetaan kasvikoodeilla:

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. Tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Esimerkki jäädyttämisestä.

Jos 4 edellistä vuotta nurmiviljelyssä olleelle lohkolle ilmoitetaan 2 vuotta luonnonhoitopeltoa (vuodet 2016 ja 2017) ja lohko ilmoitetaan myös näiden jälkeen nurmena, niin lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi vuonna 2019 (6. nurmivuosi). **Esimerkki nollaantumisesta.**

Jos 5 edellistä vuotta nurmella olleelle peruslohkolle ilmoitetaan kaksi kasvulohkoa, joista toinen on nurmea ja toinen kauraa, nurmelle ilmoitettu kasvulohko muuttuu pysyväksi nurmeksi, mutta kauralle ilmoitetun kasvulohkon nurmivuodet nollaantuvat. Katso lisää esimerkkejä taulukosta 3, milloin lohko voi muuttua pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 3. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2015	Vuonna 2016 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2016?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 4 lueteltuja nurmikasveja 1-4 vuotta (vuosien 2011–2015 aikana).	Taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi. Muu kuin taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 4 lueteltuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2011–2015.	Taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi. Muu kuin taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavyöhyke tai monimuotoisuuspelto.	kyllä
Peruslohko on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi. Muu kuin taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuaiskasvi tai monimuotoisuuspelto.	ei

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹⁴

Taulukko 4. Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia

Heinä- ja nurmirehukasvit
1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
1-vuotiset laidunnurmet
Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
Monivuotiset laidunnurmet
Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)
Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)
Luonnonlaidun ja -niitty
Hakamaa, avoin
Viherkesanto (nurmi ja niitty) (EFA-alaksi ilmoitettu jäädyttää)
Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
1-vuotiset siemennurmet*
Monivuotiset siemennurmet*
Erytystukisopimusala, pysyvä laidun
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi

*Koodilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹⁵

Natura-nurmet

Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimettiin 2015 alkaen herkiksi pysyviksi nurmiksi eli Natura-nurmiksi. **Natura-nurmia ei saa kyntää tai muuttaa toiseen käyttötarkoitukseen.** Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimetään peruslohkotasolla. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitsevaksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkosta sijaitsee Natura-alueella. Voit uusia Natura-nurmen kasvuston vain erityisestä syystä, jos uudistamiseen ei liity kyntämistä. Ilmoita uudistamisesta ja sen toteutustavasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti ennen uudistamisen aloittamista.

Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain

¹⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3.-pysyvä-nurmi.png>

¹⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/viherryttäminen-Taulukko-4.png>

Pysyvien nurmien alaa seurataan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain tuenhakijoiden ilmoittamien alojen perusteella. Jos havaitaan, että pysyvän nurmen osuus on vähentynyt kansallisella tasolla yli 5 % vuonna 2015 laskettavaan vertailuun nähden, otetaan käyttöön ns. ennallistamismenettely.

Pysyvän nurmen ennallistamismenettely

Pysyvän nurmen ennallistaminen tarkoittaa sitä, että saatat joutua muuttamaan viideksi vuodeksi osan muuhun käyttöön otetusta pysyvän nurmen alasta takaisin nurmelle. Voit muuttaa pysyväksi nurmeksi viiden vuoden ajaksi myös vastaavan määrän muuta alaa tai ilmoittaa jo olemassa olevaa nurmea ennallistetuksi pysyväksi nurmeksi. Palauttamasi alat nimetään pysyviksi nurmiksi palauttamispäivästä lähtien. Lisäksi asetetaan sääntöjä, ettei pysyvää nurmea siirretä enempää muuhun käyttöön. Pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite voi kohdistua niihin viljelijöihin, joilla on ollut kahden edeltävän vuoden aikana käytettävissään maatalousmaata, jonka käyttötarkoitus on muutettu pysyvästä nurmesta tai pysyvästä laitumesta muuhun käyttötarkoitukseen.

Tuenhakijoille ilmoitetaan tilakohtainen pysyvän nurmen palauttamisvelvoite ja sääntöt viimeistään 31.12. sinä vuonna, kun pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan vähenee yli 5 %. Pysyvä nurmi on palautettava tai muuta alaa ilmoitettava pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30. 6. mennessä. Palautetut ja uudet perustetut pysyvät nurmet katsotaan pysyviksi nurmiksi niiden palauttamis- tai perustamispäivästä. Alalla on kasvatettava nurmea viisi seuraavaa vuotta

palauttamispäivästä lähtien. Jos alalla kasvoi jo ennestään nurmea, se on säilytettävä vähintään niin monta vuotta, että viisi vuotta tulee täyteen.

Natura-nurmien ennallistamismenettely

Natura-nurmien alaa ei saa ottaa muuhun käyttöön. Jos kuitenkin olet muuttanut muuksi tai kyntänyt Natura-nurmea, sinulle aiheutuu tukivähennyksiä ja sinut veloitetaan palauttamaan Natura-nurmi viimeistään 30.6. mennessä seuraavana vuonna. Ala katsotaan Natura-nurmeeksi siitä päivästä lähtien, jolloin se on palautettu nurmeeksi.

4. Ekologinen ala (EFA-ala)

Ekologisen alan tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen. Ekologisen alan velvoite koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Muu Suomi vapautuu ekologisesta alasta metsäisyyden perusteella.

Jos maatilallasi on yli 15 ha peltoalaa, ilmoita vähintään viisi prosenttia maatilasi peltoalasta ekologisiksi alaksi.

Ekologisen alan velvoite lasketaan maatilan koko peltoalasta, vaikka osa tilasi peltoalasta sijaitseisi metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella. Efa – veloitteen peltoalaan lasketaan mukaan myös maatilasi täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet ja lyhytkiertoisien energiapuun alat. Voit ilmoittaa ekologista alaa koko maatilan alueella, myös tilan sellaisella loholla, joka sijaitsee metsäisyyden perusteella ekologista alan vaatimuksesta vapautetulla alueella.

Jos maatilasi sijaitsee metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella, et voi ilmoittaa ekologista alaa. Jos muutat maatilasi sijaintia keinotekoisesti siten, että maatilasi vapautuu

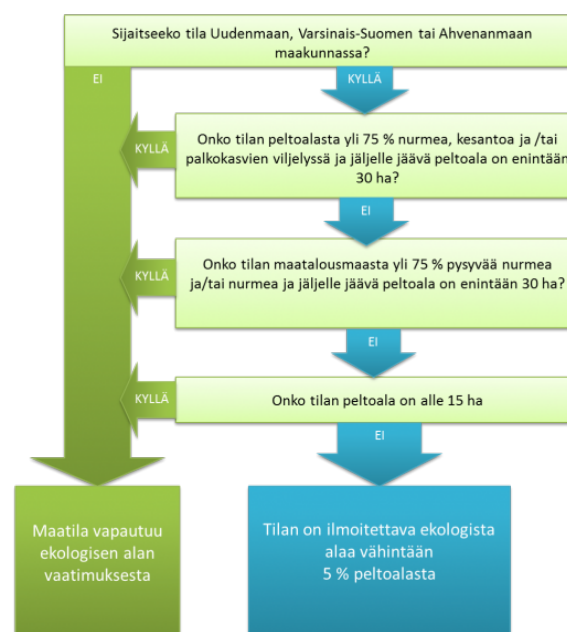
ekologisesta alasta, se voidaan tulkita tukiehtojen kiertämiseksi.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn ekologista alan vaatimuksesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Ekologisen alan vaatimus ei koske maatalaasi, jos

- yli 75 prosenttia peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä, tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan eikä komealupiinia), vurnat, soijapavut, mesikat, mailaset ja apilat.
- yli 75 prosenttia tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai nurmea, tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.

Kuva 3. Ekologinen ala

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁶

Ekologisen alan ilmoittaminen

Voit ilmoittaa ekologisen alana kesantoa, typensitojakasveja, täydentävien ehtojen mukaisia suojeltuja maisemapiirteitä ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja. Merkitse tukihakemuksella ne kasvulohkot, jotka ilmoitat ekologisen alana. Saat ilmoittaa kunkin alan ekologiseksi alaksi vain yhteen kertaan vuositain. Esimerkiksi efa-kesannolla sijaitsevaa täydentävien ehtojen mukaista maisemapiirrettä ei voi ilmoittaa, koska se sisältyy jo lohkon alaan.

Ekologinen alan täyttyminen lasketaan kertomalla kasvulohkon pinta-ala ekologisen alan painokertoimella. Painokertoimet ovat:

Taulukko 5: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari viherkesantoa täyttää ekologista alaa 1 ha.
Typensitojakasvien alat	0,7	Yksi hehtaari hennettä täyttää ekologista alaa 0,7 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteiden ekologiseksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisien energiapuun alat	0,3	Yksi hehtaari lyhytkierroista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,3 ha.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹⁷

Ainoastaan lohkot, jotka olet ilmoittanut ekologisen alana, otetaan huomioon vaikka maatilalla olisi muitakin ekologiseksi alaksi kelpaavia aloja. Jos huomaat, että maatilasi ekologinen ala ei riitä, et voi tukihaun päättymisen jälkeen osoittaa muita ekologisia aloja korvaamaan puuttuvaa alaa. Ilmoitteen vuoksi ekologista alaa riittävästi painokertoimet huomioiden. Jos paikalla tehtävissä valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei hyväksyttävää ekologista alaa ole ilmoittamasi pinta-alan verran, voidaan puuttuvaa ekolo-

gista alaa kompensoida muulla alalla siihen määrään asti, jonka olet ilmoittanut. Edellytyksenä tällaiselle alalle on, että olet ilmoittanut alan kasvukoodilla, joka hyväksytään ekologille alalle ja ala täyttää ekologisen alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä ilmoittamasi ekologisen alan pinta-alan asti.

Täydentävien ehtojen säännöissä oleva hyvän viljelytavan vaatimus koskee myös kaikkia ekologisia aloja.

Kesantoalat (efa-kesanto)

Efa-kesannon on oltava peltoalaa eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat vuonna 2016 yli 5-vuotiaan viherkesannon (nurmi ja niitty) ekologisen alana, se säilyy peltoalana, eikä sille määritetä pysyvän nurmen ominaisuutta. Ekologiseen alaan ei hyväksytä luonnonhoitopeltonurmia, joista maksetaan ympäristökorvausta.

Säilytä ekologiseksi alaksi ilmoitettava kesanto 1.1. – 15.8. välisen ajan. Tuona aikana sillä ei saa olla maataloustuotantoa eli siltä ei saa korjata satoa eikä sitä voi laiduntaa. Voit laiduntaa tai korjata sadon efa-kesannolta 15.8. jälkeen. Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 16.8. Voit tässä tapauksessa päättää kesannon kemiallisesti aikaisintaan 15.7.

Voit ilmoittaa efa-kesannoksi viherkesantoa, sänkikesantoa tai poikkeustapauksissa avokesantoa. Myös efa-kesantoa koskevat täydentävien ehtojen mukaiset hoidetun viljelmättömän pellon hoitovaatimukset. Opas on osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja ohjeet

¹⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-3.png>

¹⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-5.png>

¹⁸<http://www.mavi.fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehdojen-oppaat.aspx>

→ Täydentävien ehtojen opas¹⁸.

Typensitojakasvit

Typpeä sitoviksi kasveiksi hyväksytään tilan peltoalalla olevat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiini), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat sekä näiden kasvien seokset. Kylvettävässä siemenseoksessa ei saa olla muiden kuin edellä mainittujen kasvien siemeniä. Voit viljellä ekologisen alan vaatimusta täyttävää typensitojakasvia maatilasi kaikilla peltolohkoilla. Typensitojakasvin on oltava peltolohkolla 30.6. – 31.8. välisen ajan. Jos korjaat typensitojakasvin ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, voit muokata peltolohkon vasta 1.9. alkaen. Voit päättää kasvuston tai sen sängän kemiallisesti aikaisintaan 1.9. On suositeltavaa muokata typensitojakasvusto joko myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja, voit päättää typensitojakasvuston tai sen sängän kemiallisesti sekä muokata lohkon ja kylvää edellisestä päivämäärästä poiketen aikaisintaan 15. 7. Typensitojakasvien kasvusto voi olla yksivuotinen tai monivuotinen. Kasvuston saa korjata, mutta korjuu ei ole pakollista.

Lyhytkiertoisien energiapuun alat

Lyhytkiertoisien energiapuun aloiksi hyväksytään maatalousmaalle perustetut haavan ja pajun alat. Hybridihaapa ja poppeli eivät ole alkuperäislajeja, eikä niitä sen vuoksi voida hyväksyä efa -alaksi. Energiapuiden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Voit käyttää kasvinsuojeluaineista ainoastaan rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikaisintaan 1.9.

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet ovat suojeltuja puita, puuryhmiä ja luonnonmuistomerkkejä, joita on Suomessa melko vähän. Ne voivat sijaita myös peltoalan välittämässä läheisyydessä. Maisemapiirteet voivat olla enintään 0,20 hehtaarin kokoisia. Ilmoita hallinnassasi oleva maisemapiirre piirtämällä se kasvulohkoksi ja valitsemalla sille kasviksi maisemapiirre. Merkitse kasvulohko efa-alaksi. Maisemapiirteiden painokerroin on 1. Et voi valita samaa alaa kahdeksi eri efa-alaksi.

Nuoren viljelijän tuki (EU)

Nuoren viljelijän tuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Tukea maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja jolla on määräysvalta.

Voit saada tukea, jos olet/olit ensimmäisen perustukihakemuksen jättämisenä vuonna korkeintaan 40-vuotias. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvuoden jälkeen. Jos täytit ikävaatimuksen vuonna 2015, ei ikävaatimusta enää tarkastella vuonna 2016. Tänä vuonna ensimmäisen perustukihakemuksen jättävät hakijat täyttävät ikävaatimuksen, jos olet syntynyt vuonna 1976 tai sen jälkeen.

Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta. Tukiehdot on täytyttävä jokaisena tuen hakuvuonna. Viiden vuoden tukikelpoista jaksoa lyhentää myös niiden vuosien lukumäärä, jotka ovat kuluneet tilanpidon aloittamisen ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä, vaikka tukea ei ole maksettu ko. vuosina.

Jos olet aloittanut tilanpidon ennen vuotta 2015, aloitusvuotta ei lasketa viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon. Ensimmäinen tukikelpoista jaksoa lyhentävä vuosi on aloi-

tusvuotta seuraava vuosi. Siten nuoren viljelijän tukea maksetaan tänä vuonna aikaisintaan 1.1.2011 aloittaneille viljelijöille.

Esimerkki 1.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.1.2010. Hänelle maksettiin nuoren viljelijän tukea vuonna 2015. Tänä vuonna tukea ei enää makseta, koska viiden vuoden jakso on täyttynyt.

Esimerkki 2.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.4.2013. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2018. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin yksi tukikelpoinen vuosi; 2014. Tukea maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2015 ja sitä maksetaan vielä vuodet 2016–2018. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska viljelijä jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Jos aloitit tilanpidon vuonna 2015, aloitusvuosi lasketaan viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon, jos hait nuoren viljelijän tukea viime vuonna. Vuosi 2016 lasketaan mukaan viiden vuoden tukikelpoiseen ajanjaksoon riippumatta siitä haitko nuoren viljelijän tukea viime vuonna tai haetko sitä tänä vuonna ensimmäisen kerran.

Esimerkki 3.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2015 ja haki myös nuoren viljelijän tukea 2015. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2019. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Esimerkki 4.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2015. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2015. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vuonna 2016. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2016–2020. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2015.

Jos aloitat tilanpidon vuonna 2016 tai sitä seuraavina vuosina, aloitusvuosi laskeaan viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon, jos haet nuoren viljelijän tukea aloitusvuonna. Aloitusvuotta seuraava vuosi lasketaan aina mukaan viiden vuoden tukikelpoiseen ajanjaksoon riippumatta siitä haetko nuoren viljelijän tukea ko. vuonna.

Esimerkki 5.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2016 ja hakee myös nuoren viljelijän tukea. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2016–2020. Ikäehto tarkastellaan vuodelta 2016, koska hän jättää ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2016.

Esimerkki 6.

Viljelijä aloittaa tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2016. Perustukihakemus siirretään hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksetaan hänelle vuonna 2016. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2017–2021. Ikäehto tarkastellaan vuodelta 2016, koska hän jättää ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2016.

Taulukko 1. Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää
1.1.2010 - 31.12.2010*	1	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015
1.1.2015 - 31.12.2015**	5	2015 tai 2016
1.1.2016-31.12.2016 **	5	2016 tai 2017

* Tukea ei makseta enää vuonna 2016

**Jos aloitat tilanpidon 15.6. jälkeen, voit hakea tukea vasta jälkimmäisenä vuonna

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ¹⁹

Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä haajan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tämä ei vaikuta tukikelpoisten vuosien lukumäärään.

Tuen hakeminen

Hae tukea päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B. Hae tukihakemuksella nuoren viljelijän tukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä tukeen liittyvät henkilöt. Toimita tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Liitteitä ei voi jättää sähköisesti, joten toimita liitteet kuntaan muulla tavalla.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan aktivoitujen tukioikeuksien perusteella. Hae siten myös perustukea, jotta nuoren viljelijän tuki voidaan myöntää.

Jos hait tukea vuonna 2015, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen vuonna 2016. Mikäli maatilan omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia tai tilan toimintamuoto on muuttunut, jolloin viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttu-

¹⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Nuori-viljelijä.png>

neet, tee tällöin tarvittavat muutokset viime vuoden lisätietoihin ja palauta liitteet.

Tukiehtojen on täytettävä jokaisena tuen hakuvuonna, lukuun ottamatta ikävaatimusta. Muista hakea tukea joka vuosi.

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjyys ja määräysvalta määräytyvät nuoren viljelijän tuessa erilaisilla maataloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavien liitteiden määräytyminen. Ehtojen on täytettävä hakuvuonna 15.6.–31.12., jotta tuki voidaan myöntää.

Luonnollinen henkilö yksin

Maatilan omistus ja hallinta tai vuokratun maatilan hallinta on yhdellä luonnollisella henkilöllä.

Omistat maatilasi yksin ja se on hallinnassasi tai olet vuokrannut hallitsemasi maatilan toiminnan. Tällöin sinun katsotaan toimivan maatilan pääasiallisena yrittäjänä yksin luonnollisena henkilönä.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdon yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Aviopolisot ja aviopolisoiksi rinnastettavat

Molempien puolisoiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot, jos olette molemmat

omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette molemmat vuokrattua maatilaa.

Omistatte ja hallitsette maatilaa yhdessä tai olette vuokranneet hallitsemanne maatilan toiminnan. Tällöin teidän molempien katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Molempien on täytettävä ikävaatimus ja tilanpito on voitu aloittaa aikaisintaan 1.1.2011. Katso kohta aviopolisoiksi rinnastettavat puoliset.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikä olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi toiminta on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdon yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät

Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita maatalousyhtymä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätie-

doissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilasta omistuksen. Jos maatila on vuokrattu, jätä liitteenä maatilasta kirjallinen vuokrasopimus. Jätä liitteenä myös ajantasainen yhtymäselvitys. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset. Jos olet toimittanut em. liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa liitteitä, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä

Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita kuolinpesä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista.

Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Osaakeyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävillä viljelijöillä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeiden tuotettava yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Em. ehdon täytyessä osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita osakeyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys ja osakasluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osuuskunta

Enemmistön (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Em. ehdon täytyessä osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita osuuskunta tuen hakijaksi. Ilmoita

nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.

Kommandiittiyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täytyessä yhtiömiesten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkein ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.

Avoin yhtiö

Kaikkien yhtiömiesten on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Heidän on kaikkien täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2011.

Ilmoita avoin yhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.

Vaihteelliset sukupolvenvaihdokset ja muutokset toimintamuodoissa

Maatalousyhtymät:

Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä nuorenviljelijän tukiehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Osakeyhtiö:

Jos osakeyhtiö ei täytä nuoren viljelijän tuen

ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tukea maksetaan perustuessa aktivoitujen tukioikeuksien perusteella korkeintaan 90 tukioikeushehtaarille. Tuen määrä on n. 50 euroa/ha. Lopullinen tukitaso voi olla tätä suurempi tai pienempi.

Nuoren viljelijän tukea koskee rahoituskuri (ks. Tuenhakijan perusopas kohta 10.2.²⁰).

---

²⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine-article/tukien-maksaminen/>

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus

Uutta 2016:

- Et voi hakea uutta ympäristösitoumusta vuonna 2016.
  - Voit kuitenkin siirtää sitoumuksen tai sitoumuksen osan lomakkeella 160.
- Voit luopua sitoumuksesta ilman takaisinperintää lomakkeella 474.
- Et voi lisätä uutta sitoumusalaa, lukuun ottamatta uusjakoalueita (enintään 5 ha, ilmoitus sitoumukseen peruslohkon lisätiedoissa) ja 0,1 ha:n lisäyksiä peruslohkoon.
- Voit vaihtaa lohkokohtaisia toimenpiteitä ja voit luopua niistä tietyissä tapauksissa

Muutokset lohkokohtaisten toimenpiteiden ilmoitusalaan:

- Lietelannan sijoittaminen peltoon ja ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen: tukea maksetaan enintään 60 % sitoumusalasta.
- Valumavesien hallinta: Voit ilmoittaa lisää alaa vielä v. 2016.
- Ympäristönhoitonurmet:
  - Suojavyöhykkeet: Et voi lisätä uutta alaa sitoumukseen enää v. 2016, lukuun ottamatta päättyviä sopimuksia.
  - Monivuotiset ympäristönurmet: Voit ilmoittaa lisää alaa vielä v. 2016.
- Peltoluonnon monimuotoisuus:
  - Kerääjäkasvit: Korvausta makse-

taan enintään 25 % sitoumusalasta, lisäksi ehtoihin on tullut muutoksia.

- Saneerauskasvit: Korvausta maksetaan enintään 25 % sitoumusalasta, lisäksi ehtoihin on tullut muutoksia.
- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys: Tiedyt kasvit eivät täytä enää kasvipeitteisyyttä v. 2016 verrattuna v. 2015.

Lue tarkemmat kuvaukset muutoksista luvun teksteistä.

Ympäristösitoumuksesta luopuminen perustason muuttumisen vuoksi

Ympäristösitoumuksen perustaso muuttuu, kun vähimmäisvaatimusta muutetaan fosforilannoituksen osalta. Lannoitevalmisteasetuksen (MMM 24/11) fosforimääriä pienennetään seuraavasti:

- 350 kg/ha/5 v.
  - 325 kg/ha/ 5 v. maataloudessa
- 575 kg/ha/5 v.
  - 560 kg/ha/ 5 v. puutarhataloudessa

Muutoksen vuoksi voit luopua ympäristösitoumuksestasi ilman takaisinperintää. Mikäli haluat luopua sitoumuksestasi, ilmoita siitä maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2016 mennessä lomakkeella 474.

1. Ympäristösitoumuksen yleiset vaatimukset

Ympäristösitoumus on viisivuotinen. Sitoumuksen vähimmäispinta-ala on viisi hehtaaria ja puutarhakasveja kasvattavalla tilalla yksi hehtaari. Sitoumuksen tekeminen tarkoittaa, että sitoudut noudattamaan ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimusten mukaisia ehtoja lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käytöstä. Sitoudut toteuttamaan ravinteiden tasapainoisen käytön toimenpidettä, joka *koskee koko tilaa*.

Voit toteuttaa *lohkokohtaisia toimenpiteitä*, sitoumuksen kuuluvilla korvauskelpoisilla lohkoilla. Valitsemasi lohkoکوhtaisen toimenpiteen toteutusala voi vaihdella vuosittain toteutettavan toimenpiteen ehtojen mukaisesti. Tämä mahdollistaa toimenpiteen tarkoituksenmukaisen käytön ottaen huomioon tilan tuotannon vaihtelun ja viljelykierron. Lohkoکوhtaisesta toimenpiteestä maksetaan vuosittainen korvaus päätukihaun yhteydessä ilmoittamallesi alalle.

Ympäristösitoumuksen vaatimuksena on yhden päivän pakollinen koulutus, joka sinun tulee suorittaa kahden ensimmäisen sitoumusvuoden aikana. Koulutuksen voit suorittaa joko osallistumalla oman yhteistoiminta-alueesi järjestämään koulutukseen tai tenttimällä itsenäisesti verkossa. Koulutuksessa saat kattavat tiedot muuttuneista ympäristösitoumuksen ehdoista ja kaikista Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman ympäristöä hyödyttävistä toimenpiteistä. Verkko-tentti on mahdollista suorittaa Vipu -palvelussa olevan linkin kautta. Tulokset tulevat näkyviin Vipu-palveluun myöhemmin keväällä 2016.

Ympäristösitoumuksen perustason vaatimuk-

²¹<http://www.mavi.fi>

²²<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/82/article-8300>

sena on muun muassa täydentävien ehtojen vaatimusten noudattaminen. Täydentävien ehtojen oppaan löydät verkkoversiona www.mavi.fi²¹.

Ympäristösitoumuksen perustason vaatimuksena on suorien tukien mukainen maatalousmaan säilyttäminen sellaisessa kunnossa, että se soveltuu laitumeksi tai viljelyyn ilman, että sitä pitäisi valmistella muuten kuin tavanomaisilla maatalouskäytännöillä. Muut perustason vaatimukset löydät sitoumusehtojen liitteestä 3²².

Kohdentamisalueet

Tukialueet AB ja C eivät rajoita ympäristösitoumuksen toimenpiteiden valintaa tai maksamista. Osa ympäristöhoitonurmien toimenpiteistä ja peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpide ns. kohdentamisalueilla ovat ehdoiltaan vaativampia ja vaikuttavampia. Tästä syystä peltojen talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä, sekä toimenpiteeseen ympäristöhoitonurmet kuuluvista suojavyöhykkeistä ja luonnonhoitopeltonurmista maksetaan korkeampaa tukea niiden kohdentamisalueilla.

Suojavyöhykkeiden ja luonnonhoitopeltonurmien kohdentamisalue sijaitsee pääosaltaan maan eteläosissa (tukialue AB sekä rannikon saaret), jossa yksivuotisten kasvien viljely on vallitsevaa. Rannikon saaret ovat mukana kohdentamisalueessa rannikkovesien tilan perusteella.

Peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyystoimenpiteen kohdentamisalue noudattaa suurin piirtein suojavyöhykkeiden ja luonnonhoitopeltonurmien kohdentamisaluetta Etelä-Suomessa, mutta ulottuu rannikolla pohjoisemmaksi niillä alueilla, joilla valuma-alueiden ve-

sien tila on suurelta osin heikentynyt.

Kohdentamisalueiden kartat löydät internet-osoitteesta mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Tuki- ja kohdentamisaluekartta²³.

Jos osa tilan pelloista on kohdentamisalueella ja osa muulla alueella, kohdentamisalueella oleville pelloille sovelletaan kohdentamisalueen sääntöjä.

2. Ympäristösitoumuksen sisältö

Taulukko 1: Ympäristösitoumus (5v.)

Maatalousmaan säilyttäminen
Täydentävät ehdot
Perustaso (sisältää ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset)
Ravinteiden tasapainoinen käyttö, tilakohtainen toimenpide kaikille sitoutuneille
<ul style="list-style-type: none">
Lohkokirjanpito, viljavuustutkimus, viljelysuunnitelma, koko sitoumuskautta koskeva viljelykiertosuunnitelma, suojakaistat, peltomaan laatutesti, yhden päivän viljelijäkoulutus/ verkkotutkinto, lannoitteiden käyttö.
Sitoumukselle valittavat lohko-kohtaiset toimenpiteet:
<ul style="list-style-type: none">
Lietelannan sijoittaminen peltoon
Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
Valumavesien hallinta: säätösalaajitus ja säätökastelu
Ympäristöhoitonurmet: suojavyöhykkeet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys
Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla
Peltoluonnon monimuotoisuus: viherlannoitusnurmet, kerääjäkasvit, saneerauskasvit ja monimuotoisuuspellot
Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu.

Avaa linkki uuteen välilehteen²⁴

3. Ympäristösitoumuksen mukainen lannoitus

Ympäristösitoumuksen mukaisesti voit käyttää tyyppiä ja fosforia pelloille enintään sitoumusehdoissa määritellyt määrät. Lue sitoumusehdot osoitteesta www.mavi.fi → ympäristökorvaus. Sitoumusehtojen lisäksi noudata lannoituksessa myös täydentäviin ehtoihin sisältyviä vaatimuksia mm. lannanlevityksestä ja varastoinnista. Täydentävien ehtojen

opas löytyy myös osoitteesta mavi.fi → täydentävät ehdot.

Toteuta sekä tyyppi- että fosforilannoitus lohko-kohtaisesti viljeltävän kasvin, maan viljavuuden tai multavuuden ja satotason perusteella sitoumusehtojen mukaisesti. Sitoumusehdoista löytyvät taulukot tyyppi- ja fosforilannoituksen toteuttamiseen eri viljelykasveilla.

Voit lisätä lannoitustaulukoissa esitettyjä lannoitusmääriä rajoitetusti saavutetun satotason perusteella viljojen ja öljykasvien viljelyssä. Saavutetun satotason määrittäjä jakamalla koko maatilalta saadun kyseisen viljelykasvin sadon niille lohkoille, joilla kyseistä kasvia on viljelty, tai osoittamalla muulla tavalla, että satomäärä on saatu kyseiseltä lohkolta. Jos lisäät lannoitusta satotason perusteella, on perusteena olevan satotason oltava sellainen, että se on saatu lohkolta jonain viidestä aiemmasta satovuodesta. Tarkista lannoitus- ja satotasokorjauksessa sallitut lannoitusmäärät sitoumusehdoista. Satotasokorjaus on lohko-kohtainen. Jos lohkolta on saatu ehtojen mukainen, satotasokorjaukseen oikeutettava sato jollain kasvilla, voit käyttää lohkolta satotasokorjausta myös toisella kasvilla. Satotasokorjausta voit soveltaa portaattomasti. Syyskylvöisillä kasveilla satotasokorjauksen mukaista lisätyyppiä et saa antaa kylvövuoden syksyllä. Jos sitoumusehdoissa ei ole annettu fosforilannoitukselle lukuarvoa, et voi käyttää satotasokorjausta.

Avokesantoa, sänkikesantoa ja yksivuotista viherkesantoa et saa lannoittaa. Jos kuitenkin perustat kesannolle 15.7 jälkeen syysviljan- tai muun vastaavan kasvuston tai viljelet ekologisella alalla satokasvia, voit lannoittaa lohkoa taulukoiden mukaisesti. Monivuotista

²³<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/tuki-ja-kohdentamisaluekartta.aspx>

²⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/ymparistositoumus.-Taulukko-1.png>

viherkesantoa saat lannoittaa myös perustamisen yhteydessä.

Typpilannoitus

Laske typpilannoituksessa käytettyihin ravinne-määriin mukaan sekä epäorgaanisten että orgaanisten lannoitevalmisteiden ja kotieläinten lannan sisältämät ravinteet sekä muiden pelloille levitettävien aineiden ravinteet, jos ne on ilmoitettu lannoitevalmisteen tuoteselosteessa. Ota lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden sisältämä liukoinen typi kokonaan huomioon.

Jos käytät yksivuotisilla puutarhakasveilla kerääjäkasvia, voit lisätä puutarhakasvien typpilannoitusta 20 kiloa hehtaaria kohden. Kylvä kerääjäkasvi tällöin viimeistään 15.8. Kerääjäkasvia et voi lannoittaa. Typpilannoituksen lisäämismahdollisuutta ei ole kerä- ja ruusukaalilla, palkokasveilla ja purjolla eikä kerä- ja lehtisalaatilla silloin, kun kasvatat kaksi satoa.

Fosforilannoitus

Laske fosforilannoituksessa käyttämiisi ravinne-määriin mukaan sekä epäorgaanisten että orgaanisten lannoitevalmisteiden ja kotieläinten lannan sisältämät ravinteet sekä muiden pelloille levitettävien aineiden ravinteet, jos ne on ilmoitettu lannoitevalmisteen tuoteselosteessa ja ravinteissa levitetään fosforia enemmän kuin 1 kg hehtaarille vuodessa. Huomioi lannoituksessa lannoitteiden kokonaisfosfori. Mukaan ei lasketa fosforin pidättämiseen tarkoitetuissa kemiallisissa aineissa (kipsi tai rakennekalkki) levitettävää fosforia.

Laske kotieläinten tuottaman lannan ravinteet lannoitusmääriin joko taulukkoarvojen tai lanta-analyysin tulosten perusteella. Lan-

nan taulukkoarvot löydät sitoumusehdoista ja täydentävien ehtojen oppaasta. Käytä lannan ravinnelaskennassa lantalajeittain joko taulukkoarvoja tai lanta-analyysin arvoja. Ota lannan ja perunan solunesteen sisältämä kokonaisfosfori huomioon täysimääräisesti. Ota turkiseläinten lannan, lihaluujauhon, elintarviketeollisuuden ruokajätteen sekä käsitellyn sakokaivolietteen ja puhdistamolietteen kokonaisfosforista huomioon 60 prosenttia. Ota tuhkan kokonaisfosforista huomioon 40 prosenttia. Sovella edellä mainittuja kokonaisfosforin laskentasääntöjä orgaanisiin lannoitevalmisteisiin siten, että ota orgaanisen lannoitevalmisteen sisältämä fosfori huomioon siitä lannoitevalmisteen sisältämästä raaka-aineesta, jota lannoitevalmisteessa on eniten. Esim. Jos käyttämässäsi lannoitevalmisteessä on 73% lantaa ja 27% puhdistamo- tai sakokaivolietettä, niin lannoitevalmisteen kokonaisfosforista huomioidaan 100%.

Jos sinulta jää sato korjaamatta, huomioi lohkolle levitetty fosfori kuitenkin seuraavana keväänä täysimääräisesti, kun suunnittelet ja toteutat lannoituksen.

Voit käyttää fosforilannoituksessa viiden vuoden tasausjaksoa. Aloita fosforintasaus silloin, kun sallittu vuosittainen fosforitaso ylittyy. Voit aloittaa tasausjakson myös fosforimäärän alittaessa sallitun vuosittaisen määrän. Kirjaa tasausjakson alkaminen ja päättyminen lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Tee fosforintasaus kasvulohkokohtaisesti. Jos peruslohkolla olevien kasvulohkojen sijoittelu muuttuu tasauskauden aikana, seuraa fosforintasausta peruslohkotasolla. Laske tällöin vuotuinen peruslohkolle käytetty fosforimäärä kertomalla kunkin kasvulohkon kasville käytetty fosforimäärä hehtaaria kohden kyseisen kasvulohkon pinta-alalla ja laskemalla nämä summat yhteen. Kyseisille kasveille sallittu enimmäisfosforimäärä peruslohkolle las-

ketaan vastaavalla tavalla. Käytä fosforitasauksen seurannassa sallitun enimmäisfosforimäärän ja käytetyn fosforimäärän erotusta. Jos lohko on fosforintasausaikana viljelemättä, lohkolta ei katsota kyseisenä vuonna tai vuosina kuluvan fosforia lainkaan.

Yli viiden hehtaarin lohkoilla lannoituksen on perustuttava kahteen tai useampaan maanäytteeseen. Voit suunnitella ja toteuttaa lannoituksen joko maanäytteitä edustavien lannoituslohkojen mukaisesti tai laskea lannoituksen käyttäen sallittujen enimmäismäärien keskiarvoa tai painotettua keskiarvoa. Fosforilannoitusta et voi laskea keskiarvona koko lohkolle, jos jonkin maanäytteen fosforin viljavuusluokka on niin korkea, että fosforilannoitusta ei voida lainkaan antaa viljeltävälle kasville.

Lannoitustaulukoissa on annettu mahdollisuus käyttää korkeampia fosforimääriä, kun käytät fosforilannoituksessa pelkästään kotieläinten lantaa. Karjanlantapoikkeusta voit soveltaa fosforin käytössä viljoilla, öljykasveilla ja palkokasveilla viljavuusluokissa tyydyttävä ja hyvä sekä yksi- ja monivuotisilla rehunurmilla viljavuusluokissa välttävä, tyydyttävä ja hyvä. Lantapoikkeusta käyttäessäsi saat soveltaa fosforin tasausta, mutta et satotasokorjauksia. Lantapoikkeusta et saa käyttää 25 metriä lähempänä vesistöä.

4. Ympäristösitoumuksen mukainen kasvinsuojelu

Käytä ja varastoi **kasvinsuojeluaineita** myyntipäällystekstissä annettujen ehtojen ja ohjeiden mukaisesti. Myyntipäällyksmerkinnät sisältävät valmistekohtaiset levittämistä koskevat rajoitukset. Lisäksi sinun tulee noudattaa integroidun torjunnan yleisiä periaatteita, joiden mukaan kasvinsuojelutoimien tulee olla taloudellisesti ja ympäristön kannalta

kannatettavia siten, että vähennetään ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia riskejä. Merkitse lohkokirjanpitoon kasvinsuojeluaineiden nimet, käytön ajankohta, kohde-ala, käytön kohteena oleva viljelykasvi, käyttömäärät, havaitut taudit ja tuholaiset, käytön syyt sekä muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet. Saat levittää kasvinsuojeluaineita, jos olet suorittanut kasvinsuojeluaineista annetun lain mukaisen tutkinnon, sinulla on oikeus kyseisen tutkinnon järjestämiseen tai jos sinulla on edelleen voimassa ohjelmakauden 2007 – 2013 mukainen koulutus. Tutkinto on voimassa viisi vuotta.

Integroidun torjunnan yleisperiaatteet:

1. Kasvintuhoojien ennakoivat viljelytekniset torjunta- ja hävittämisvaihtoehdot

- Sovella kasvintuotannossa mahdollisimman monipuolista viljelykiertoa.
- Käytä viljelyssä asianmukaista viljelytekniikkaa, kuten esimerkiksi valmistele viljelykasville oikeaa kylvöalusta, sopivaa istutus- tai kylvöajankohtaa ja istutus- tai kylvötiheyttä, kylvä mahdollisesti suojaviljaan, suosi kevennettyä muokkausta, harvennusta tai suorakylvöä.
- Mahdollisuuksien mukaan käytä kasvintuhoojia kestäviä lajikkeita sekä sertifioitua siementä ja taimiaineistoa.
- Tasapainoiseen kasvintuotantoon kuuluvat myös tarpeenmukainen lannoitus, kalkitus, kastelu ja ojitus.
- Estä kasvintuhoojien leviämistä hyvällä viljelyhygienialla, kuten puhdistamalla koneet ja kalusto säännöllisesti.
- Asianmukaisilla kasvinsuojelutoimilla suojelet merkittäviä hyötyeliöitä, kuten kasvintuhoojien luontaisia vihollisia.

lisiä, ja vahvistat niiden esiintymistä. Asianmukaisilla kasvinsuojelutoimilla tarkoitetaan esimerkiksi suoja-alueiden käyttöä viljely- ja viheralueiden sisällä tai niiden ulkopuolella.

2. Kasvintuhoojien seuranta

- Seuraa kasvintuhoojien esiintymistä asianmukaisin menetelmin ja välinein. Seuranta voi olla tarkkailua kentällä, olemassa olevien varoitus-, ennuste- ja varhaishavainnointijärjestelmien käyttöä ja neuvonantajien käyttöä.

3. Kasvinsuojelutoimenpiteestä päättäminen

- Päätä kasvintuhoojien seurannan tulosten perusteella, toteutatko kasvinsuojelutoimenpiteitä, mitä toimenpiteitä toteutat ja milloin niitä toteutat.
- Käytä päätöksenteossa mahdollisuuksien mukaan apuna kasvintuhoojien torjunnan kynnsarvoja, eli tietoja siitä paljonko kasvintuhoojia pitää esiintyä ennen kuin niiden torjunta on taloudellisesti kannattavaa.

4. Muut kuin kemialliset kasvinsuojelumenetelmät

- Jos voit torjua kasvintuhoojia tyydyttävästi käyttämällä biologisia, fysikaalisia, mekaanisia tai muita kuin kemiallisia menetelmiä, käytä niitä ennen kemiallisia menetelmiä.

5. Kasvinsuojeluaineiden käytön ja torjuntatoimien rajoittaminen sekä resistenssin ehkäiseminen

- Käytä kasvinsuojeluaineita ja muita torjuntatoimia vain, kun se on välttämätöntä.
- Valitse kasvinsuojeluaine siten, että se

soveltuu kohteeseen mahdollisimman hyvin.

- Mahdollisuuksien mukaan valitse sellainen kasvinsuojeluaine, jolla on vähiten haittavaikutuksia ihmisten terveydelle, muille kuin kohde-eliöille ja ympäristölle. Vähennä käyttöä pidentämällä levityskertojen välejä tai käsittelemällä vain osaa kasvustosta tai käyttämällä suotuisissa olosuhteissa alimpia suositeltuja kasvinsuojeluaineiden käyttömääriä. Käytön vähentämisessä ota huomioon, että kasvintuhoojien aiheuttama riski kasvustolle on hyväksyttävissä ja ettei pääse syntymään resistenssiä eli riskiä kasvinsuojeluaineita kestävien kantojen kehittymisestä kasvintuhoojissa.
- Valmisteiden tehon säilyttämiseksi käytä eri tehoaineryhmiin kuuluvia kasvinsuojeluaineita resistenssin syntymisen estämiseksi.

6. Kasvinsuojelutoimien tulosten tarkastelu

- Käytä kasvinsuojelun suunnittelun perustana viljelyhistoriaa sekä aikaisempien vuosien kasvintuhoojien tarkkailutietoja. Käytä suunnittelun tukena kirjanpitoa, johon merkitset tiedot kasvinsuojeluaineiden käytöstä ja kasvintuhoojien esiintymisestä. Kirjanpidon perusteella tulisi voida tarkistaa miten hyvin toteutetut kasvinsuojelutoimet ovat onnistuneet.

Kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä ruisku on testattava. Uutta kasvinsuojeluruiskua ei tarvitse testata ennen kuin on kulunut viisi vuotta sen hankinnasta, jos se täyttää koneiden turvallisuudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (400/2008) säädetty vaatimukset sekä EN ISO 16119 – stan-

dardisarjan määräykset tai, jos kasvinsuojeluruisku on hankittu ennen 15 päivää joulukuuta 2011, SFS-EN 12761 -standardisarjan määräykset. Ammattimaisessa käytössä olevat traktoriruiskut on testattava viimeistään 26.11.2016 ja sen jälkeen joka viides vuosi. Jos kasvinsuojeluruisku on testattu ohjelmakaudella 2007 – 2013, se tulee testata seuraavan kerran viiden vuoden kuluttua testauksesta.

Täydentävissä ehdoissa on lisäksi mm. kasvinsuojeluaineiden varastointia koskevia vaatimuksia, jotka löydät täydentävien ehtojen oppaasta.

5. Ympäristösitoumuksen tilakohtainen toimenpide

Ravinteiden tasapainoinen käyttö -toimenpide on pakollinen toimenpide ympäristökorvaukseen sitoutuneelle ja se koskee kaikkia tilan peltolohkoja. Ympäristösitoumuksen lohkokohtaisiin toimenpiteisiin sitoutuminen edellyttää, että tuensaaja toteuttaa ravinteiden tasapainoisen käytön tilakohtaista toimenpidettä koko peltoalallaan.

Toimenpide kohdistuu korvauskelpoisille lohkoille. Korvausta ei makseta kesannoille, suojavyöhykkeille, luonnonhoitopeltonurmille, viherlannoitusnurmille, monimuotoisuuspelloille, kurki-, hanhi- ja joutsenpelloille, kosteikkosopimuksille, maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksille.

Ravinteiden tasapainoinen käyttö on tilakohtainen vuosittain toteutettava toimenpide, jonka ehdot koskevat kaikkia ympäristökorvaukseen sitoutuneita:

1. **Laadi** ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä koko sitoumuskautta koskeva **viisivuotinen viljelykiertosuunnitelma** lohkojen käytöstä. Vil-

jelykiertosuunnitelma on aiesuunnitelma sitoumuskauden aikana lohkoilla viljeltävistä kasveista tai muusta pellonkäytöstä. Tee viljelykiertosuunnitelma koskemaan ensimmäisen sitoumusvuoden kasvukauden aikana hallinnassasi olevia kasvulohkoja. Palauta viljelykiertosuunnitelman maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 2.5.2016, jos sitouduit ympäristökorvaukseen 2015.

2. **Laadi viljelysuunnitelma** ennen jokaisen kasvukauden alkua. Tämä vuosittain laadittava viljelysuunnitelma tarkoittaa viisivuotista viljelykiertosuunnitelmaa ja voi poiketa siitä. Esitä vuosittaisessa viljelysuunnitelmassa peruslohkon eri kasvulohkoilla viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit ja suunniteltu lannoitus lannoitemäärien ja -lajien osalta. Viljelysuunnitelma on aiesuunnitelma ja sen sisältöä on tarkennettava kylvöjen yhteydessä.
3. **Teetä viljavuustutkimukset** tilan viljelyssä olevista pelloista säännöllisesti viiden vuoden välein lannoituksen toteutusta ja seurantaa varten. Uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa. Ota viljelemättömistä pelloista ja kesantopelloista sekä muista viljelyyn otettavista pelloista näytteet sen kasvukauden aikana, jona aloitat viljelyn. Voit käyttää hallintaasi tulevasta pelloista myös voimassa olevaa, aiemman haltijan tekemää viljavuustutkimusta. Jos teet ympäristösitoumuksen, etkä ole aiemmin ollut sitoutuneena ympäristötukijärjestelmässä, sinun on tehtävä viljavuustutkimus ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä. Jos lohkoista ei ole vielä viljavuustutkimusta, käytä lannoitukses-

sa tyhellä runsasmultaisten maiden arvoja ja fosforille hyvän viljavuusluokan arvoja. Ota viljavuustutkimukseen sisältyviä näytteitä vähintään yksi näyte peruslohkoa kohti, jos peruslohko on yli 0,5 hehtaarin suuruinen. Jos peruslohko on suurempi kuin viisi hehtaaria, ota yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti. Lohkoilla, jotka ovat 0,5 hehtaarin suuruisia tai tätä pienempiä, voit käyttää samaa viljavuusnäytettä kuin viereisellä loholla. Viereisellä loholla tarkoitetaan lohkoa, jolla on yhteistä rajaviivaa lohkon kanssa tai lohkoja erottaa tie tai oja. Ota 0,5 hehtaarin tai tätä pienemmiltä yksittäisiltä peruslohkoilta näyte tai käytä typpilannoituksessa runsasmultaisten maiden arvoja ja fosforilannoituksessa hyvän viljavuusluokan mukaisia arvoja. Linjanäytteenotossa näytteenoton tiheydeksi riittää yksi näyte jokaista alkavaa kymmentä hehtaaria kohti. Jos peruslohkolta on otettu useampia maanäytteitä kuin vähimmäisnäytteenototiheys edellyttäisi, käytä lannoituksen perusteena uusimpia maanäytteitä. Kunkin viljavuustutkimukseen sisältyvän näytteen on koostuttava vähintään seitsemästä osanäytteestä. Näytteiden on edustettava tasaisesti koko lohkoa. Ota näytteet koko muokkauskerroksen syvyydeltä.

4. **Merkitse lohko kohtaisesti muistiinpanoihin** peltolohkon perustiedot sekä tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä ja sitoumuksen lohko kohtaisen toimenpiteiden edellyttämät tiedot. Merkitse lohkon perustietoihin tietoja lohkon sijainnista ja olosuhteista sekä kalkituksesta, pientareista, suo-

jakaistoista, luonnon monimuotoisuuskaistoista, viljelykasveista, muokkauksesta, lannoituksesta, kasvinsuojelusta, havaituista taudeista ja tuholaisista, kastelusta, toteutetuista ympäristönhoitotoimenpiteistä ja muista vastaavista tiedoista. Eri lähteistä koottavat tiedot voit säilyttää ja tallentaa erikseen omina asiakirjoina tai karttina. Lue lohkomuistiinpanojen vaatimukset tarkemmin sitoumusehdoista.

5. Tee **peltomaan laatutesti** kolmannen sitoumusvuoden loppuun mennessä täyttämällä itsearviointilomake kaikkien yli 0,5 hehtaarin suuruisten peruslohkojen osalta, jotka ovat hallinnassasi kuluvan sitoumusvuoden kasvukaudella. Tee laatutesti yhdestä lohkoista, jos sinulla ei ole yli 0,5 ha:n lohkoja. Merkitse itsearviointilomakkeelle kokonaisarvio lohkon tilasta. Säilytä itsearviointilomakkeet tilalla. Peltomaan laatutestin itsearviointilomakkeen (lomake 480²⁵) löydät [suomi.fi/lomakkeet](http://www.suomi.fi/lomakkeet)²⁶ -sivustolta. Voit käyttää myös ProAgrin vastaavaa lomaketta. Säilytä itsearviointilomakkeet (lomake 480) itselläsi ja palauta ne kunnan maaseutuviranomaiselle.
6. **Täytä ympäristösitoumuksen yhden päivän koulutusvaatimus** osallistumalla YT-alueesi järjestämään yhden päivän koulutukseen tai tekemällä verkkotentin Vipu -palvelussa. Tiedon hyväksytystä koulutusvaatimuksen täyttymisestä omalta osaltasi löydät Vipu-palvelusta maatalan tiedot -osiosta loppukevästä 2016. Täytä koulutusvaatimus kahden ensimmäisen sitoumusvuoden kuluessa. Jos sitouduit 2015, täytä koulutusvaatimus

²⁵http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi480/index.html

²⁶<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

30.4.2017 mennessä.

7. **Jätä suojakaista, jos peruslohko rajoittuu vesistöön.** Lohkon vesistön puoleisella reunalla on oltava keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Voit perustaa peruslohkon muille kuin vesistöihin rajoitettuille reunoille luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi keskimäärin enintään kolme metriä leveät viljelykasvin pinta-alaan sisältyvät **monimuotoisuuskaistat**. Vesistötiedot löydät Vipu-palvelun uomarekisteristä. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittävä. Et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä suojakaistaa kasvinsuojeluaineilla. Suojakaistalta voit korjata sadon ja sitä voit hoitaa laiduntamalla.

Voit perustaa monimuotoisuuskaistan nurmi-, heinä-, niitty-, riista- tai maisemakasvien siemenillä kylväen. Monimuotoisuuskaistalla voit myös kasvattaa samaa viljelykasvia kuin lohkon muulla osalla, mutta tällöin hoida monimuotoisuuskaistaa jättämällä enintään kolme metriä leveä kaista lohkon reunalla tai reunoilla korjaamatta. Hoida monimuotoisuuskaistaa samalla tavalla kuin suojakaistaa.

6. Ympäristösitoumuksen lohkokohdattaiset toimenpiteet

6.1 Lietelannan sijoittaminen peltoon

Toimenpidettä voit toteuttaa sitoumukseen kuuluvalla loholla tai lohkon osalla, jolla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on sallittu. Levitä lietalanta, virtsa, lietelannasta erotettu nestejäte tai nestemäinen

orgaaninen lannoitevalmiste sijoittavilla tai multaavilla laitteilla. Levitä ainetta vähintään 20 m³ hehtaarille vuodessa. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa vuosittain. Merkitse lannoitteen levitysmäärä ja ala lohkokohdattaisiin muistiinpanoihin. Ota huomioon, että lietalannan, virtsan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden typpi- ja fosforimäärät ovat ympäristösitoumuksen lannoitusrajoitusten mukaiset ja merkitse ne lohkokirjanpitoon. Säilytä lanta-analyysi ja orgaanisen lannoitevalmisteen ravinnesisältöä osoittava tuoteseloste tilalla.

Levitä lietalanta tai virtsa laitteella, joka leikkaa pellon pintaan viillon ja valuttaa tai ruis-kuttaa lietalannan tai virtsan viiltoon. Hyväksyttävää on myös käyttää multaavaa laitetta, joka on kytketty lietalantaa tai virtsaa levittävään yksikköön.

Ilmoita lohkot, joilla toteutat toimenpidettä, kuntaan vuosittain syksyllä, viimeistään 31.10.. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa vuosittain. Osoita tilasi ulkopuolelta tulevan lannan hankinta ja määrä luovutussopimuksen (esim. lomake 465L²⁷), maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla syksyn ilmoituksen liitteenä. Jos käytät toimenpiteessä pelkästään tilalle vastaanotettua lantaa tai lannoitetta, ilmoita syysilmoituksella korkeintaan se määrä, jonka olet ilmoittanut vastaanottaneesi syysilmoituksen luovutussopimuksella tai muulla liitteellä. Varmista myös se, että lohkokirjanpitosi vastaa syysilmoituksen ja liitelomakkeen tietoja.

Lietelannan sijoittamisesta peltoon maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Huom! Luonnonmukaisessa tuotannossa ei voida maksaa korvausta sellaisten lannoite-

²⁷http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi465L/index.html

valmisteiden levittämisestä, jotka ovat luonnonmukaisessa tuotannossa kiellettyjä.

Lietelannan sijoittaminen peltoon -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet

Kansalliset lannoitevalmisteiden tyyppinimet lannoitevalmisteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1015/2011) perusteella:

- 1B1 8 Orgaaninen eläinperäinen lannoiteliuos
- 1B2 4 Orgaaninen lannoiteliuos
- 1B3 2 Merileväuute
- 1B3 4 Humusvalmiste tai -uute
- 1B3 5 Alkoholien vesiliuos tai öljyemulsio
- 1B3 6 Kasviuute
- 1B3 7 Aminohappovalmiste
- 1B4 1 Melassiuute
- 1B4 2 Vinassi ja vinassiuute
- 1B4 3 Perunan soluneste
- 1B4 4 Rejektivesi
- 3A2 6 Hapotettu ja stabiloitu puhdistamoliete
- 3A2 7 Maanparannuslahote
- 3A5 1 Kalkkistabiloitu puhdistamoliete
- 3A5 2 Mädätysjäännös
- 3A5 3 Lahotettu puhdistamoliete
- 3A5 7 Kemiallisesti hapetettu puhdistamoliete

6.2 Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

Toimenpidettä voit toteuttaa sitoumukseen kuuluvilla lohkoilla tai lohkon osilla, jolla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on sallittu. Tässä toimenpiteessä voit levittää lohkolle ravinnepitoista orgaanista materiaalia, jonka orgaanisen aineksen kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia. Käytettävien materiaalien on oltava Lannoitevalmistelain (539/2006) mukaisia orgaanisia lannoitevalmisteita, maanparannusaineita tai kasvualustoja, toiselta maatilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajaetta. Käyttämiesi materiaalien, kuivalantaa lukuun ottamatta, on oltava hyväksytyjä MMM:n lannoitevalmisteista antaman asetuksen 24/11 perusteella ja niiden tulee sisältyä Eviran ylläpitämään lannoitevalmisteiden tyyppinimiluetteloon. Omalta tilalta tai sellaisen yhteisömuotoisen yrityksen, jossa olet osakkaana, hallinnassa olevalta maatilalta peräisin oleva lanta, turve, olki, niittojäte tai vastaava aine eivät oikeuta korvaukseen. Lohkoilla, joilta haet korvausta, levitettävän määrän on oltava vähintään 15 m³ hehtaarille vuodessa.

Sinun on osoitettava tilasi ulkopuolelta tulevan materiaalin hankinta ja määrä luovutussopimuksen (esim. lomake 465L), maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla syksyn ilmoituksen liitteenä. Merkitse lannoitteen levitysmäärä ja ala lohko-kohtaisesti muisiinpanoihin. Ota huomioon, että levitettyjen orgaanisten materiaalien sisältämät typi- ja fosforimäärät ovat ympäristösitoumuksen lannoitusrajoitusten mukaiset ja merkitse ne lohkokirjanpitoon. Säilytä lanta-analyysi ja orgaanisen materiaalin ravinne-sisältöä osoittava tuoteseloste tilalla. Ilmoita syysilmoituksella lantaa tai lannoitetta korkeintaan se määrä, jonka olet ilmoittanut vastaanot-

taneesi luovutus sopimuksella tai muulla liitteellä. Varmista myös se, että lohkokirjanpitosi vastaa syysilmoituksen ja liitelomakkeen tietoja.

Ilmoita lohkot, joilla toteutat toimenpidettä, kuntaan vuosittain syksyllä viimeistään 31.10. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa vuosittain.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättämisestä maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Luonnonmukaisessa tuotannossa ei voida maksaa korvausta sellaisten lannoitevalmisteiden levittämisestä, jotka ovat luonnonmukaisessa tuotannossa kiellettyjä.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet

Kansalliset lannoitevalmisteiden tyyppinimet lannoitevalmisteista annetun MMM:n asetuksen (1015/2011) perusteella:

- 1B1 Orgaaniset eläinperäiset lannoitteet
- 1B2 Orgaaniset ei-eläinperäiset lannoitteet
- 1C1 5 Lihaluujuuho tai käsitelty eläinvalkuainen kaliumsulfaattisällä
- 3A1 Maanparannusturpeet
- 3A2 Orgaaniset maanparannusaineet
- 3A5 Maanparannusaineena sellaisenaan käytettävät sivutuotteet
- 5A1 Turpeet
- 5A2 1 Lannoitettu ja/tai kalkittu irtomulta
- 5A2 2 Kompostimulta

- 5A2 3 Juuresmulta- 5A2 7 Teknisesti käsitelty irtomulta

6.3 Valumavesien hallinta

Voit toteuttaa toimenpidettä ympäristösitoumuksen kuuluvalla peltoalalla, joille on rakennettu säätösalaajitus, säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä, ja joka sijaitsee:

- happamalla sulfaattimaalla olevien kuntien alueilla, jotka sijaitsevat Sirpupujoen valuma-alueella, Liminganlahteen laskevien jokien valuma-alueilla ja näiden valuma-alueiden välisellä alueella
- turve- ja multamailla
- peltolohkoilla, joilla on ollut voimassa aikaisempien ohjelmakausien mukainen ympäristötuen erityistukisopimus valumavesien käsittelystä.

Voit valita lohkolle vain toisen seuraavista toimenpiteistä:

1. Säätösalaajituksen hoito, kun lohkolle on asennettu säätökaivot tai muut padotuslaitteet, joilla voit säädellä vedenpinnankorkeutta.
2. Säätökastelun tai kuivatusvesien kierrätyksen hoito, kun ojustokastelu ja säädetty kuivatus tapahtuu salaajiston kautta tai peltoalueelta kertyvät valumavedet varastoidaan erilliseen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvvedeksi takaisin pellolle.

Happamat sulfaattimaat ja turve- ja multamaat

Jos peltolohkon ei ole aiemmin todettu sijaitsevan happamalla sulfaattimaalla, ota lohkolta maanäyte ja toimita se analysoit-

vaksi. Turve- ja multamaat on todennettava viljavuustutkimuksen perusteella. Noudata näytteenotossa viljavuustutkimuksesta säädettyä näytteenottotiheyttä. Voit toteuttaa toimenpidettä, jos lohkon maalaji on suurimmalta osaltaan em. maalajia. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmat ohjeet näytteenotosta. Toimita analyysitulokset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin sitoudut ensimmäisen kerran valumavesienhoito-toimenpiteeseen.

Huolehdi padotuskorkeuden säätelystä ja mahdollisesta kasteluvien käytöstä sekä huolehdi laitteiden kunnosta asianmukaisesti. Pidä hoidon toteutuksesta kirjaa, johon merkitset säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Toimenpidettä on toteutettava samalla loholla hoidon aloittamisesta sitoumuskauden loppuun. Tiedot voit merkitä myös lohkokohdaksiin muistiinpanoihin.

Sitoudut toimenpiteen ehtoihin sitoumusvuoden alusta lähtien (1.5.). Sinun tulee ilmoittaa 15.6.2016 mennessä toimenpiteeseen kuuluvat peltoalat erikseen lomakkeella 463 ja palauttaa kuntaan seuraavat liitteet 30.9 mennessä:

- Jäljennös salaojasuunnitelman ojastokartasta
- viljavuusanalyysi (tai muu analyysitulokset maalajin selvittämisestä)
- happamien sulfaattimaiden analyysitulokset.

Voit ilmoittaa alaa toimenpiteeseen kahtena ensimmäisenä sitoumusvuonna.

6.4 Ympäristönhoitonurmet

Voit perustaa suojavyöhykkeen peltolohkoille, jotka sijaitsevat Natura-alueella, pohjavesialueella, vesistöjen tai valtaojien varsilta tai jotka rajautuvat ympäristösopimuksella hoidettavaan kosteikkoon. Suojavyöhykkeen ja luonnonhoitopeltonurmien kohdentamisalueen saaristoalueilla voit perustaa suojavyöhykkeen lisäksi mille tahansa ympäristösopimuksessa olevalle peltolohkolle.

Suojavyöhykkeen on oltava yli kolme metriä leveä ja sillä on oltava monivuotinen, lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön nurmi. Voit ilmoittaa suojavyöhykettä vain sitoumuskauden ensimmäisenä vuotena lukuun ottamatta tilanteita, joissa loholla on päättynyt edellisen kauden erityisympäristötukisopimus. Voit esim. ilmoittaa 2016 keväällä päättyvän suojavyöhykesopimusalan tai pellolla olleen lumo-sopimusalan suojavyöhykenurmeksi ja turvepeltojen pitkäaikaisen nurmen monivuotiseksi ympäristönurmeksi, mikäli sopimusala täyttää ympäristösopimusehtojen vaatimukset. Ilmoittamisen jälkeen, säilytä kyseinen toimenpideala samalla loholla sitoumuskauden loppuun saakka.

Et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaiheella aluetta perustamisen jälkeen. Saat lannoittaa kasvustoa vain perustamisen yhteydessä vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Niitä ja korjaa kasvusto pois lohkolta kasvukauden aikana. Lohkoa voidaan myös laiduntaa. Keväällä tehtävä niitto ja kasvuston korjuu ei ole riittävä toimenpide.

Tee merkinnät lohkokohdaksiin muistiinpanoihin suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta.

Voit ilmoittaa monivuotiseksi ympäristönurmeksi nurmea kasvavan tai nurmeksi perustettavan kasvulohkon, joka sijaitsee joko pohjavesialueella tai happamalla sulfaattimaalla tai jonka maalaji on turvetta tai multamaata. Happamalla sulfaattimailla ympäristönurmia voi perustaa kuntien alueilla, jotka sijaitsevat Sirppujoen valuma-alueella, Liminganlahteen laskevien jokien valuma-alueella tai näiden valuma-alueiden välisellä alueella.

Monivuotista ympäristönurmea voit ilmoittaa ensimmäisen kerran Vipu-palvelussa kasvulohkotiedoissa (tai lomakkeella 102 B) sitoumuskauden ensimmäisenä tai toisena vuotena. Sinun on viljeltävä ilmoittamasi lohkokolla nurmi- ja heinäkasveja sitoumuskauden loppuun asti. Nurmikasvuston voit uudistaa ainoastaan suorakylvömenetelmällä eli et saa muokata sitä. Voit tehdä lohkokolla salaojitus-, kalkitus-, valtaojien kaivuu- ja perkaustointimenpiteitä sekä muita vastaavia maanrakennetta ja vesitaloutta parantavia lyhytaikaisia toimenpiteitä. Kylvä monivuotinen nurmi tuhoutuneen nurmialan tilalle heti kun se on mahdollista. Korjaa kasvusto vuosittain. Saat käyttää kasvuston hyödyksi ja sitä voi laiduntaa. Voit lannoittaa kasvustoa ympäristösitoumuksen lannoitusrajojen mukaisesti.

Happamat sulfaattimaat: Jos peltolohkon ei ole aiemmin todettu sijaitsevan happamalla sulfaattimaalla, ota lohkolta maanäyte ja toimita se analysoitavaksi. Turve- ja multamaat on todennettava viljavuustutkimuksen perusteella. Noudata näytteenotossa viljavuustutkimuksesta säädettyä näytteenotto-tyheyttä. Sitomusehdoissa kerrotaan tarkemat ohjeet näytteenotosta. Turve- ja multa- maille perustettavista monivuotisista ympäristönurmista pitää olla viljavuustutkimustulos maalajista. Toimita happaman sulfaattimaan tai viljavuustutkimuksen analyysitulokset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle

viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin ensimmäisen kerran ilmoitat lohkolle monivuotisen ympäristönurmen.

Voit perustaa luonnonhoitopeltonurmia tai ilmoittaa sellaiseksi monilajiseksi kehittyneitä vanhoja nurmia. Luonnonhoitopeltonurmet voivat olla kokonaisia peruslohkoja tai kasvulohkoja. Voit perustaa niitä myös yli kolme metriä leveinä kaistoina lohkojen reunoille, etenkin etelään ja länteen avautuville reunoille sekä suurten peltoaukeiden keskelle. Säilytä luonnonhoitopeltonurmi samalla lohkokolla vähintään kaksi kasvukautta. Voit ilmoittaa sitoumukseen kuuluvasta peltoalasta enintään 20 prosenttia luonnonhoitopeltonurmia, jos tilasi sijaitsee kohdentamisalueella. Jos ilmoitat tätä enemmän luonnonhoitopeltonurmien alaa, hoidat koko alaa luonnonhoitopeltonurmien ehtojen mukaisesti, mutta 20 prosentin ylittävältä alalta niille ei makseta korvausta. Muun Suomen alueella saat korvauksen 5 prosenttiin asti tilan sitoumusalasta ilmoitetusta luonnonhoitopeltonurmes- ta. Jos sinulla on myös monimuotoisuuspeltoja, voi niiden ja luonnonhoitopeltonurmien korvattava yhteisala olla kohdentamisalueella enintään 20 prosenttia ja muualla Suomessa enintään 15 prosenttia.

Perusta luonnonhoitopeltonurmien kasvusto monivuotisten nurmi- tai heinäkasvien siemenillä kylväen. Voit perustaa kasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Siemensokassa saa olla enintään 20 prosenttia typensitojakasvien siementä. Kasvuston perustamisen yhteydessä ympäristösitoumuksen lannoitusrajojen mukainen lannoitus on mahdollista. Muista niittää kasvusto joka toinen vuosi. Saat korjata niitetyn kasvuston pois ja hyödyntää sitä taloudellisesti. Aluetta voi myös laiduntaa.

Et saa käyttää luonnonhoitopeltonurmilla

kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisen jälkeen, etkä saa muokata niitä muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Luonnonhoitopeltonurmen saat päättää aikaisintaan toisen kasvukauden jälkeen 1 päivästä syyskuuta alkaen tai 15 päivästä heinäkuuta alkaen silloin kun päätät kasvuston syyskylvöisten kasvien kylvöä varten. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on tällöin sallittua. Pyri päättämään kasvusto vasta seuraavana keväänä. Jos et kylvä toisen kasvukauden jälkeen syksyllä uutta kasvustoa, tee muokkaus mahdollisimman myöhään.

Voi tehdä luonnonhoitopeltonurmilla salaojitus-, kalkitus-, valtaojien kaivuu- ja perkaus- sekä muita vastaavia maan rakennetta ja vesitaloutta parantavia lyhytaikaisia toimenpiteitä. Kylvä edellä mainittujen toimenpiteiden yhteydessä rikkoutunut tai tuhoutunut kasvusto heti olosuhteiden salliessa toimenpiteen jälkeen nurmi- tai heinäkasveilla.

6.5 Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Toimenpiteessä pidät kohdentamisalueella vähintään 20, 40, 60 tai 80 prosenttia tilasi ympäristösitoumukseen kuuluvien pelto lohkojen yhteismäärästä kasvipeitteisenä kasvukauden ulkopuolella. Vähimmäiskasvipeitteisyyteen (20 %) käy kevennetty syysänkimuokkaus vilja-, öljykasvi-, tattari-, siemenmauste-, kuitupellava- ja härkäpapulohkoilla, jos teet muokkauksen kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaten. Sen sijaan 20 % ylittävillä kasvipeitteisyysaloilla sinulla on oltava kasvavaa kasvia tai kasvin sänkeä (*aito kasvipeitteisyys*). Kasvipeitteisyysalan määrä voi vaihdella vuosittain, kunhan 20 % vähimmäisala täyttyy joka vuosi sen jälkeen, kun olet sitoutunut peltojen kasvipeitteisyys -toimenpiteeseen.

Kohdentamisalueen ulkopuolella tilasi ympäristösitoumukseen kuuluvien peruslohkojen yhteismäärästä vähintään 20, 40 tai 60 prosenttia voi olla kasvipeitteisiä kasvukauden ulkopuolella. Kohdentamisalueen ulkopuolella voit toteuttaa kasvipeitteisyyden kaikkia prosenttitasoja joko edellä mainitulla kevennetyllä syysänkimuokkauksella tai aidolla kasvipeitteisyydellä. Vähimmäiskasvipeitteisyys (20 %) pitää täyttää joka vuosi sen jälkeen, kun olet sitoutunut peltojen kasvipeitteisyys -toimenpiteeseen.

Aitoon kasvipeitteisyyteen ja vähimmäiskasvipeitteisyyteen voidaan hyväksyä seuraavat lohkot (maksetaan kasvipeitteisyyskorvaus):

- monivuotiset viljellyt nurmet, talven yli säilytettävät yksivuotiset nurmet ja ruokohelpi
- monivuotiset puutarhakasvit ja kumina
- viljan, öljykasvien, tattarin, siemenmausteiden ja kuitupellavan sekä härkävavun, herneen ja lupiinin sänki ja suorakylvö sänkeen
- kerääjäkasvien viljely, jos säilytät kasvustonseuraavaan kevääseen asti
- syysruis, ruisvehnä, syysvehnä, speltivehänä ja muut syyskylvöiset viljat, syysrypsi, syysrapsi ja muut syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit ja keväällä korjattava pellava ja hamppu.

Kasvusto (sänkeä lukuun ottamatta), joka tuhotaan kemiallisesti, ei voi täyttää kasvipeitteisyysvaatimusta.

Voit täyttää kasvipeitteisyysvaatimusta myös kesannolla, johon on kylvetty syysvilja tai syys öljykasvi tai joka on nurmen tai sängin peittäjä.

Vuodesta 2016 eteenpäin **et voi kasvat-
taa kasvipeitteisyysprosenttia** kasvuloh-
koilla, joille on ilmoitettu

- suojavyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot
  - orgaanisen katteen käyttö puu-
tarhakasveilla -toimenpide
  - aiempien ohjelmakausien sopi-
musalat: suojavyöhykkeet, turve-
peltojen pitkäaikainen nurmivilje-
ly ja ravinnekuormituksen tehos-
tettu vähentäminen

Säilytä kasvipeitteisyys lohkoilla kylvömuok-
kaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpitee-
seen asti. Pyri sijoittamaan kasvipeitteiset
lohkot vesistöihin ja valtaoijiin rajoittuville
peltolohkoille tai muille vesiensuojelun kan-
nalta tärkeille lohkoille.

6.6 Orgaanisen katteen käyttö puu- tarhakasveilla ja siemenperunalla

Toimenpiteessä sitoudut kattamaan yksivuo-
tisten puutarhakasvien rivit ja monivuotisten
kasvien rivit tai rivivälit ja sertifioidun sie-
menperunan rivit ja rivinvälit tähän toimen-
piteeseen ilmoittamiltasi ympäristösitoumuk-
seen sisältyviltä kasvulohkoilta. Toimenpiteen
voit valita kuminaa lukuun ottamatta kaikille
puutarhakasvilohkoille ja sertifioidun siemen-
perunan tuotannossa oleville lohkoille, joilla
toteutus on mahdollista. Kohdista toimen-
pide erikseen vielä niille lohkoille, joilla aiot
toimenpidettä toteuttaa, kun ilmoitat Vipu-
palvelussa kasvulohkotietoja (tai lomakkeel-
la 102B). Voit vaihdella toimenpiteen toteut-
tamisalaa vuosittain viljelytilanteen mukaan.

Sinulla on kuitenkin oltava vuosittain koko si-
touskauden ajan vähintään yksi lohko sel-
laista kasvia, jolle ilmoitat tämän toimenpi-
teen.

Kata maanpinta *yksivuotisten puutarhakas-
vien* rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruoho-
silpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla
tai muulla maaperälle haitattomalla orgaani-
sella materiaalilla. Kata oljella rivien kohdat
ja rivivälien maanpinta *sertifioidun siemenpe-
runan* tuotantoalalla

Kata monivuotisten kasvien maanpinta rivien
kohdilta oljella, hakkeella, ruoko- tai ruoho-
silpulla, biohajoavalla kalvolla tai muulla or-
gaanisella materiaalilla, katepaperilla tai lei-
kattavalla nurmikatteella. Kata rivivälit joko
riviväleihin perustettavalla leikattavalla nur-
mikatteella tai muulla maaperälle haitatto-
malla orgaanisella katteella. Voit kattaa loh-
kosta vain rivin tai rivivälin tai koko lohkon.

Täytä yksivuotisten puutarhakasvien kate-
vaatimus kesäkuun loppuun mennessä. Esi-
kasvin vaativilla kasveilla sekä salaattikasveil-
la, kiinankaalilla, kukkakaalilla tai parsakaa-
lilla täytä katevaatimus heinäkuun loppuun
mennessä. Säilytä kate sadonkorjuuseen asti
ja monivuotisilla kasveilla kasvin kaikki vilje-
lyvuodet.

6.7 Peltoluonnon monimuotoisuus

Voit saada korvauksen toimenpiteessä, kun
perustat viherlannoitusnurmia tai monimuo-
toisuuspeltoja tai viljelet kerääjäkasveja tai
saneerauskasveja.

Kerääjäkasvilla tarkoitetaan kasvustoa, jo-
ka käyttää yksivuotisen varsinaisen viljelykas-
vin jälkeen maahan jääviä ja viljelykasvin täh-
teistä tai maasta vapautuvia ravinteita. Kas-
vusto myös suojaa maata lisäämällä kasvi-
peitteisyyttä viljelykasvin sadonkorjuun jäl-

keen.

Voit kylvää kerääjäkasvin:

- viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä
- viimeistään viljan orasvaiheessa esimerkiksi rikkakasviäestyksen yhteydessä
- viljelykasvin korjuun jälkeen tai hieman ennen korjuuta, kuitenkin viimeistään 15.8. on mahdollista varhaisperunalla ja varhaisvihanneksilla.

Voit käyttää kerääjäkasvia yksivuotisena viljeltävällä peltoviljelykasvilla tai puutarhakasvilla, et kuitenkaan nurmikasveilla. Kerääjäkasvi voi olla italianraiheinä tai muu nurmiheinä, apila tai muu nurmipalkokasvi. Kerääjäkasveiksi ei hyväksytä enää öljykasveja, muutoin kuin yksivuotisilla puutarhakasveilla, joilla kerääjäkasvina voit viljellä myös hunajakukkaa, öljyretikkaa tai muokkausretiisiä. Kasvustoa on oltava peittävästi kauttaaltaan koko kasvulohkolla. Kerääjäkasvin avulla et voi perustaa monivuotista nurmea, luonnonhoitopeltonurmea, monivuotista ympäristönurmea, viherlannoitusnurmea tai seuraavan vuoden viljelykasvia. Kasvuston voit muokata tai kyntää aikaisintaan 1.10. Kerääjäkasvikasvuston voit päättää kemiallisesti aikaisintaan 15.9.

Voit käyttää viljaa varhaisperunan tai varhaisvihanneksen kerääjäkasvina. Voit kylvää kerääjäkasvin varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia kasvaneelle alalle kyseisten kasvien sadonkorjuun jälkeen tai hieman ennen sadonkorjuuta. Lohkon muokkaus on tässä yhteydessä mahdollista.

Muita peltoviljelykasveja tai puutarhakasveja kasvavalle alalle voit kylvää kerääjäkasvin kyseisen kasvin kylvön yhteydessä tai viimeistään sen oras- tai taimivaiheessa rikkakasvi-

äestyksen tai muun vastaavan yhteydessä.

Kerääjäkasveista maksetaan ympäristökorvausta enintään 25 prosentista ympäristösioutumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Viherlannoitusnurmi on osa tilan viljelykiertoa. Perusta sen kasvusto joko kasvukauden alussa tai edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa. Käytä viherlannoitusnurmen perustamiseen nurmi- tai heinäkasvien ja typensitojakasvien siemeniä. Perustamiseen käytettävän siemenen painosta vähintään 20 prosenttia on oltava typensitojakasvien siemeniä.

Voit päättää viherlannoitusnurmen ennen syysviljan tai syysöljykasvin kylvöä. Jos kylvät seuraavan viljelykasvin keväällä, saat päättää kasvuston aikaisintaan 1.9. ja muokata aikaisintaan 1.10. Viherlannoitusnurmen voit päättää kemiallisesti. Voit ilmoittaa samaa kasvulohkoa viherlannoitusnurmena enintään kolme vuotta peräkkäin. Ennen vuotta 2015 perustettu viherlannoitusnurmi voi olla lohkolle perustamisen jälkeen yhteensä enintään kolme vuotta.

Saneerauskasviksi voit ilmoittaa öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia. Öljyretikaksi katsotaan myös muokkausretiisi. Kylvä saneerauskasvi keväällä ja lannoita sitä ympäristösioutumuksen lannoitustaulukoissa olevan luonnonhoitopeltonurmen lannoitustason mukaisesti. Voit muokata sen maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Voit niittää tai murskata kasvuston kasvukauden aikana. Voit saada saneerauskasveista korvausta vain, jos tilalla on viljelykierrossa peruna-, sokerijuurikas tai avomaan puutarhakasveja. Voit viljellä saneerauskasvia samalla kasvulohkolla enintään kaksi vuotta peräkkäin. Et saa päättää saneerauskasvia kemiallisesti.

Jos viljelet saneerauskasvia, tulee tilallasi olla perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan vihanneksia vähintään yksi hehtaari viljelykierrossa. Vaatimus täyttyy, jos olet viljellyt em. kasveja jonain vuonna vuosien 2013-2016 aikana vähintään 1 ha:lla.

Saneerauskasveista maksetaan ympäristökorvausta enintään 25 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Monimuotoisuuspeltoihin luetaan **riista- tai maisemakasveilla vuosittain** perustettavat monimuotoisuuspellot sekä **niitty- ja lintukasveilla perustettavat vähintään kaksivuotiset** monimuotoisuuspellot. Niitty- ja lintukasveilla perustettavia monimuotoisuuspeltoja voit ilmoittaa samalle lohkolle kaksi vuotta peräkkäin. Tämän jälkeen sinun on ilmoitettava ne luonnonhoitopeltonurmena, jos et ilmoita ko. alalle muuta kasvia. Voit ilmoittaa monimuotoisuuspeltoiksi peruslohkoja tai kasvulohkoja. Monimuotoisuuspeltona ilmoitettavia kasvulohkoja voit perustaa myös yli kolme metriä leveinä kaistoina lohkojen reunoille, etenkin etelään ja länteen avautuville reunoille sekä suurten peltoaukeiden keskelle.

Monimuotoisuuspellot on perustettava ja niitä on hoidettava erillisten ohjeiden mukaisesti, jotka löydät ympäristökorvauksen sitoumusehdoista. Monimuotoisuuspeltoista maksetaan korvausta enintään 15 prosentille sitoumuksen kokonaisalasta koko maassa. Sinulla voi olla monimuotoisuuspeltoja ja luonnonhoitopeltonurmia kuitenkin yhteensä enintään 20 % tilan ympäristösitoumuksen kuuluvasta peltoalasta luonnonhoitopeltonurmien kohdentamisalueella ja 15 % muulla alueella, joille voit saada niiden toimenpiteiden mukaista korvausta.

6.8. Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Voit saada toimenpiteessä korvauksen, kun käytät kasvinsuojelumenetelmänä makroeliövalmisteita, mehiläisten levittämiä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita ja muovilla katettuja kasvutunneleita tai kevytrakenteisia kausikasvihuoneita (menetelmäryhmä 1). Vaihtoehtoisesti voit käyttää menetelmäryhmään kaksi kuuluvia tuhohyönteisverkkoja, mekaanisesti levitettäviä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita sekä rikkakasvien torjuntaa tunnistavalla haralla, traktorikäyttöisellä liekittimellä tai muulla vastaavalla laitteella (menetelmäryhmä 2). Menetelmäryhmillä 1 ja 2 on eri hehtaarikohtainen korvaustaso.

Makroeliövalmisteiden, mehiläislajien ja -tuotteiden sekä mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksytyjä.

Käytettävän menetelmän on sovellettava kyseiselle kasville tai kasvintuhoojalle. Sinun tulee käyttää tämän toimenpiteen mukaista biologista tai mekaanista kasvinsuojelumenetelmää ensisijaisesti sellaisenaan. Seurannan perusteella voit täydentää torjuntaa kemiallisin kasvinsuojelumenetelmin. Voit ilmoittaa ympäristösitoumuksen kuuluvalla lohkolle vain toisen, joko menetelmäryhmään yksi tai menetelmäryhmään kaksi kuuluvan kasvinsuojelumenetelmän, ja toteuttaa sitä ilmoittamallasi koko lohkolle. Menetelmäryhmään yksi kuuluvia kasvinsuojelumenetelmiä et voi kuitenkaan valita yksivuotisten puutarhakasvien lohkolle. Kohdista menetelmäryhmät tietyille kasville, kun ilmoitat Vipu -palvelussa kasvulohkoja (tai lomakkeella 102B). Kasvit, joille toimenpiteen voi ilmoittaa, löydät sitoumusehdoista.

Valitsemasi kasvinsuojelumenetelmä ja ilmoittamiesi lohkojen ala voi vaihdella vuo-

sittain viljelytilanteen mukaan. Viljele vuosittain vähintään yhdellä kasvulohkolla sellaista kasvia, jolle ilmoitat vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä. Seuraa vaihtoehtoisen kasvinsuojelun onnistumista kullekin kasvilajille tarkoitettulla seurannan apuvälineellä tai vastaavalla menetelmällä. Näiden tarkempi luettelo löytyy sitomusehdoista. Tee lohko-kohtaisia muistiinpanoja kasvuston ja kasvintuhoojien tarkkailusta ja torjunnasta sekä valmistaudu tarvittaessa osoittamaan ostokuitti hankinnoista.

7. Ympäristösitoumus vuonna 2016

Et voi hakea uutta ympäristösitoumusta vuonna 2016. Voit siirtää tai jakaa voimassa olevan ympäristösitoumuksen, mutta sitoumusala ei pääsääntöisesti lisääntyä vuonna 2016 verrattuna vuoteen 2015. Sitoumusala voi lisääntyä jos:

- sitoutumatonta alaa tulee hallintaasi uusjaon myötä (enintään 5 ha)
- teet peruslohkoihin korkeintaan 0,1 ha:n lisäyksiä (ei ha -rajaa).

Sinun on haettava ympäristösitoumuksen maksua joka vuosi rastimalla sähköisessä tukihakussa tuenhakija ja haettavat tuet -välilehdellä kohta Ympäristökorvaus, jotta sitoumuksesi pysyy voimassa (lomake 101B).

Ympäristökorvaukseen sitoutuessasi, olet samalla sitoutunut toteuttamaan tilakohtaista Ravinteiden tasapainoinen käyttö -toimenpidettä. Voit vaihtaa valittuja lohkokohtaisia toimenpiteitä tai lisätä tietyin edellytyksin.

Jos olet valinnut alla olevat toimenpiteet, sinun tulee toteuttaa niitä ehtojen mukaisesti jokaisena sitoumusvuonna. Muutoin toimenpide päätetään sitoumukselta ja korvaus peritään takaisin sitoumusajalta

- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys (vähintään 20 %:lla tilan sitoumukseen kuuluvasta pinta-alasta kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen).
- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu (vähintään yhdellä yli 0,05 ha kasvulohkolla).
- Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla (vähintään yhdellä yli 0,05 ha puutarha- tai siemenperunatuotantolohkolla).

Toimenpiteiden valitsemisen rajoitukset:

- Et voi valita samaan sitoumukseen toimenpidettä lietalannan sijoittaminen peltoon, jos olet valinnut toimenpiteen ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen (tai päinvastoin).
- Et voi valita toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, jos teet sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta.
- Ei voi valita samalle lohkolle yhtä aikaa ympäristöhoitonurmi -toimenpiteen suojavyöhykettä ja valumavesien hallinta -toimenpidettä.

Ota huomioon alla olevat lohko-kohtaiset ympäristökorvauksen **tukikatto- ja toimenpiteiden valintarajoitukset** ilmoittaessasi Vipu-palvelussa kasvulohkoja kevään tukihakussa (tai lomakkeella 102B). Tukikatot rajaavat lohko-kohtaisten toimenpiteiden valintaa, niin että samalle lohkolle voit valita toimenpiteitä vain alla olevien tukikattojen rajoissa (luonnonmukaisessa tuotannossa on omat tukikatot).

Ympäristösitoumuksen tukikatot ovat:

- 600 €/ha/v, yksivuotiset kasvit (sisältää myös puutarhakasvit)
- 900 €/ha/v, monivuotiset puutarha-

kasvit

- 450 €/ha/v, nurmet, ympäristösopimukset (suojavyöhykkeillä on sallittu poikkeus kohdentamisalueella).

Toimenpiteiden valinnan rajoitukset puutarhakasvien toimenpiteissä Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla sekä Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu:

- Puutarhakasvien viljelyssä olevalle lohkolle et voi valita samanaikaisesti molempia edellä mainittuja puutarhakasvien toimenpiteitä.
- Edellä mainittuja puutarhakasvien toimenpiteitä et voi valita lohkolle, jolla viljelet kuminaa.
- Peltoluonnon monimuotoisuus -toimenpiteen kerääjäkasvia et voi valita samalle lohkolle puutarhakasvien toimenpiteiden kanssa.

Sitoumukselle valitut toimenpiteet ohjautuvat maksuun pääsääntöisesti kasvulohkoille valittujen kasvien kautta (lomake 102B). Kaikkien toimenpiteiden maksua ei voida kuitenkaan ohjata näin, vaan kasvulohkon ilmoittamisen yhteydessä sinun pitää ilmoittaa myös toimenpide.

Muista ilmoittaa seuraavat toimenpiteet oikeille lohkoille kasvulohkotietojen ilmoittamisen yhteydessä (lomake 102B), jotta saat niistä maksun:

- Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla
- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelun torjuntatoimi
- Peltoluonnon monimuotoisuus -toimenpiteen kerääjäkasvi.

Syksyllä ilmoitettavien toimenpiteiden

alat koskevat toimenpiteitä lietalannan sijoittaminen peltoon, ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen ja peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys. Näiden toimenpiteiden aloja ei siis ilmoiteta kevään tukihaussa. Jos sitoudut näihin toimenpiteisiin, sinun tulee ilmoittaa alat, joilla näitä toteutat viimeistään 31.10.2016 Mavin tätä tarkoitusta varten laatimalla lomakkeella. Voit ilmoittaa alat myös sähköisesti.

Ympäristökorvaukseen sitoutumaton tila ei voi tukihakemuksellaan ilmoittaa seuraavia kasveja: luonnonhoitopeltoturmi, suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015), suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), suojakaista, monivuotinen ympäristönurmi, monimuotoisuuspelto riista, monimuotoisuuspelto maisema, monimuotoisuuspelto niittykasvit ja saneerauskasvit.

7.1 Sitomusalaan kuuluvat vain korvauskelpoiset lohkot

Voit ilmoittaa sitoumukselle aloja, jotka katsotaan korvauskelpoiseksi ympäristösitoumuksessa, luonnonmukaisessa sitoumuksessa ja luonnonhaittakorvauksissa. Ympäristösitoumukseseen ei voi ilmoittaa pysyviä nurmia, jotka eivät ole peltomaata.

Korvauskelpoisuus on määritelty näille aloille pysyväksi ominaisuudeksi. Korvauskelpoisuus säilyy lohkolla, vaikka lohkolle ei haettaisi ympäristökorvausta tai se vuokrataan tai myydään toiselle viljelijälle, jos ala säilyy peltona. Korvauskelpoisuus kuitenkin poistuu lohkolta, jos lohko poistuu maatalouskäyttöä ja samalla lohko tai lohkon osa katsotaan sitoumuksesta poistetuksi. Korvauskelpoisuudesta on kerrottu lisää hakuoppaan luvussa 7.

Vuoden 2016 maatilán esitäyttötulosteesta näet mitkä lohkosi ovat korvauskelpoisia. Voit myös ennakoida ja jättää sellaisia loh-

koja sitoumuksen ulkopuolelle, jotka on aikomus poistaa maatalouskäytöstä.

Pinta-alan väheneminen ympäristösitoumuksesta on mahdollista 5 hehtaarin vähimmäisalaan asti (puutarhaviljelyssä 1 hehtaariin), silloin kun siirät sitoumuslohkoja toisen henkilön hallintaan. Tähän luetaan myös tilusjärjestelyt ja uusjakotoimitukset. Henkilön, jolle siirät peltoa, ei tarvitse olla sitoutunut ympäristökorvaukseen. Tällaisessa tilanteessa ei aiheudu takaisinperintää. Ilmoita hallinnan muutoksista Vipu-palvelussa tai peruslohkolomakkeella 102A. Jos sitoumusala vähenee alle viiden hehtaarin vähimmäisalan, sitoumus raukeaa, eikä tästäkään aiheudu takaisinperintää. Ala voi vähentyä myös ylivoimaisen esteen takia ilman takaisinperintää. Ilmoita ylivoimaisesta esteestä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän kuluessa.

Jos poistat sitoumuksella olevaa alaa maatalouskäytöstä (esim. talonrakentamisen, tien teon, metsityksen takia), peritään alalle maksetut korvaukset takaisin. Ilmoita maatalouskäytöstä poistuneesta alasta Vipu-palvelussa tai peruslohkojen muutoslomakkeella 102 C.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua peltolohkokisterin ajantasaistuksen tai valvonnan takia. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan.

Ympäristösitoumuksen pinta-alan kasvaminen on mahdollista, jos peltoala tulee toiselta sitoutuneelta viljelijältä. Korvaus maksetaan muutoksen jälkeen uuden alan mukaisena. Voit liittää peltoalaa sitoumukselle Vipu-palvelussa tai peruslohkolomakkeella 102A.

7.2 Ympäristösitoumuksesta luopuminen

Vuonna 2016 sitoumuksesta voi luopua luvun alussa kerrotun perusteella lomakkeella 474.

Muutoin voit luopua sitoumuksesta ylivoimaisen esteen takia. Sitoumus raukeaa, jos sitoumusala vähenee alle vähimmäisalan.

Lohkokohtaisen toimenpiteen lisääminen

- Voit valita *Ympäristönhoitonurmet* -toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle *Suojavyöhyke*, jos peruslohkolla on ollut edellisten ohjelmakausien erityisympäristösopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta tai ilmoittaa lohkolle *Monivuotinen ympäristönurmi*, jos peruslohkolla on ollut erityistukisopimus *Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely*. Tämä edellyttää sitoumusehtojen täyttymistä.
- Voit valita *Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalalla* tai *Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu*, jos aloitat puutarhakasvien viljelyn tai lisäät niiden viljelys-alaa.

Lohkokohtaisen toimenpiteen vaihtaminen

Voit vaihtaa lohkokohtaisen toimenpiteen toiseen, jos

- lopetat puutarhakasvien viljelyn tai aloitat niiden vuosittaisen viljelyn vähintään hehtaarin tasolla.
- siirät sitoumuksen (sukupolven vaihdos tai muu koko maatilan tai sen osan hallinnansiirto).

- aloitat tai lopetat luonnonmukaisen tuotannon.
- mukautat ympäristösitoumusta Neuvo2020 kautta saamasi suosituksen perusteella. Maksettava korvausmäärä hehtaaria kohden ei voi kasvaa.
- vaihdat kasvipeitteisyys-toimenpiteen. Voit vaihtaa kasvipeitteisyyden, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää v. 2016.
  - Sinun on pitänyt ilmoittaa em. kasveja vähintään 20 % v. 2016.

Ilmoita lohko kohtaisen toimenpiteen vaihtamisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6. mennessä kyseisenä vuonna. Neuvo2020 -menettelyn kautta tehtävästä toimenpiteen muutoksesta saat neuvojalta toimenpiteen vaihtamissuosituksen kirjallisena erikseen tai lomakkeen 479 yhteydessä, joka palautetaan kuntaan viimeistään 15.6. Jos ilmoitat vaihtamisesta myöhemmin, voit alkaa toteuttamaan toimenpidettä, mutta muutoksen mukainen ympäristökorvaus maksetaan seuraavan sitoumusvuoden alusta alkaen.

Lohko kohtaisesta toimenpiteestä luopuminen

Voit luopua lohko kohtaisesta toimenpiteestä, jos sitoumusala tai osa siitä, johon toimenpide liittyy, siirtyy kesken sitoumuskauden toiselle viljelijälle.

- Voit luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen puutarhakasvien kasvinsuojelu, jos sitoudut luonnonmukaiseen tuotantoon.
- Voit luopua puutarhakasvien lohko kohtaisista toimenpiteistä, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle yhden

hehtaarin.

- Jos olet valinnut kasvipeitteisyys-toimenpiteen, voit luopua kasvipeitteisyydestä, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää v. 2016
  - Sinun on pitänyt ilmoittaa e kasveja vähintään 80 % kohdentamisalueella tai 60 % muulla alueella v. 2016.

8. Maksaminen

Toimenpiteistä maksettavat korvaukset

Taulukko 2.

TOIMENPITEISTÄ MAKSETTAVAT KORVAUKSET €/HA		
Perustaso		Ei korvausta
Vähimmäisvaatimukset		Ei korvausta
Ravinteiden tasapainoinen käyttö		54 € peltoviljelykasvit, 200 € puutarhakasvit (>1ha)
Lohko kohtaiset toimenpiteet, jotka maksetaan ilmoitetun alan mukaan		
Lietelannan sijoittaminen peltoon		40 €
Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen		40 €
Valumavesien hallinta	säätösalaajien hoito	70 €
	säätökastelu ja kuivatusvesien kierrätys	250 €
Ympäristöhoitourmukset	suojaväyhykenurmet	500 € kohdentamisalueella, 450 € muulla alueella
	monivuotiset ympäristöurmet	50 €
	luonnonhoitopeltourmukset	120 € kohdentamisalueella, 100 € muulla alueella
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys	20 % tilan sitoumusalasta	4 €
	40 % tilan sitoumusalasta	18 € kohdentamisalueella, 9 € muulla alueella
	60 % tilan sitoumusalasta	36 € kohdentamisalueella, 11 € muulla alueella
	80 % tilan sitoumusalasta	54 € kohdentamisalueella
Orgaanisen kateen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla		300 € yksiv. ptr.kasveilla, 500 € moniv. ptr.kasveilla
Peltoluonnon monimuotoisuus	viherlannoitusurmet	54 €
	kerääjäkasvit	100 €
	saneerauskasvit	300 €
	monimuotoisuuspellot	300 €
Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu		menetelmäryhmä 1. 500 € menetelmäryhmä 2. 350 €

* Lataa taulukko pdf-tiedostona²⁸

8.1 Maksaminen ja maksun rajoitukset eri toimenpiteistä

Hae ympäristökorvauksen maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B, muuten sitoumus ei pysy voimassa. Ympäristö-

²⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/toimenpiteista-maksettavat-korvaukset-taulukko.png>

sitoumuksen korvaus maksetaan korvauskel-
poiselle sitoumusalalle, jonka olet ilmoitta-
nut vuosittain tukihakemuksella. Voit ilmoit-
taa tukihakemuksella jättäväsi jonkin pelto-
alan osalta hakematta korvausta, jos vähim-
mäispinta-alavaatimus silti täyttyy. Noudata
tilakohtaisen toimenpiteen ehtoja aina tilan
koko pinta-alalla.

Korvauksien määrää ja ehtoja voidaan muut-
taa sitoumuskauden aikana, jos EU:n lainsää-
dännön muutokset, päällekkäisen maksun es-
ttäminen tai perustasoa koskevat muutokset
sitä edellyttävät. Tällaisessa tilanteessa sinul-
la on mahdollisuus luopua sitoumuksesta il-
man takaisinperintää, jos et hyväksy muutos-
ta.

Jos tilallasi on luonnonmukaisen tuotan-
non sitoumus, ympäristökorvausta ei mak-
seta peltoluonnon monimuotoisuus toimen-
piteen viherlannoitusnurmesta, puutarhakas-
vien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu –toimenpi-
teestä, lietelannan sijoittaminen peltoon toi-
menpiteestä eikä ravinteiden ja orgaanisten
aineiden kierrättämisestä, jos olet levittä-
nyt luonnonmukaisessa tuotannossa kielletty-
jä aineita.

Ravinteiden tasapainoinen käyttö- toimenpi-
teestä ei makseta korvausta kesannoille, py-
syville nurmille (jotka eivät ole maankäyt-
tölajiltaan peltoa), suojavyöhykkeille, luon-
nonhoitopeltonurmille, viherlannoitusnurmil-
le, monimuotoisuuspeltoille tai kurki-, hanhi-
ja joutsenpeltoille

Ympäristökorvausta ei makseta kasvimaalle,
pysyville kasvihuonealoille, tilapäisesti vilje-
lemättömille aloille, viljelemättömille aloille,
edellisen ohjelmakauden erityisympäristöso-
pimuksesta monivaikutteisen kosteikon hoi-
to, koristepajulle, metsäpuiden taimiaineis-
ton tuottamisesta, puuvartisten energiakas-
vien alasta, joulupuiden kasvatuksesta ja

muun hampun kuin perustukeen oikeuttavan
alasta.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toi-
menpiteestä ei makseta lohkoille:

- joille on ilmoitettu ympäristösitoumuk-
seen sisältyvä suojavyöhyke, monivuo-
tinen ympäristönurmi, luonnonhoito-
peltonurmi, viherlannoitusnurmi, mo-
nimuotoisuuspelto tai katteen käyttö
puutarhakasveilla ja siemenperunalla.
- joita koskee edellisten ohjelmakausien
mukainen ympäristötuen erityistuki-
sopimus ravinnekuormituksen tehos-
tetusta vähentämisestä, suojavyöhyk-
keen perustamisesta ja hoidosta tai
turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmivil-
jelystä.
- joille on ilmoitettu kesanto.
- jotka on ilmoitettu viherryttämistuen
ekologiseksi alaksi.

Taulukko 3: Ympäristökorvauksen maksaminen ravinteiden tasapainoinen käytön toimenpiteestä maankäyttölajiltaan peltoa oleville pysyville nurmille ja luomusitoumuslohkoille.

Ympäristösitoumuksen toimenpide	Ravinteiden tasapainoinen käyttö	Pysyvä nurmi, joka on maankäyttölajiltaan peltoa	Tilalla on sekä luomuttä ympäristösitoumus
Lietelannan sijoittaminen peltoon	Maksetaan	Maksetaan	Ei voida maksaa luomussa kiellettyjen lieteteiden tai nestemäisten lannoitevalmisteiden levittämisestä
Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen	Maksetaan	Voidaan maksaa sellaisissa tapauksissa, joissa pysyvä nurmi uudistetaan kasvukauden aikana (levitetty aine voidaan muokata peltoon).	Ei voida maksaa luomussa kiellettyjen aineiden levittämisestä
Valumavesien hallinta	Maksetaan	Maksetaan	Maksetaan
Ympäristönhoitonurmet; suojavyöhykkeet	Ei makseta	Ei makseta. Ohjelmassa suljettu ulkopuolelle.	Ei makseta luomua, jos lohko kuuluu luomusitoumukseen. Ympäristökorvaus maksetaan.
Ympäristönhoitonurmet; monivuotiset ympäristönurmet	Maksetaan	Ei makseta. Ohjelmassa suljettu ulkopuolelle.	Maksetaan
Ympäristönhoitonurmet; luonnonhoitopeltonurmet	Ei makseta	Ei makseta. Ohjelmassa suljettu ulkopuolelle.	Maksetaan

* Lataa taulukko pdf-tiedostona²⁹

Taulukko 3. Ympäristökorvauksen maksaminen ravinteiden tasapainoisen käytön toimenpiteestä maankäyttölajitteen peltoa oleville pysyville nurmille ja luomusitoumuslohkoille.

Ympäristösitoumuksen toimenpide	Ravinteiden tasapainoinen käyttö	Pysyvä nurmi, joka on maankäyttölajitteen peltoa	Tilalla on sekä luomu- että ympäristösitoumus
Orgaanisen kатteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla	Maksetaan	Maksetaan, kun pysyvä nurmi otetaan puutarhakasvien viljelykyttöön.	Maksetaan
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys	Maksetaan	Voidaan ottaa huomioon täyttämään prosenttirajoja ja maksaa.	Maksetaan
Peltoluonnon monimuotoisuus; viherlannoitusnurmet	Ei makseta	Ei voida maksaa pysyväksi nurmiksi ilmoitetulle alalle.	Ei makseta
Peltoluonnon monimuotoisuus; kerääjäkasvit	Maksetaan	Maksetaan	Maksetaan
Peltoluonnon monimuotoisuus; monimuotoisuuspellot	Ei makseta	Maksetaan	Maksetaan
Peltoluonnon monimuotoisuus; saneerauskasvit	Maksetaan	Maksetaan	Maksetaan
Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	Maksetaan	Maksetaan, kun pysyvä nurmi otetaan puutarhakasvien viljelykyttöön.	Ei makseta

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁰

8.2 Toimenpiteille maksamisen rajoitukset kaksinkertaisen maksun estämiseksi

Peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteestä ei makseta ympäristökorvausta, jos maatilasi on vapautettu viherryttämistuen viljelyn monipuolistamisvaatimuksesta, ja jos tilalla

- yli 75 % peltoalasta
  - käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon
  - on kesannolla tai
  - käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään, edellyttäen, että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 ha tai

- yli 75 % tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon, edellyttäen, että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 ha.

Peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteestä ja **ympäristöhoitonurmet**-toimenpiteestä ei makseta ympäristökorvausta, jos maatilasi on vapautettu viherryttämistuen ekologisen alan vaatimukselta, ja jos tilalla

- yli 75 % peltoalasta
  - käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon
  - on kesannolla
  - käytetään palkokasvien viljelyyn tai
  - käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään, edellyttäen, että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 ha tai
- yli 75 % tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon, edellyttäen, että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 ha.

Peltoluonnon monimuotoisuus -toimenpiteestä ei makseta maatilalle viherryttämistuen ekologisesta alasta tai sellaisesta nurmi-alasta, joka oikeuttaa ekologisen alan vaatimuksesta vapautumiseen.

²⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/ymparistositoumus.-Taulukko-3.1.png>

³⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/ymparistositoumus.-Taulukko-3.2.png>

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset

Uutta 2016:

Haettavissa olevat sopimukset vuonna 2016:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaari- ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

Voit tehdä uusia ympäristösopimuksia valtion määrärahojen puitteissa.

Vuonna 2015 haetut ympäristösopimukset, ohjelmakausi 2014–2020

Jos hait vuonna 2015 ympäristösopimusta kosteikkojen hoidosta, maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidosta tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista, et välttämättä ole ehtinyt saada päätöstä edellä mainituista sopimuksista ennen tukihaun alkamista.

Voit varmistaa sopimuksen hyväksymisen ELY-keskuksestasi ja alkaa toteuttamaan ko. sopimuksen toimenpiteitä 1.5.2016 lähtien siinä tapauksessa, jos sopimushakemus tulaaan hyväksymään. Katso sopimuksen toimenpidevaatimukset hakuoppaan ko. olevasta kohdasta.

Hae kaikille ympäristösopimuksille maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

1. Kasvilajien ilmoittaminen tukihaussa

Ohjelmakauden 2014–2020 sopimusten kasvit

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B alla olevan mukaisesti, vuosittain ja ensimmäisen kerran siinä vuonna, kun sopimus alkaa. Palauta kasvulohkotiedot viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014–2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi • Ympäristösopimusala, metsämaa • Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikot tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	<ul style="list-style-type: none"> • Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³¹

Vanhat erityistukisopimukset, ohjelmakaudet 1995–2010

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B vuosittain. Ilmoita samat kasvit, kuin olet ilmoittanut tähänkin asti. Muuta kasvi lohkolle, jos vanha sopimus on loppunut ja olet hakenut uuden kauden mukaista ympäristösopimusta, joka on alkanut 2015 tai sen jälkeen.

³¹https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko1.png

Taulukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	• 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20 –v. • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito	• 20 v. erityistukisopimus, pelto
10-v. • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito	• Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	• Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	• Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	• Monivuotinen nurmikasvi

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³²

2. Haettavissa olevat (ohjelmakauden 2014-2020) ympäristösopimukset ja alkuperäiskasvien ylläpitosopimus:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaari- ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopimus on geenipankkisäilytystoimenpide, ja sitä voidaan hakea, jos hakijan alkuperäiskasvilajike on hyväksytty Eviiran ylläpitämään Suomen kansalliseen kasvilajikeluetteloon.

2.1 Sopimuksen hakeminen

Jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän, voit hakea kaikkia ympäristösopimuksia. Lisäksi rekisteröidyt yhdistykset voivat hakea kosteikkojen hoitosopimusta tai maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimusta. Myös vesilain mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt voivat hakea kosteikonhoitosopimusta.

Voit hakea ympäristösopimusta, vaikka et tee ympäristösitoumusta.

Sopimusten kesto on 5 vuotta. Sopimuskausi ja –vuosi alkavat 1.5. hakuvuonna tai 1.5. haku seuraavana vuonna. Sopimuskausi ja –vuosi päättyvät 30.4.

Sopimusalan tulee olla vähintään 0,3 ha, paitsi kurki-, hanhi- ja joutsenpelto-sopimuksessa 5 ha. Alkuperäisrotujen kasvatussopimukseen ei vaadita pinta-alaa, vaan sopimus tehdään jos sinulla on vaadittavat vähimmäiseläinmäärät

Voit hakea ympäristösopimusta palauttamalla kyseessä olevan sopimushakemuksen vaadittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2016.

Kosteikkojen hoitosopimus
(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)
Lomake 262 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)

³²https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko2.png

- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- 1.5.2016 alkaviin sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)

Lomake 253 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry,)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry)
- 1.5.2016 alkaviin sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Alkuperäisrotujen kasvattamissopimus

(aktiiviviljelijät)

Lomake 218 + liitteeksi:

- Rotupuhtaustodistus/todistus polveutumisesta. Todistuksen voi antaa:
  - itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjasta Faba Jalostus
  - suomenlampaasta ja kainuunharmaaslampaasta ProAgria Keskusten liitto, ahvenanmaanlampaas-

ta Föreningen Ålandsfår rf

- suomenvuohesta ProAgria Keskusten liitto (Vuonna 2013 tai aikaisemmin syntyneiden suomenvuohien osalta riittää viljelijän oma ilmoitus esim. lomakkeella 218L)
- suomenhevosesta Suomen Hippos ry
- maatiaiskanasta Luonnonvarakeskus.

- Nautaeläinluettelo, jos sopimushakemuksessa on kyse naudoista.
- Lampaista ja vuohista on myös hyvä toimittaa eläinluettelot.
- Sopimus laidunnuksesta, jos eläimiä laidunnetaan toisen hallinnassa olevalla alalla.
- Selvitys eläinten hallintaoikeudesta, mikäli hakija ei omista eläimiä.

Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosisopimus

- Hakijan ei tarvitse olla aktiiviviljelijä.
- Lomake 214 + liitteeksi jäljennös Evi-ran ylläpitopäätöksestä.

Uusi hakija

Muista palauttaa myös alla olevat lomakkeet tarpeen mukaan, jos haet ensimmäisen kerän sopimuksia etkä ole hakenut aiemmin muita viljelijätukia:

- 101A maatilan perustietolomake. Toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Ely-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 456 lomakkeella annat asiointioikeu-

det eli käyttöoikeudet sähköiseen asiointiin Vipupalvelussa ensisijaiselle viljelijälle ja oikeuden allekirjoittaa yksin kaikki viljelijätukiasointiin liittyvät paperilomakkeet ja asiakirjat. Toimita lomake maatalan/sopimuskohteen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.

- 102 B ilmoita tällä lomakkeella kaikki hallinnassasi olevat sopimuslohkot ja niiden kasvit (sekä kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa) tällä lomakkeella ja toimita lomake maatalan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 C ilmoita tällä lomakkeella uudet peruslohkot, joilla ei ole vielä peruslohkotunnusta ja toimita lomake maatalan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.

Hoitosuunnitelman sisältö

Liitä ympäristösopimushakemukseen hoitosuunnitelma (ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista).

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) Arvio hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan ja hoidon tavoitteet.

2) Suunnitellun hankkeen **yleiskuvaus**, jonka perusteella voidaan arvioida onko alueella sellaisia luonto- tai maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.

3) Suunnitelma-alueen kartta, johon on merkittävät ne peruslohkot, joita hakemus koskee, ja

1. josta ilmenevät uusien lohkojen rajat ja sijainti peruskartalla.
2. josta käy ilmi peruslohkon muutos tai rajakorjaus, jos sopimuksen kohteena oleva lohko on jaettu, yhdistetty tai sen rajaa on korjattu sopimuksen hakuvuonna.

Kiinnitä huomiota siihen, miten määrität sopimusalueen kartalle. Jos olet määrittänyt sopimusalueen virheellisesti, se aiheuttaa valvonnassa pinta-alavirheitä. Valvonnassa voi olla vaikea todentaa lohkon rajoja, jos maastossa ei ole selkeitä rajoja nähtävissä. Voit ehkäistä pinta-alavirheitä merkitsemällä sopimusalueet pysyvällä tavalla maastoon tai mittaamalla ne GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

4) Hoitosuunnitelma, johon sisältyy yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohko kohtaisesti jokaiselle sopimusvuodelle ja niiden toteutusaikataulu vuosittain sekä selostus siitä, miten toimenpiteet edistävät sopimukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristösopimukseen sisällytettävien toimenpiteiden on tähdättävä sopimustyyppin tavoitteiden mukaisesti alueen monimuotoisuus- tai maisema-arvojen tai vesiensuojelun suunnitelmalliseen edistämiseen ja alueen laadun tavoitteelliseen parantamiseen. Toimenpiteet on perusteltava laadullisesti alueen ympäristönsuojelun tai luonto- tai maisema-arvojen hoidon tavoitteiden kannalta. Vain alueen laadun parantamisella perustettujen toimenpiteiden voidaan Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoito sopimuksessa ylittävän perustasoksi katsottavan maatalousmaan säilyttämisvaatimuksen. Esi-

tä vuosittaiset toimenpiteet suunnitelmassa ja perustelee, miten niiden odotetaan parantavan alueen luonto- tai maisema-arvoja. Luontotarvojen parantamista ovat erilaiset lajisto ja luontotyyppejä edistävät toimenpiteet.

Aloita toimenpiteet jokaisella sopimukseen sisältyvällä loholla ensimmäisenä sopimusvuonna, ellei hyväksytty suunnitelma muuta edellytä.

Jos haet sopimusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueelle tai muun lainsäädännön mukaan perusteella suojellulle alueelle, sinulta edellytetään, että alueella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

Ympäristösopimus ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai toimenpiteitä, jotka sinun täytyy tehdä muun lainsäädännön perusteella.

5) Jäljennös hoitopäiväkirjasta tai lohko-kohtaisista muistiinpanoista aiemmalta sopimuskaudelta, jos hakemasi alue tai sen osa on kuulunut aiemmin suunnitelmaa vaativaan sopimukseen ja jonka sopimusehtona on ollut hoitopäiväkirjan pitäminen.

2.2 Kosteikon hoitosopimus

Kosteikot täydentävät pelloilla tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä maatalouden kuorimituksen vähentämisessä. Kosteikkojen merkitys vesien tilaa parantavina toimina voi olla paikallisesti merkittävä.

Toimenpide edistää viljelyalueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta, kun peltoalueilta kuivatustoimenpiteiden myötä vähentyneet kosteat elinympäristöt lisääntyvät.

Kosteikot ja luontaisen kaltaiset uomat monipuolistavat viljelyalueiden elinympäristöjä ja luovat maisemallista vaihtelua. Maatalousalueiden lajisto monipuolistuu, yksilömäärät kasvavat ja riista-, kala- ja raputalous hyötyvät.

Toimenpidettä voit toteuttaa esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimenpiteellä voit merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- ja raputaloutta.

Kosteikot ovat osin pysyvästi ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun muassa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä sekä viljelymaiseman monipuolistajina. Luonnonmukaisiksi muutetut uomat voi kunnostaa luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta tarpeelliset suoja-alueet.

Sopimukseen hyväksyttävät kohteet

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävästä reuna-alueista. Voit ilmoittaa ja hoitaa reuna-alueet niiden leveyden perusteella joko ympäristösitoumukseen kuuluvina suojakaistoina tai suojavao-ohyökkäinä tai sopimusalueeseen sisältyvänä alana. Yhdellä hakemuksella voit hakea monenlaisia kosteikotyyppisiä tai kosteikkoja.

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea myös kohteesta:

1. joka on perustettu ei-tuotannollisten investointien tuella/korvauksella.
2. jota on koskenut edellisten ohjelmakausien mukainen sopimus kosteikosta tai laskeutusaltaasta tai erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.
3. joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, jonka osalta on ollut voimassa edellisten ohjelmakausien mukainen sopimus mukainen erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämisestä.
4. joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisten investointien korvauksen mukaisen korvauskelpoisen kosteikkokohteen ehdot.

Et voi hakea kosteikon hoitosopimusta:

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kasteluaitaiden hoidosta
- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteenasi on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteista, joissa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimushakemuksen hyväksyminen perustuu ELY-keskuksissa tehtävään tarveharkintaan. Hakemuksessa esitetyn kohteen ja sen hoitosuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioidaessa ELY-keskuksissa otetaan huomioon kohteen hoidon odotettavissa oleva vaikutavuus maatalouden vesiensuojelu- ja/tai monimuotoisuustavoitteisiin, hoidon kustannustehokkuus sekä edellä esitetyt rajaukset. Ympäristösopimuksen hyväksymisen jälkeen sopimusalue ei enää ole maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimusalan hoidolla edistät maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä tai parannat luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta. Voit pitää kosteikkoa myös kasteluveden varastona, luonnonravintolammikkona kalankasvatuksessa, ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä. Toteuta hoitotoimenpiteet hyväksytyyn suunnitelmaan ja tavoitteiden mukaisesti.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä ovat muun muassa:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusainesten poisto ja lisäys
- patojen ja uomien hoitotoimet (patojen ja pengerrakenteiden tarkastukset ja kunnossapidot)
- kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojätteen voit käyttää hyödyksi
- veden pinnan korkeuden seuraaminen.

Huolehdi luonnonmukaistettujen uomien hoidossa:

- veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä
- tulvatasanteiden avoimuudesta.

Poista tarvittaessa **tulva-alueilta** kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta.

Sopimusalueen laidunnus on sallittua, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua, eikä aiheuta eroosiota.

Kirjaa hoitotoimet hoitopäiväkirjaan tai loh-

kokirjanpitoon vuosittain kaikkien toimenpiteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaan ei hakemuksen käsittelyn yhteydessä voida hyväksyä toimenpiteitä, joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltävien peltojen kuivatustilanteen heikkenemistä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudirektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille.

2.3 Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä lohkokohtainen ympäristösopimus. Toimenpiteen tavoitteena on ylläpitää ja edistää luonnon monimuotoisuutta sekä maisemanhoitoa maatalousympäristöissä. Toimenpide luo edellytykset maatalousalueiden hoitoa vaativien elinympäristöjen, niille ominaisen monipuolisen lajiston sekä maatalousalueiden maisema-arvojen suunnitelmalliselle edistämiseksi. Tavoitteena on saada hoidon piiriin mahdollisimman suuri osa arvokkaaksi luokitelluista perinnebiotoopeista, lisätä hoidettujen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kokonaisalaa, ylläpitää ja parantaa hoidon laatua sekä uhanalaisten lajien säilymistä. Lisäksi toimenpiteellä voi myös edistää peltojen reuna-alueiden maisema- ja monimuotoisuusarvoja.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Voit toteuttaa toimenpidettä

- perinnebiotoopeilla,
- luonnonlaitumilla,
- luontoarvoiltaan monimuotoisilla tai maisemaltaan merkittävillä peltojen reuna-alueilla

- pelton ja tien tai pelton ja vesistön välisillä reuna-alueilla
- peltoalueiden metsäsaarekkeilla
- maatalousympäristön uhanalaisten lajien edistämiseksi
- maatalousympäristön muinaismuistokohteilla
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvän maaseudun kulttuuriperinnön hoidossa.

Hoitosuunnitelmasi tulee edistää alueen luonto- tai maisema-arvoja ja olla tarkoituksenmukainen luonnonvarojen kestävän käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Perinnebiotoopilla tarkoitetaan ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon.

Rantaniityllä, joka otetaan laidunkäyttöön, tulee olla jäljellä rantaniityille ominaisten lajien esiintymiä ja alueella on oltava edellytykset palautua rantaniityksi.

Metsälaidun on perinnebiotooppi, jos

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä
- metsälaitumella on valoisia aukkokoh- tia, joissa kasvaa niittykasveja
- metsälaitumella esiintyy ruohoja ja heiniä enemmän kuin vastaavalla metsätyypillä yleensä. tämä perusteluihin.

Metsälaitumia ovat edellä mainittujen kohteiden lisäksi vanhat kaskikoivikot, jolle on tyyppistä koivuvaltaisuus ja kaskemiseen liittyvät kiviröykkiöt sekä laidunkäytöstä poistuneet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut

laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Luonnonlaitumella tarkoitetaan pellon ulkopuolista laidunta, jota käytetään karjan rehuntuottoon ja jota ei nykytilassaan voida luokitella perinnebiotoopiksi tai kunnostettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitumesta voit hakea maatalousluonnon ja maiseman hoitoa koskeva sopimusta, jos sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidunnuksella. Luonnonlaitumen tulee sijaita maatalousympäristöön kuuluvassa maisemakokonaisuudessa. Luonnonlaitumiksi luetaan nyt myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden luonto- ja maisema-arvoja hoidetaan laiduntamalla tai raivaamalla ja niittämällä.

Reunavyöhykkeiden on sijaittava maatalousympäristössä pellon ja metsän, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisellä, pellon ulkopuolisella alueella. Reunavyöhyke voi olla keskimäärin enintään 20 metriä leveä, mutta maisemallisesta syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen raivaamalla hoidettava alue voi olla keskimäärin enintään 40 metriä leveä. Peltoalueilla sijaitsevien raivaamalla tai niittämällä hoidettavien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari. Jos reunavyöhyke hoidetaan laiduntamalla eli kyseessä on luonnonlaidun, ala voi olla leveämpi kuin 20 tai 40 m. Luonnonlaidunalueeseen ei voi liittää sellaisia alueita, joiden luonto- tai maisema-arvoja laidunnus ei edistä.

Alueet, joita et voi hakea sopimukseen ovat mm. viljellyt pihanurmikot tai puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet tai laajat yhtenäiset avokalliot. Suunnitelmaan et voi laittaa toimenpiteiksi myöskään latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamis-

ta. Sopimusta ei voida tehdä kohteista, joilla ei ole selviä edellytyksiä maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteista, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Kohteista löydät tarkemman listan sopimusehdoista (Mavin nettisivuilta www.mav.fi³³ ja [suomi.fi](http://www.suomi.fi)³⁴).

Sopimusalan hoito

Hoida ja kunnosta sopimusalue erillisen hyväksytyt suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan hyväksytyjen hoitotoimenpiteiden tulee edistää toimenpiteen tavoitteita ja olla riittäviä laadukkaan hoidon varmistamiseksi. Hoitotoimenpiteillä säilytät tai edistät sopimusalueen tavanomaisesta poikkeavia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita. Toteuttamiesi toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa sinun on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Suunnittele ja toteuta perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoitotoimenpiteet siten, että ne ovat ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla voit pitää maiseman hoitoa ensisijaisena tavoitteena. Voit sisällyttää sopimukseen viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa. Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat esimerkiksi kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet. Kunnostaessasi rakennelmia säilytä

³³<http://www.mavi.fi>

³⁴<http://www.suomi.fi>

paikalliset tyyppiratkaisut ja käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja.

Jos alueella on tiedossa oleva luonnonsuojelussa tarkoitettua uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin tai luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka tai sopimusalue sijaitsee Natura 2000-alueella, sopimusalueelle suunniteltujen hoitotoimenpiteiden pitää soveltua suojelun perusteena oleville lajeille.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimet

Hoitotoimia voivat olla muun muassa laidunus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus, vieraslajien poisto sekä lehtipuiden lehdestys.

Kiinnitä huomiota siihen, että kohteella on sopiva laidunnuspaine. Sopiva laidunnuspaine eli laidunnuskauden aikainen eläinmäärä tiettyä pinta-alaa kohden on varmistettava tapauskohtaisesti. Voit antaa eläimille kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja eikä niiden käytöstä aiheudu alueen rehevöitymistä. Jos kohde on altis rehevöitymiselle, voidaan sopimuksenteon yhteydessä määrätä lisätoimia esimerkiksi kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat tai ruokintapisteen kattaminen.

Toteuta laidunus siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Erotta laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue aidalla muista laidunurmista. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia perinnebiotoopin laidunnuksen vanhojen niukkaravinteisten nurmien, kuten luonnonhoitopeltonurmien tai suojavyöhykkeiden yhteydessä, jos sopimusalue ei ole rehevöitymiselle altis. Sovita perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla eläinten lukumäärää tiettyä laidun-alaa kohti niin, että eläimet pää-

sääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai järjestä laidunkierto niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia vasikoiden ruokkimisen 1.8. alkaen. Älä käytä perinnebiotooppeja pelkästään yölaitumina.

Lisäksi voit toteuttaa muita erityisiä hoitokeinoja, kuten kulotusta. Sinun tulee korjata niitetty kasvillisuus pois, ellei hyväksytty suunnitelma perustellusti muuta edellytä.

Jos sopimusalueesi koostuu reunavyöhykkeistä tai metsäsaarekkeista, niitä tai raivaa ne vähintään joka toinen vuosi. Hoitotoimenpiteisiin voi kuulua myös vieraslajikasvillisuuden poisto.

2.4 Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltosopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2016.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä lohko-kohtainen ympäristösopimus. Sen avulla edistetään kurkien, hanhien ja joutsenten ravinnonhankinnan ja peltoviljelyn yhteensovittamista merkittävillä säännöllisillä kerääntymisalueilla, kuten ruokailu-, muutto- ja levähdysalueilla. Tavoitteena on ohjata lintujen esiintymistä kerääntymisalueiden peltoukeilla tarjoamalla houkutuskasvustoja ja ruokintaa. Toimenpiteellä pyrit vähentämään massaesiintymien aiheuttamia satovahinkoja ja varmistamaan linnuille soveltuvien kasvustojen tarjonta tärkeillä kerääntymisalueilla.

Lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueille tehtävän sopimuksen tulee sisältää edistettävälle lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi lintujen ruokintaa.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Tee hoitosuunnitelmasta tarkoituksenmukainen luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta. Perustele hoitosuunnitelmassa lintujen massaesiintyminen aiheesta saatavilla olevalla aineistolla tai esitä todisteet siitä, että linnut ovat aiheuttaneet alueella satovahinkoa tai, että alue on aiemmin saanut vastaavaa Ympäristöministeriön rahoittamaa tukea. Etusija annetaan kohteille, joilla on todettulintujen aiheuttamia satovahinkoja ja kohteille joiden läheisyydessä on muita linnuille tärkeitä ominaispiirteitä tai elinympäristöjä, kuten juomapaikka, vesistö tai kosteikko.

Mitoita lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttolueille tehtävän sopimuksen kokonaisala riittäväksi suhteessa kerääntymisalueella tavanomaisesti toteutuvaan lintujen massaesiintymään. Sisällytä hoitosuunnitelmaan kuvaus sopimusalueen lintulajeille soveltuvasta, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelystä sekä lintujen ruokinnasta. Toteuta lintujen ruokinta suunnitelman mukaisesti siten, että sen avulla voidaan houkuttaa lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan.

Sopimusala voi koostua samalla vaikutusalueella olevasta yhdestä tai useammasta kokonaisuuden muodostavasta peruslohkosta.

Sopimus tehdään ensisijaisesti kohteista:

- joilla on todettu lintujen aiheuttamia satovahinkoja kohteista
- joiden läheisyydessä on muita linnuille tärkeitä elinympäristöjä.

Sopimusta ei voida tehdä peltolohkoista, joilla lintuihin kohdistuu toistuvia häiriötekijöitä.

Sopimusalueen perustaminen

Perusta sopimusalueen keskiosiin tai muuhun

lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen ympärille ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto, joka on vähemmän lintujen suosiossa. Perusta kasvusto ja toteuta ruokinta siten, että se houkuttelee lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan. Perusta kasvusto sadontuotantotarkoituksessa tavanomaisella riittävällä siemenmäärällä. Lannoita ja hoida kasvustoa siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, jätä lohkon vesistön puoleiselle reunalle keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä.

Huomioi, että sopimusalueen lannoituksessa on noudatettava ympäristösitoumuksen lannoitteiden käytön vähimmäisvaatimusten lannoiterajoituksia. Kiinnitä erityistä huomiota hukkakauran tai muiden vastaavien vaikeiden, lintujen mukana leviävien rikkakasvien torjuntaan.

Perusta kasvusto viimeistään 30.6 monivuotisella tai yksivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Ota nurmikaistojen sijoittamisessa huomioon viereiset lohkot. Tuotantokäytössä olevien lohkojen viereen ei kannata perustaa nurmikaistaa. Perusta yksivuotinen siementä tuottava kasvusto vuosittain. Voit perustaa nurmikasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Myös aiemmin perustetut nurmialueet sekä monilajisiksi kehittyneet nurmet hyväksytään. Alueen olisi hyvä rajautua vesistöön tai valtaojaan, jotta linnut pääsevät juomaan.

Sopimusalueen hoito

Korjaa tai niitä perustettu kasvusto syksyllä lintujen ruokailun helpottamiseksi. Niitä nurmikasvusto joka vuosi viimeistään 30.8.

Ota huomioon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa luonnonvaraisten lajien elinolot, niin ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittojätteen saat korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Voit korjata nurmelta sadon tavanomaisena sadonkorjuu-aikana. Pui ohrakasvusto ennen muuta kasvustoa ja johda osa viljasta maahan. Ohran puinti on suositeltavaa tehdä ennen ympäröivien lohkojen puintia. Lohkon reunan, jolla kasvaa kauraa voit puida normaaliin puintiaikaan.

Vesistöön rajoittuvaa suojakaistaa et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Voit hävittää ja uusia kasvuston poikkeuksellisen vaikeissa rikkakasvitapauksissa.

Merkitse tehdyt toimenpiteet lohkokohdaksiin muistiinpanoihin.

2.5 Alkuperäisrotujen kasvattamisso- pimus

Toimenpide on geneettistä monimuotoisuutta edistävä ympäristösopimus. Tavoitteena on turvata taloudellisesti, tieteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden paikallisten rotujen, niiden erityisominaisuuksien ja perinnöllisen muuntelun säilyminen. Samalla ylläpidetään kotieläinlajien biologista monimuotoisuutta. Toimenpiteen avulla estetään suomalaisiin alkuperäisrotuihin kuuluvien eläinten kuoleminen sukupuuttoon lisäämällä rotuihin kuuluvien eläinten yksilömäärää sekä varmistetaan mahdollisimman laajan geneettisen perimän säilyminen.

Sopimukseen hyväksyttävät eläimet

Voit hakea sopimusta itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjalle, suomenlampaille, ahvenmaanlampaille ja kainuunharmaalampaille, suomenvuohille, suomenhevosille ja maatiaiskanoille. Sitoudut koko sopimuskauden

ajan kasvattamaan maatilallasi sopimuksessa mainitun alkuperäisrotueläinmäärän ja lisäämään kyseistä rotua.

Sopimuseläinten on oltava tunnistettuja ja kuuluttava luotettavaan tarkkailu- tai rekisteröintijärjestelmään josta ilmenee eläinten polveutuminen. Eläinten on oltava puhdasrotuisia. Voit hakea sopimusta sekä uros- että naaraspuolisista eläimistä. Kanojen ja kukkojen on oltava vähintään puolen vuoden ikäisiä ja nautojen, lampaiden ja vuohien vähintään vuoden ikäisiä sopimuskauden alussa. Suomenhevosten tulee olla sopimuskauden alussa suomenhevosen rekisteriin merkitty siitos- tamma, joka on varsonut, astutettu tai keinosiemennetty edellisenä vuonna tai kanta- kirjattu ori. Voit hakea sopimusta, jos sinulla on:

- lampaita ja vuohia vähintään 5 yli 1v. eläintä (0.9 eläinyksikköä)
- Nautoja vähintään 1 eläin yli 2v. tai vähintään 2 eläintä 1-2 v. (1.0 eläinyksikkö)
- Hevosia vähintään 2 eläintä (2.0 eläinyksikköä)
- Maatiaiskanoja tai -kukkoja vähintään 20 yli ½ v. eläintä

Eri alkuperäiseläinroduista tehdään erilliset sopimukset, kuitenkin kaikki lammasrodut ja kaikki nautarodut voidaan tehdä samoille sopimuksille.

Sopimus voidaan tehdä hakijan tai hänen perheenjäsenensä omistamista tai hallinnassa olevista eläimistä. Sopimukseen haettujen eläinten tulee olla hakijan tai hänen perheenjäsenensä hallinnassa koko sopimuskauden ajan.

Jos sopimuseläin kuolee, poistetaan tai se ei pysty tuottamaan jälkeläisiä, joudut korvaamaan sen toisella ympäristösopimuksen

ehdot täyttävällä samanrotuisella eläimellä. Tiedot korvatuista ja poistetuista eläimistä sekä korvaavan eläimen todistus polveutumista on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun korvaava eläin on tullut maatilalle. Mikäli tietoja korvaamisesta ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla korvauksen menetystä.

Sopimuksen eläinmäärää voit lisätä sopimuskauden aikana 2. ja 3. sopimusvuotena (valtion määrärahojen puitteissa). Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään 15.6. ELY-keskuksesta. Jos lisäät sopimuseläimiä tämän jälkeen, hae uusista eläimistä uutta sopimusta.

Käytä sopimuseläimiä sopimuskauden aikana vuosittain siitokseen. Hevosten, nautojen ja vuohien on tuotettava jälkeläisiä vähintään kahdesti sopimuskauden aikana, lampaiden on tuotettava jälkeläisiä vähintään kolme kertaa sopimuskauden aikana. Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden aikana.

Viimeistään kuukauden kuluessa sopimuskauden päättymisestä sinun tulee lähettää ELY-keskukseen lomakkeella 254 selvitys siitä, miten sopimuseläintä on käytetty sopimuskaudella kyseisen rodun lisäämiseen. Mikäli selvitystä ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla tuen menetystä.

2.6 Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito (geenipankkisäilytyksen toimenpide)

Toimenpide on geneettistä monimuotoisuutta edistävä geenipankkisäilytystoimenpide. Tavoitteena on edistää kestävien ja Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhan-

alaisten kauppalajikkeiden suojelua. Lisäksi toimenpide tukee suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä, viljelykasvien lajikemäärittelyä ja ylläpitoviljelyä sekä Suomen kansainvälisiä veloituksia maatalouden ja siitä riippuvaisen eliöstön biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi.

Korvaukseen ovat oikeutettuja vain sellaiset lajikkeet, jotka on hyväksytty Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena. Luetteloa ylläpitää ja päivittää Evira.

Korvausta maksetaan nurmi- ja rehu- ja viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta aiheutuneista kustannuksista. Maksettava korvaus on 400 €/lajike/vuosi.

Sopimuskasvia on ylläpidettävä Eviran ylläpito päätöksen edellytysten mukaisesti koko 5-vuotisen sopimuskauden ajan. Lisäksi sinun on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.

Evira valvoo lajikkeiden ylläpitoa sopimuksen tehneen viljelijän kirjanpidon perusteella.

3. Hae ympäristösopimuksista ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopimuksista maksua

Sopimuksen hyväksymisvuotena sinun ei tarvitse erikseen hakea maksua. Sopimuksen hyväksymisen jälkeisinä vuosina sinun on kuitenkin haettava maksua, jotta sopimus pysy voimassa. Hae sopimusten maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B.

Sopimuksista maksetaan sopimuskauden ai-

kana kerran jokaisena sopimusvuotena ja enintään niin monta kertaa kuin on sopimusvuosien lukumäärä.

Ympäristökorvaus alkuperäisrotujen kasvatamista koskevan sopimuksen perusteella voidaan maksaa sopimuksessa olevista eläimistä.

4. Aiemmin tehtyjen sopimusten muutokset

Alan väheneminen ympäristösopimuksissa

Voit pienentää sopimusalaan vähimmäisalaan saakka (0,3/5,0 ha) ilman takaisinperintää, jos sopimusala siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos vähennät sopimusalaan alle vähimmäisalan, sopimus puretaan, eikä tästä aiheudu sinulle takaisinperintää. Kyseessä oleva toinen henkilö/taho voi jatkaa sopimuksen toteuttamista, jos tuensaajan tukikelpoisuuden edellytykset täyttyvät tai luopua sopimuksesta.

Jos sinulla on kurki-, hanhi- tai joutsenpelto-sopimus, pinta-ala voi vähentyä 5 hehtaariin saakka ilman takaisinperintää, jos uusjako tai tilusjärjestelyjen kautta sopimukseen kuuluvaa alaa siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos sopimusala vähenee alle 5 hehtaarin, sopimus puretaan. Tästä ei myöskään aiheudu takaisinperintää.

Voit luopua sopimuksesta ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi ilman takaisinperintää.

Jos itse poistat sopimuksesta alaa (esim. talonrakentaminen, tien rakentaminen, golfkenttä tai vastaava maankäyttömuodon muutos) siten, ettei poistettavaa alaa koskevia toimenpiteitä voida enää toteuttaa, sopimuksesta poistetulle alalle maksetut korvaukset peritään takaisin. Jos sopimusala tämän

vuoksi pienenee alle vähimmäisalan, sopimus puretaan ja kaikki siitä maksetut korvaukset peritään takaisin.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua ajantasaistuksen tai valvonnan johdosta. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan (takaisinperintä näytön mukaan enintään 4 vuodelta). Jos pinta-ala kasvaa, korvaukset maksetaan muuttuneen pinta-alan mukaisina.

Pinta-ala virheitä voisi vähentää sillä, että sopimusalueet mitattaisiin GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

Alan lisääminen sopimuksissa

Jos haluat lisätä sopimusalaan kesken sopimuskauden, sinun on haettava uuden alan kattava sopimus seuraavassa päätukitukihakussa. Uudesta alasta tehdään uusi 5-vuotinen sopimus. Olemassa olevaan sopimukseen et voi lisätä alaa. Vaihtoehtoisesti voit hakea uutta, aiemman ja uuden sopimusalan kattavaa sopimusta. Tällöin alkaa kuitenkin uusi viisivuotinen sopimus.

Ympäristösopimuksen vaihtaminen

Voit vaihtaa ympäristösopimuksen/ympäristötuen erityistukisopimuksen tai sen osan toiseksi erityyppiseksi sopimukseksi, jos vaihtoon sisältyy ilmeisiä etuja ympäristön kannalta ja voimassa oleva sopimus tehostuu merkittävästi. Esimerkiksi maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksessa oleva luonnonlaidunalueesta tehty sopimus on mahdollista vaihtaa kosteikkosopimukseksi, jos siitä on ympäristöllisiä etuja. Tällöin vanha sopimus jatkuu kuitenkin mahdollisesti voimaan jäävän sopimuksen osalta loppuun, mutta sen ala pienenee. Tällaisessa tilanteessa sopimusalan pieneneminen ei aiheuta sinulle takaisinperintää. Jos kuitenkin

luovut uudesta vaihtamisen jälkeen tehdystä sopimuksesta kokonaisuudessaan ja alkuperäinen sopimus jää voimaan, aiheuttaa sopimuksesta poistuvat alueet takaisinperinnän.

Voit hakea uutta sopimusta alkavaksi 1.5. päätukihaun yhteydessä. Ympäristökorvaus maksetaan vaihtamisen jälkeen uuden sopimuksen mukaisena.

Ympäristösopimuksen siirtäminen

Voit siirtää koko ympäristösopimusalan, osan

siitä, tai koko maatilan toiselle henkilölle sopimuksen voimassaoloaikana. Uusi (ehdot täyttävä) sopimusalan haltija voi jatkaa koko sopimusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai sopimus voidaan purkaa. Takaisperintää ei sinulle näissä tapauksissa aiheudu.

Sopimus alkuperäisrotujen kasvattamisesta ja siihen sisältyneet eläimet voidaan siirtää eläinten uusille omistajille tai haltijoille, jos eläinten lukumäärä ei vähene sopimuksessa.

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Ei-tuotannollisen investoinnin hakeminen

Voit hakea ei-tuotannollisen investoinnin korvausta kosteikkojen perustamiseen (hakijana aktiiviviljelijä, rekisteröity yhdistys, vesioikeudellinen yhdistys) sekä perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen (hakijana aktiiviviljelijä tai rekisteröity yhdistys).

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta kosteikkojen perustamiseen lomakkeella 195³⁵ ja perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen lomakkeella 196³⁶.

Hakemukseen sisällytettävät liitteet:

- Suunnitelma, josta käy ilmi kohteella toteutettavat toimenpiteet alueen kuvaus ja tavoitteet. Suunnitelmaan pitää sisällyttää kustannuslaskelma, jonka perusteella ELY-keskus laskee kohteelle myönnettävän korvauksen. (viljelijät, ry, yhteisö).
  - Vuokrasopimukset (viljelijät, ry, yhteisö). Alueen on oltava korvauksenhakijan hallinnassa. koko investoinnin toteuttamisen ajan sekä sen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen ajan.
  - Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (ry tai yhteisö). Yhteyshenkilöllä (allekirjoittaneella) on oltava nimenkirjoitusoikeus.
- Kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö), missä korvauksen hakemisesta on päätetty.

Kosteikkoinvestoinnit

Toimenpidettä toteutetaan perustamalla hoidettavia kosteikkoja, pienten kosteikkojen ketjuja, kosteikkomaisia tulva-alueita ja -tasanteita niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerryille kuivatusalueille sekä kunnostamalla uomia luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Alueeseen kuuluvat hoidon kannalta riittävät suoja-alueet.

Kosteikat ja tulva-alueet voit perustaa ensisijaisesti patoamalla luontaisesti sopiviin paikkoihin pellolle, pellon reuna-alueelle tai metsä- tai joutomaalle. Poista runsaasti fosforia sisältävä pellon pintamaa ainakin pysyvästi veden peittämäksi jäävältä alueelta. Soveltuvia kohteita ovat mm. luontaiset notkot ja painanteet, herkästi tulvivat tulvaniihtyt tai -pellot sekä pengerryt kuivatusalueet. Sinun on voitava tyhjentää vesiensuojelua edistävässä kosteikossa kiintoainesta laskeuttava vesialue sinne kertyneestä lietteestä. Voit myös saostaa fosforia erilaisilla kemiallisilla aineilla. Kosteikon rannat ja uoma voit suojata eroosiolta ja sortumilta nurmettamalla, kiveämällä tai istutuksin. Kosteikko voi toimia vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen lisäksi kasteluveden varastona, luonnonravintoon perustuvana kalan- tai ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä.

³⁵http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi195/index.html

³⁶http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi196/index.html

Uomien luonnontilaa parantavissa luonnontalouden mukaisen vesirakentamisen hankkeissa voit palauttaa tulva-alueita, perustaa useita pieniä kosteikkoja ja tulvatasanteita sekä rakentaa veden virtaamaa hidastavia pohjakynnyksiä tai putkipatoja. Lisäksi voit tehdä uomien eroosiosuojauksia, istuttaa kasvillisuutta, lisätä puron mutkaisuutta ja parantaa uomien laatua lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristöinä.

Investoinnillasi on oltava edellytykset edistää maatalouden vesistökuormituksen vähentämistä ja/tai lisätä luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta.

Rahoitusta ei voida myöntää kohteelle, jos:

- pääasiallisena tarkoituksena on käsitellä muualta kuin peltoalueelta (mm. metsistä, turve- tai joutomailta tai rakennetuilta alueilta) tulevaa vesistökuormitusta
- tavoitteesi on kastelualtaiden rakentaminen tai investointi
- tavoitteesi on järven tai lammen muodostuminen
- olet aloittanut kohteen perustamisen ennen investoinnin tukipäätöstä tai investointisi kustannuksia tuetaan muulla rahoituksella.

Toteuta investointi kahden vuoden kuluessa siitä, kun päätös tuen myöntämisestä on tehty.

Kosteikkohankkeen pinta-ala

Perustettavan kosteikon pinta-alan, tulva-alueet mukaan lukien, on oltava vähintään 0,5 prosenttia yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Yläpuoliselle valuma-alueelle samaan aikaan perustettavat, aiemmin perus-

tetut tai siellä jo olevat luontaiset kosteikot voidaan laskea mukaan edellä mainittuun 0,5 prosentin vähimmäisalaan. Kosteikon kokonaisalaan lasketaan vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeellinen reuna-alue.

Kosteikkohankkeesi pinta-ala voi olla vähimmäispinta-alaa pienempi, jos kyseessä on:

- paikallinen voimakas maatalouden kuormitus
- suojavyöhykeyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- luonnon monimuotoisuus- tai kosteikkoyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- kohde, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi edistävän tehokkaasti maatalouden vesiensuojelua tai monimuotoisuutta
- uoman luonnontilan parantaminen.

Monimuotoisuutta edistävän kosteikon (kohdan 4 muk.) pinta-ala voi olla tarkoitettua pinta-alaa pienempi, jos kosteikon perustamisella monipuolistat merkittävästi maatalousympäristöjä alueella, jolla ei ole kosteita elinympäristöjä.

Edistät kosteikkoon liittyvien, pelloksi jätettävien reuna-alueiden ja tulva-alueiden vesiensuojelua ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeitä ja monivuotisia ympäristönurmia koskevilla toimenpiteillä. Hankkeen toteutusalaan rajautuvat suojavyöhykkeet ja monivuotiset ympäristönurmet -toimenpiteen alat voidaan ottaa huomioon kosteikon vähimmäisalaan tarkasteltaessa.

Korvattavat kustannukset ja tulonmenetykset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos olet perustellut toteuttamistoimenpiteen

hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassasi.

Voit saada korvausta hankkeen kustannuksista, jos ne ovat itse maksamiasi, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Talkootyö, josta ei ole maksettu rahallista korvausta, on hyväksyttävä kustannus.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista (VNa Ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, Liite 1), esitä korvauksen maksamiseksi selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Tällaisen toimenpiteen tulee olla myös toteutettu kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen tapauskohtaisesti.

Kosteikkohankkeen hyväksyttävät kustannukset

Sinulle voidaan myöntää korvausta kosteikon perustamisesta edellä tarkoitettujen kustannusten lisäksi tarpeellisista kohtuullisista kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- pintamaan ja kasvillisuuden poistosta kosteikkoalueella
- poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta
- patojen, pohjakynnysten, penkereiden

ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentamisesta

- kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilusta
- kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylvämisestä sekä kasvillisuuden istuttamisesta.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- hakijan suorittaman kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Pidä tehtävistä toimista hoitopäiväkirjaa. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin. Kun olet toteuttanut investoinnin, sinulla on velvollisuus tehdä kohteen

hoidosta viisivuotinen ympäristösopimus.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaus ja aitaaminen

Toimenpiteessä **kunnostat kunnostuskelpoisia perinnebiotooppeja ja luonnonlaitumia**. Alueilla on monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Investointia tarvitaan kohteilla, joilla ylläpitävän hoidon onnistuminen edellyttää kunnostustoimenpiteitä ennen hoidon aloittamista.

Toimenpiteellä varmistetaan myös maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -ympäristösopimuksen tehneiden sopimusalueiden ylläpito. Toimenpide mahdollistaa sopimuskauden aikana petoaidan rakentamisen laiduntamalla hoidettaviin kohteisiin, joilla kohteen hoidon tavoitteiden toteuttaminen ei muuten ole mahdollista ja vaihtoehtona on sopimuksesta luopuminen.

Investointikorvauksen saamisen edellytyksenä on, että teet investoinnin toteuttamisen jälkeen kohteen hoidosta viisivuotisen erityistukisopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidosta. Investointikorvausta alkuraivaukseen ja aitaamiseen voidaan myöntää kerran ennen maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -sopimuksen tekemistä kohteelle.

Korvauksen myöntäminen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta

Kunnostettavilla kohteilla on oltava monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Kunnostuksen jälkeen aluetta on voitava laiduntaa. Korvausta ei myönnetä peltomaalla olevien kohteiden kunnosta-

misesta.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kunnostustoimenpiteet

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen voi kuulua:

- pensaikon ja puuston raivaus
- raivausjätteen ja laidunnusta haittaavan vieraslajikasvillisuuden poistaminen
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden säilyttäminen ja kunnostaminen
- alueen aitaaminen.

Kunnostettavaa aluetta et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä torjunta-aineilla. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti hyväksyä vieraslajien kemiallisen torjunnan rajoitetusti pistetorjuntana. Voit erottaa laidunnettavan perinnebiotoopin aidalla muista laidunnurmista. Et saa ojittaa tai metsittää aluetta. Pidä toimenpiteistä hoitopäiväkirjaa tai tee vastaavat merkinnät lohkomuistiinpanoihin, joihin sinun tulee merkitä myös työtunnit. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta aiheutuvat kustannukset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos perustelet toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Investoinnin tulee tähdätä laidunnuksen mahdollistamiseen. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmissa.

Korvattavien kustannusten tulee olla korvauksen hakijan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat tukikelpoisia.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista, sinun on esitettävä selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Toimenpiteen tulee olla myös toteutettu korvauksen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen.

Ei-tuotannollisen investointiin liitetävän suunnitelman sisältö

Korvausta voidaan myöntää sellaisesta kosteikkohankkeesta ja perinnebiotooppien sekä luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta, josta olet laatinut suunnitelman.

Suunnitelmaan on sisällyttävä:

1. hankkeen yleiskuvaus sisältäen kuvauksen alueen luontoarvoista/ympäristöongelmista ja investoinnin tavoitteet niiden osalta

2. hankkeen pinta-ala
3. hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika
4. hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt
5. hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma
6. hankkeen sijaintikartta
7. hanke-alueen kartta
8. selvitys alueen omistussuhteista ja maanomistajien luvat sekä muut mahdolliset hankkeen edellyttämät luvat
9. hankkeen toteuttamista varten vaadittavat viranomaisluvut
10. yleispiirteinen selvitys perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä.

Kosteikon perustamista koskevaan suunnitelmaan tulee lisäksi sisältyä selvitys:

1. peltojen osuudesta valuma-alueesta
2. kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuolisen valuma-alueen pinta-alaan
3. kosteikon perustamistoimenpiteistä
4. kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta
5. kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvillisuusvyöhykkeistä
6. lietteen tyhjentämisestä kosteikosta
7. mahdollisesta fosforin saostukseen käytettävästä aineesta ja menetelmästä
8. kosteikon mitoituksesta
9. hankkeen vaikutuksista kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien pelto-

jen kuivatustilanteeseen tai muuhun maankäyttöön.

Korvausta voidaan myöntää perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta tarkoitettuihin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- puiden ja pensaiden raivauksesta
- raivausjätteen ja vieraslajikasvillisuuden poistamisesta
- aitaamisesta
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden kunnostamisesta, ei kuitenkaan latojen kunnostamiseen
- lohko kohtaisten muistiinpanojen tekemisestä
- suunnittelukustannuksista.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- itse suorittamasi kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tuki-

järjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Korvauksen enimmäismäärä

Ei-tuotannollisten investointien korvausta maksetaan hyväksytyjen toteutuneiden kustannusten mukaan hehtaaria kohden enintään:

Kosteikon perustaminen ja uoman luonnon tilan parantaminen	11 669 €/ha
Jos perustettava kosteikko tai uoma, jonka luonnon tilaa parannetaan, on kooltaan 0,3–0,5 hehtaaria, korvausta maksetaan enintään 3225 euroa kohteelta.	
Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen	
➤ enintään 3 ha:n kohteet	1 862 €/ha
➤ yli 3 ha:n, mutta enintään 10 ha:n kohteet	1 108 €/ha
➤ yli 10 ha:n kohteet	754 €/ha

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁷

Korvauksen maksaminen kertakorvausmenettelynä

Mikäli ei-tuotannollisen investoinnin kustannuslaskelman mukainen kustannusarvio on enintään 100 000 €, sinulla on mahdollisuus hakea korvausta kertakorvausmenettelynä. ELY-keskus voi hakemuksesta päättää, että korvaus hankkeeseen myönnetään kertakorvauksena. Edellytyksenä on, että hanke on luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva eikä hanketta toteuteta julkisena hankintana. Kertakorvausta haettaessa sinun on toimitettava korvauksen suuruuden määrittelyä varten yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen sekä arvio ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista. Kertakorvaus maksetaan kerralla hankkeen valmistuttua. Hankkeen pitää vastata suunnitelmaa ja päätöstä toteutettujen toimenpiteiden ja pinta-alojen osalta. Jos hanke ei ole päätöksen mukainen, korvaus voidaan jättää maksamatta.

³⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/ei-tuotannollisten-investointien-korvaus-tilukko.pdf>

Korvauksen maksaminen kuittiperusteisella menettelyllä

Korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisen maksuhakemuksen perusteella. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvattavan kustannuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva kustannus on maksettu. Ennen korvauksen viimeisen erän hakemista kaikkien investoinnista aiheutuvien maksujen

on oltava suoritettuina.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että sinulla on korvattavista kustannuksista yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kuitti. Maksuasiakirjoistasi tulee käydä yksityiskohdaisesti ilmi millaisesta hankinasta on kyse. Korvausta ei makseta ennen kuin olet kirjannut menon kirjanpitoon tai muistiinpanoihin, jos et ole kirjanpitovelvollinen.

Luonnonhaittakorvaus

Uutta 2016

- Kesantorajoitteeseen lasketaan mukaan myös suojavyöhykkeet, joista tehty ympäristösitoumus 2015.
- Peru luonnonhaittakorvaus ja kotieläin korotus lohkolta, joka poistuu ennen 31.12.2016 maatalouskäytöstä.

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksamalla korvausta epäsuotuisten alueen ja vuoristoalueen viljelijöille.

Luonnonhaittakorvaus mahdollistaa maaseutumaiseman avoimena ja hoidettuna pitämisen, edistää kestäviä viljelyjärjestelmiä ja maatalousluonnon monimuotoisuutta pysyvillä nurmilla. Lisäksi toimenpide vaikuttaa tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä taloudellisesti elinvoimaisten maatilayksiköiden säilyttämiseen ja tätä kautta maaseudun työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Luonnonhaittakorvaus jakautuu kahteen erikseen maksettavaan korvaukseen: 1.osarahoitteinen osuus, jossa mukana kansallinen lisäosa ja 2. kansallinen kotieläintilan korotus. Kaikki tilat voivat hakea osarahoitteista tukea. Kotieläin korotusta voivat hakea vain kotieläintilat.

Korvaustasot

Tukialue	€/ha	€/ha	Yhteensä €/ha Kasvitila/ Kotieläintila
	1. Osarah. + Kans.osuus	2. Korotus	
AB-alue	217	60	217 / 277
C-alue	242	60	242 / 302

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁸

Pienin maksettava korvaus on 100 euroa tukityyppiä kohti.

1. Luonnonhaittakorvauksen yleiset ehdot

Hakijan edellytykset

Sinun tulee olla aktiiviviljelijä ja vähintään 18-vuotias. Voit olla myös alle 18-vuotias, jos puolisoisi täyttää ikävaatimuksen tai harjoitat tuotantoa yhdessä ikävaatimuksen täyttävän perheenjäsenen kanssa.

Sinun tulee noudattaa täydentäviä ehtoja (katso Täydentävien ehtojen opas) ja pitää maatalousmaa avoimena (eli laitumena tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa). Lue myös muut hakijaan ja maatalaan kohdistuvat yleiset tukikelpoisuusedellytykset Tuenhakijan perusoppaan luvusta 3³⁹.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläin korotus ovat yksivuotisia vuosittain haettavia korvauksia. Korvaukset maksetaan hallinnassasi olevien korvauskelpoisten lohkojen pintaalojen perusteella. Korvauskelpoisten lohkojen tulee olla hallinnassasi viimeistään 15.6. Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisuus jakautuu kahteen erilliseen kelpoisuuteen: korvauskelpoisuus ja LHK-kelpoisuus.

³⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-korvaustasot.png>

³⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-2987>

Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Tuenhakijan perusoppaan luvussa 7⁴⁰.

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja (pellon ja pysyvän laitumen lohkot yhteenlaskettuna). Saaristoalueella korvauskelpoisia lohkoja tulee olla vähintään 3 hehtaaria. Saaristoalueet on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 5/2015⁴¹. Pienin kasvulohko, jolle korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Vähimmäisalaan voidaan kuitenkin lukea 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot.

Ilmoita kirjallisesti kuntaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta korvauksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvausensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tietoa korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Kesantorajoite

Voit ilmoittaa kesantoja, luonnonhoitopeltomurmeja ja suojavyöhykkeitä, joista on tehty ympäristösitoumus v. 2015, yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta (pellon ulkopuolisilla alueilla olevia pysyviä laitumia ei lueta peltoalaan). Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja, jotta korvaus voidaan maksaa koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja ympäristökorvauksen monimuotoisuuspellot luetaan rajoitetta määritettäessä kor-

vaukseen oikeuttavaksi ja viljellyksi peltoalaksi, kun taas tilapäisesti viljelemättömä alaa ja kasvimaata ei tällaiseksi lueta. Voit ilmoittaa lohkon viherlannoitusnurmeksi vain kolmena peräkkäisenä vuonna (laskemisjakso alkoi vuonna 2015).

Voit laskea kesannon, luonnonhoitopellon ja suojavyöhykkeen (tehty ympäristösitoumus v. 2015 alkaen) korvaukseen oikeuttavan enimmäisalalan viljeltyjen korvaukseen oikeuttavien kasvien yhteisalasta. Jaa yhteisala 3:lta ja pyöristä saatu ala alaspäin täyteen aariin.

Esimerkki

Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja. Tila ilmoittaa alasta 10 ha tilapäisesti viljelemättömänä, yhteensä 25 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria LHP-nurmea, 20 hehtaaria suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 ha kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 25 hehtaaria (=kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten $25 \text{ ha} / 3 = 8,33 \text{ ha}$. Maksu-ala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala $25 \text{ ha} * 4/3 = 33,33 \text{ ha}$.

Korvausta maksetaan kesannon, LHP-nurmen ja suojavyöhykkeen alalle 8,33 hehtaarille ja kauran 25 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 33,33 ha. Korvausta ei makseta tilapäisesti viljelemättömälle alalle eikä kasvimaalle.

Korvauksen maksun perusteet

Korvaus maksetaan tilasi kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Korvaus maksetaan myös edellisten ohjelmakausien mukaisille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille, jotka koskevat suojavyöhykenurmia se-

⁴⁰<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/175/article-3285>

⁴¹<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005>

kä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraaville aloille: kasvimaat, kasvihuonealat, metsäpuiden taimiaineiston tuottamisen alat, puuvartisten energiakasvien alat, muun kuin perustukseen oikeuttavan hampun alat. Korvausta ei myöskään makseta tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, 20-vuotisten erityistukisopimusten lohkoille eikä edellisten ohjelmakausien ympäristötukisopimusaloille, jotka koskevat kosteikkoja.

Talvihuhoja kärsineille lohkoille korvaus voidaan maksaa, jos lohkoa on hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti ja pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos satoa ei tuhojen vuoksi alalla ole mahdollista tuottaa, korvausta ei makseta, ellei alaa kylvetä keväällä uudelleen.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinchorotus on peruttava lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2016. Perumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lohko poistuu maatalouskäytöstä ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen syyn takia (esimerkiksi pakolonastus tai tilusjärjestely).

Korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Maksettava hehtaarikohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksualaan luetaan vain lohkot, joille korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta). Sama alennus tehdään myös kotieläinchorotuksen maksualaan.

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴²

Esimerkki

Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa, mutta ei eläimiä. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista, jolle maksetaan myös korvausta. Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaarille: $150 \text{ ha} \times 242 \text{ e/ha} = 36\,300 \text{ e}$. Lopulle 30 hehtaarille korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta: $30 \text{ ha} \times (242 \text{ e/ha} \times 90 \%) = 6\,534 \text{ e}$.

2. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotus

Hae luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotusta erikseen päätukihaussa. Kotieläinchorotus myönnetään, jos tilasi eläintiheysraja 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti täyttyy. Peltopinta-alaan ei oteta mukaan LHK-korvauskelpoisia pellon ulkopuolisia pysyviä laitumia.

Korvauksen saamiseksi riittää, että eläimiä on vuosikeskiarvona riittävästi. Eläinmäärä ja peltopinta-ala määräytyvät hakuvuodelta.

Eläinmäärän laskenta

Eläinmäärä lasketaan eläinrekisteristä tai tilallasi pidettävästä kirjanpidosta. Sinun tulee olla rekisteröitynä eläintenpitäjäksi ja pitää eläinrekisterien tiedot ajan tasalla. Sinun on kuitenkin pidettävä kirjanpitoa siipikarjan ja hevosten määristä tilalla, koska niiden kuukausittainen määrä on ilmoitettava erikseen kuntaan kalenterivuoden 2016 jälkeen.

⁴²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-taulukko-2.png>

Huom. Ilmoita hevosten tai siipikarjan eläinmäärät vain, jos haluat, että niiden määrä otetaan huomioon eläintiheyden laskennassa. Tilan ei tarvitse tehdä eläinilmoitusta, jos sillä on vain nautoja eikä tila ilmoita yhteisömuotoisen yrityksen eläimiä.

Yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta), joka ei itse hae kotieläinchorotusta, eläinmäärä voidaan ottaa mukaan kotieläinchorotukseen eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut 30.4.2016 perheyrittäjänsä jäsenten hallinnassa. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea kuitenkin vain yhden kotieläinchorotusta hakeneen tilan hyväksi. Liitä hakemuksen mukaan kaupparekisteriote määräysvallan toteamiseksi

Hallinto laskee keskitetysti tilasi eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimittetun eläinmääräilmoituksen avulla keväällä 2017. Jos tilasi eläintiheys (0,35 ey/ha) ei täyty, chorotusta ei myönnetä.

Eläinmäärä eläinrekisteristä

Nautojen eläinyksikkömäärä on nautarekisteriin merkittyjen vuoden 2016 navojen eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2016–31.12.2016.

Sikojen määrä on sikarekisteriin merkittyjen vuoden 2016 sikojen eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2016–31.12.2016. Ajanjaksolla on 12 kuukautta. Kahta pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana käytetään 10. Porsaiden (0-3 kk) määrästä lasketaan mukaan 2/3.

Lampaiden ja vuohien määrä on lammas- ja vuohirekisteriin merkittyjen vuoden 2016

lampaiden ja vuohien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2016–31.12.2016.

Eläinmäärä kirjanpidosta

Siipikarjan määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2016 siipikarjan eläinryhmittäinen määrä. Ilmoita yhden päivän suurin broilerimäärä joka kuukaudelta. Valitse 1. – 5. päivän väliltä se päivä, jolloin eläinmäärä on ollut suurin. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2016–31.12.2016. Neljä pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana on 8. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2020 loppuun asti.

Hevosten ja ponien määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2016 hevosten ja ponien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2016–31.12.2016. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2020 loppuun asti.

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2016 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. Lomake löytyy sivustolta www.suomi.fi/lomakkeet hakusanalla "mavi461⁴³". Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta.

⁴³http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi461/index.html

Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3-8 kk, vieroitetut porsaot 0-3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja pässit sekä kutut ja pukit yli 12 kk	0,2
karitsat ja kilit 3-12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevokset ja ponit yli 6 kk	1

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁴

Esimerkki

Sikatilalla on kalenterivuonna 2015 lihasikoja seuraavat määrät sikarekisteritietojen perusteella ajalla: huhtikuussa 200, toukokuussa 300, kesäkuussa 350, heinäkuussa 300, elokuussa 200, syyskuussa 200, lokakuussa 150 ja marraskuussa 200. Tilalla on peltoa 20 hehtaaria.

Eläintiheyden laskemiseen ei oteta mukaan 2 pienintä kuukautta eli tässä tapauksessa kaksi kuukautta, jolloin sikoja ei ole ollut lainkaan. Yhteensä eläimiä kertyy 10 kuukaudesta 1900 kpl ja keskimääräinen eläinmäärä ajanjaksolla on $1900/10 = 190$ kpl. Eläinyksiköt ovat $190 \text{ kpl} \times 0,3 \text{ ey/kpl} = 57 \text{ ey}$. Eläintiheys on $57 \text{ ey}/20 \text{ ha} = 2,85 \text{ ey/ha}$.

Tilan eläintiheys täyttyy ja kotieläinchorotus voidaan myöntää.

Hevoset

Hevosten tulee olla hakijan hallinnassa. Jos

hakijana on maatalousyhtymä, niin sitten maatalousyhtymän hallinnassa. Osaomisteisia hevosia ei huomioida, ainoastaan kokonaan hakijan hallinnassa olevat. Valtakirjoja tai keskinäisiä sopimuksia ei hyväksytä. Dokumentteja ei tarvita tukihaussa, mutta ne tulee esittää tilalla tarpeen mukaan. Hallinnansiirto tulee olla merkittynä rekisteriin.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisterissä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kilpailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta siitä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu hakemaan hevosesta tukea tai laskemaan hevosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja. Eli kun hallintaoikeus on annettu kilpailurekisterissä toiselle, hevonen ei enää ole omistajan hallinnassa eikä omistaja voi laskea sitä hevosmääräänsä mukaan eläintiheyteen. Poisvuokratut ja hoitohevokset eivät myöskään kuulu eläinmäärään mukaan.

Eläintiheyden laskennassa hevosten eläinmäärään voidaan laskea mukaan vain kokonaan hakijan (= hakija itse, hakijan puoliso tai hakijan alaikäinen lapsi) hallinnassa hevosrekisterissä olevat yli 6 kk ikäiset hevokset ja ponit, jotka on tunnistettu. Tunnistetulla hevosella tai ponilla on oltava UELN- tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospassista (aikaisemmin rekisteritodistus). Eläintiheyden laskennassa ei huomioida hevosta, joka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity Hippoksen, Eestin raskaat vetohevokset ry:n tai Suomen Irlannincobyhdistyksen hevosrekisteriin.

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset

Ilmoita kirjallisesti kuntaan poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta kotieläinchorotuksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen.

⁴⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Eläinyksikkökertoimet.png>

Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Kotieläinkorotus voidaan myöntää jatkavalle tilalle, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnansiirto on tehty 31.8.2016 mennessä ja entinen haltija on hakenut kotieläinkorotusta. Tilan entisen haltijan eläinmäärä otetaan huomioon jatkavan haltijan eläinmäärän laskennassa, jos näin on viljelijöiden kesken sovittu. Jos jatkava haltija ei halua, että eläinmäärä lasketaan myös entiseltä haltijalta, jatkavan haltijan on siitä ilmoitettava kuntaan.

Laskentapäivään ajoittuva tuotantotauko vaikuttaa eläinmäärien laskennassa keskimääräistä eläinmäärää vähentävästi (=kyseisen/kyseisten kuukausien eläinmäärä on nolla). Tuotantotauon ajoittumisella tai pituudella ei ole muita rajoituksia.

Eläinsuojelurikoksen ja -rikkomuksen vaikutus

Kotieläinkorotuksen maksaminen keskeytetään sen eläinlajin osalta, kun eläinsuojelurikosta tai eläinsuojelurikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kotieläinkorotusta ei myönnetä sen eläinlajin osalta, josta sinut on tuomittu eläinsuojelurikoksesta ja määrätty eläintenpitokieltoon. Kyseistä eläinlajia ei huomioida eläintiheyden laskennassa kyseisenä vuonna.

Kotieläinkorotusta ei myöskään myönnetä sen eläinlajin osalta, jolle sinut on määrätty eläintenpitokielto. Korotusta ei myönnetä eläintenpitokieltoajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta eikä kyseistä eläinlajia huomioida eläintiheyden laskennassa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Uutta 2016:

- Muista hakea luomukorvauksen maksamista tukihakemuksella vuosittain
- Voit poikkeuksellisesti luopua luomusitoumuksesta päätukihaun yhteydessä palauttamalla täytetyn lomakkeen 474⁴⁵ ELY-keskukseen. Luopumisesta ei seuraa takaisinperintää.
- Uuden sitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontaan jo 2.5.2016. Jos haluat vuodelle 2016 lisätä uuden eläinlajin sitoumukseen, ilmoittaudu valvontaan ko. eläinlajin osalta luomuvalvontaan em. aikataulussa.
- Luomusitoumusta ja lisäalojen liittämistä sitoumukseen haetaan paperilomakkeella 215⁴⁶.
- Kiinnitä huomiota lohkojen luomun siirtymävaiheen ilmoittamiseen. Lue lisää alta kohdasta luomun vaiheen ilmoittaminen.
- Ilmoita sitoumukselle kuuluvat ruokohelpikasvustot koodilla Ruokohelpi (kuivike/rehu), jos kasvustoa ei käytetä energiantuotantoon. Tällöin alalle maksetaan luomukorvaus.

Luomusitoumuksesta luopuminen vuonna 2016

Voit luopua luomusitoumuksesta poikkeuksellisesti ilman takaisinperintää vuonna 2016. Luopuminen on mahdollista, koska sitoumuk-

sen vähimmäisvaatimukseen kuuluvaa lannoitevalmisteasetusta muutetaan (maa- ja metsätalousministeriön asetus 24/2011). Muutoksen myötä fosforin enimmäiskäyttömäärä alenee maataloudessa 350 kilosta 325 kiloon ja puutarhakasveilla 575 kilosta 560 kiloon hehtaaria kohti viiden vuoden käyttöjaksossa. Ympäristökorvaukseen sitoutuneiden tilojen lannoitusrajoihin muutoksella ei ole vaikutusta, koska ympäristökorvauksen lannoitusrajotukset ovat tätä tiukemmat. Sitoumuksesta luopumiseksi voit palauttaa lomakkeen 474 ELY-keskukseen.

Uudet luomusitoumukset, lisäalojen liittäminen vuonna 2016 ja tilatyypin vaihtaminen

Uuden luomusitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään viimeistään **2.5.2016**, jotta sitoumus voidaan hyväksyä.

Voit vaihtaa sitoumuksesi tilatyypin tai muuttaa eläinlajeja lomakkeella 215. Uuden eläinlajin osalta on hakeuduttava luomuvalvontaan viimeistään 2.5.2016, jotta sitoumustyyppin vaihto voidaan hyväksyä. Kasvitilaksi muutettaessa ilmoitetaan asiasta samalla lomakkeella.

Voit antaa luomusitoumuksen tai hakea lisäalojen liittämistä vuonna 2015 annettuun sitoumukseen paperilomakkeella 215. Palauta lomake ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2016.

Aiempaan sitoumukseen voidaan liittää enin-

⁴⁵http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi474/index.html

⁴⁶http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi215/index.html

tään 5 ha sellaista korvauskelpoista tai korvauskelpoiseksi vuonna 2016 hyväksyttävää alaa, joka ei ole ollut luomusitoumuksella vuonna 2015. Jos alaa on yli 5 ha, voit antaa uuden viisivuotisen luomusitoumuksen. Vuonna 2015 luomusitoumuksella olleita lohkoja voi liittää rajoituksetta.

Korvauskelpoiseksi vuonna 2016 hyväksyttävistä aloista voit lukea lisää luvussa Peruslohkojen korvauskelpoisuus⁴⁷.

Yleistä luomusitoumuksesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on korvausta luonnonmukaisen tuotantotavan noudattamisesta aiheutuvista kuluista ja tulonmenetyksistä. Luomutuotanto edistää turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisää kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajinmukaisempaa hoitoa.

Luonnonmukaista tuotantoa tuetaan ohjelmakaudella 2014-2020 viisivuotisen luomusitoumuksen perusteella. Luomusitoumuksen antaminen ei edellytä ympäristösitoumusta. Ympäristösitoumuksen antaminen samanaikaisesti luomusitoumuksen kanssa on mahdollista tietyin rajoituksin.

Seuraavassa kerrotaan keskeisimpiä asioita luomusitoumuksesta. Tutustu ennen hakemista luomusitoumuksen ehtoihin, jotka löytyvät osoitteesta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Luonnonmukainen tuotanto⁴⁸.

Hakuedellytykset

Voit antaa luomusitoumuksen, jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän ja olet vähintään 18-vuotias. Sitoumus edellyttää lisäksi, että suoritat luomukurssin. Jos sinulla on kas-

vinviljelytila, vaaditaan 5-päiväinen ja kotieläintiloilta 7-päiväinen kurssi luonnonmukaisen tuotannon perusteista. Tietoja kurssien järjestäjistä saat esimerkiksi alueesi ELY-keskuksesta tai alueesi neuvojilta.

Koulutusta ei vaadita, jos sinulla on ollut voimassa ohjelmakauden 2007–2013 erityistukisopimus luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja jatkat samalla tuotantosunnalla. Kurssin voi myös korvata esim. oppilaitoksessa suoritetuilla opinnoilla luonnonmukaisesta tuotannosta ja/tai -kotieläintuotannosta

Sitoumustyypit

Toimenpide jakautuu kahteen sitoumustyyppiin, kasvitilan ja kotieläintilan sitoumukseen. Kotieläintilan sitoumus sisältää sekä peltoviljelyn että kotieläintuotannon. Molemmissa pinta-alan vähimmäisvaatimus on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja tai joka vuosi vähintään 1 hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista peltoa. Korvauskelpoisuudesta on kerrottu enemmän luvussa Peruslohkojen korvauskelpoisuus.

Kotieläintilalla on oltava peltoalavaatimuksen lisäksi vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti sitoumusvuoden keskiarvona. Eläintihyeyteen voidaan laskea naudat, siat, vuohet, lampaat ja siipikarja. Eläinten laskenta-aika on ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhempinä vuosina kalenterivuosi.

Pääsääntöisesti sinun on liitettävä kaikki tilan lohkot luomusitoumukseen. Voit jättää sitoumuksen ulkopuolelle lohkot, joilla ns. myyntikasvien, viljely on vaikeaa lohkojen sijainnin tai ominaisuuksien vuoksi. Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä aloista kerrotaan

⁴⁷<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/175/article-3285>

⁴⁸<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonmukainen-tuotanto.aspx>

tarkemmin sitoumusehdoissa.

Kasvinviljelytilalla on viljeltävä myyntikasveja, kuten viljoja tai öljykasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusalasta sitoumuskauden aikana. Luomuun siirtyvän ja sitoumuksen antavan tilan on viljeltävä myyntikasveja vasta 4. ja 5. sitoumusvuonna. Myyntikasvit ja niiden tuottamiseen liittyvät tarkemmat ehdot on kerrottu sitoumusehdoissa. Koko sitoumusalasi voi olla nurmella vain, jos käytät sadon pääosin oman karjasi rehuksi tai kansasi säännöllistä yhteistyötä tekevien luonnonmukaisen kotieläintilan sitoumuksen antaneiden tilojen karjan rehuksi.

Tilan osasta annettava sitoumus vihanneustuotannossa

Jos viljelet avomaan vihanneksia voit antaa sitoumuksen myös pelkästään niistä lohkoista, joilla sinulla on sitoumuskauden aikana viljelykierrossa avomaanvihanneksia. Viljelykierrossa voi olla kuitenkin muitakin kasveja. Sitoumuksen ulkopuolisia lohkoja voidaan viljellä tällöin tavanomaisesti. Tilallasi ei voi olla useita luonnonmukaista tuotantoa koskevia sitoumuksia. Myös tilan osan sitoumuksessa vähimmäisalavaatimus on 5 hehtaaria sitoumuslohkoja tai vähintään 1 ha puutarhakasveja jokaisena sitoumusvuonna.

Hakeudu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

Jos haet uutta sitoumusta, sinun on hakeuduttava viimeistään 2.5. luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään.

Valvontajärjestelmän mukainen ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on oltava tehtynä viimeistään 15.6. ensimmäisenä sitoumusvuonna. Tilasi on kuuluttava valvontajärjes-

telmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta ja kaikkien tilan lohkojen on oltava luonnonmukaisessa viljelyssä viimeistään toisena sitoumusvuonna. Jos haet lisäksi kotieläintilan sitoumusta, sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota sitoumus koskee.

Huom! Voit hakeutua valvontajärjestelmään jo ennen kun haet sitoumuksen ja se on myös suositeltavaa. Erityisesti kotieläintuotannon sitoumusta haettaessa, on hyvä saada tieto kotieläinrakennusten soveltuvuudesta luomutuotantoon hyvissä ajoin. Lisätietoja saat omasta ELY-keskuksestasi.

Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
*Avomaan vihannesten viljelyalalle	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁹

Maksaminen ja rajoitukset

Luomukorvaus maksetaan niiltä sitoumuslohkolla olevilta kasvulohkoilta, jotka ilmoitat luonnonmukaisesti viljellyiksi. Tutustu hakeudesta tehdessäsi ohjeistukseen siirtymävaiheiden ilmoittamisesta. Ohjeet löytyvät alempana kohdasta Luomun vaiheen ilmoittaminen.

Luomusitoumukselle voit ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % sitoumusalasta, jos tilasi on luomutila. Jos ilmoitat kesantoja ja LHP-nurmea tätä enemmän, niistä maksetaan sille alalle, joka saadaan jaettaessa mui-

⁴⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/taulukko-korvaustasot.png>

den luomukorvaukseen oikeuttavien lohkojesi ala kolmella. Esim. jos olet ilmoittanut kesantoa 50 % sitoumuslohkoista ja loppu on kauraa, voidaan kesannosta korvaus maksaa 16,67 %:lle.

Luomusitoumuksen tehneelle ei makseta ympäristösitoumuksen viherlannoitusnurmien korvausta (54 e/ha).

Energiantuotantotarkoitukseen kasvatettava ruokohelvestä ei makseta luomukorvausta. Rehuksi tai kuivikkeeksi viljeltävälle ruokohelvelle voidaan kuitenkin maksaa korvaus. Ilmoita tällaiset alat kasvikoodilla Ruokohelpi (rehu/kuivike). Energiantuotantoon käytettävät alat ilmoitetaan koodilla Ruokohelpi (energia)

Luomukorvausta ei makseta mm. tilapäisesti viljelemättömästä alasta, suojavyöhykkeistä tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmin alat, joille luomukorvausta ei makseta.

Luomusitoumus kotieläintuotannosta rajoittaa mahdollisuuksiasi valita saman eläinlajin toimenpiteitä eläinten hyvinvointikorvauksesta. Et voi myöskään valita ympäristökorvauksen toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehdoista kasvinsuojelumenetelmistä.

Luomun vaiheen ilmoittaminen

Kiinnitä erityistä huomiota kasvulohkojen luonnonmukaisen tuotannon siirtymävaiheiden ilmoittamiseen. Täytä luomun siirtymävaihe kaikista tilan kasvulohkoista, riippumatta siitä, kuuluvatko ne luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen. Ilmoitus tarvitaan luomukorvauksen maksamiseen, luonnonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää varten ja viherryttämistuen vaatimuksis-

ta vapautumiseksi luonnonmukaisen tuotannon perusteella.

Luomutuotteena käyttö tai markkinointi:

Siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin lohkoja viljellään luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksin, mutta tuotteiden markkinointi luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin ei ole vielä mahdollista.

Yksivuotisilla kasveilla siirtymävaiheen pituus on kaksi vuotta ennen kylvöä. Nurmikasveilla aika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Muilla monivuotisilla kasveilla, kuten raparperi, mansikka ja omena siirtymäaika on kolme vuotta ennen sadonkorjuuta.

10 aarin lisäalojen liittämässä huomiointavaa

Kun liität luonnonmukaisesti viljeltyyn peruslohkoon lisäalaa toisesta peruslohkosta: Jos peruslohkot eivät ole samaa vaihetta (esim. vanha peruslohko on luomua ja lisäala siirtymävaiheessa), erota lisäala omaksi kasvulohkoksi.

Kun liität peruslohkoon aikaisemmin korvauskelvotonta peltoalaa (esim. pientareita, metsämaata, raivioita, entistä maatalousmaata, jne.), varmistaa, että lisäala täyttää luomuvaatimukset takautuvasti eli edellytykset siirtymäajan lyhentämiseen. Tarkempi ohjeistus yksinkertaistetusta menettelystä lisäalan ilmoittamisesta ”suoraan luomuun” on Eviran viljelijäkirjeessä 1/2016. Kirje on lähetetty kaikille luomuviljelijöille ja saatavana myös Eviran sivuilta.⁵⁰

Siirtymävaihetuotteena käyttö tai markkinointi.

Kasvilajista riippumatta vaatimuksena on, että siirtymäaika on kestänyt vähintään 12 kuu-

⁵⁰http://www.evira.fi/files/attachments/fi/evira/asiakokonaisuudet/luomu/ajankohtaista/luomuviljelijakirje_1-2016.pdf

kautta ennen korjattavaa satoa. Huom! 1. vuoden siirtymävaiheessa olevan kasvulohkon tuotteita ei voi markkinoida siirtymävaiheen tuotteina.

Siirtymävaiheen laskeminen voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivämäärästä, jolloin hakemus valvontajärjestelmään liittymisestä on saapunut ELY-keskukselle.

Ilmoita kasvulohkon tilanne seuraavin numeroin:

- 1 = 1. vuoden siirtymävaiheessa
- 2 = 2. vuoden siirtymävaiheessa
- 3 = 3. vuoden siirtymävaiheessa
- 4 = Luonnonmukaisessa viljelyssä
- 5 = Viljelysuunnitelman mukaan luonnonmukaiseen viljelyyn siirrettävä, mutta toistaiseksi tavanomaisesti viljelty kasvulohko
- 9 = Pysyvästi tavanomaisessa viljelyssä

- **1. vuoden siirtymävaihevuosi** on se kalenterivuosi, jonka aikana kasvulohkon siirtyminen on aloitettu.
- **Koodia 3** voi käyttää vain kasvulohkoilla, joilla on kolmivuotista siirtymäaikaa vaativia kasveja.
- **Koodi 5** tarkoittaa sellaisia lohkoja, jotka viljelysuunnitelman mukaan siirretään luonnonmukaiseen viljelyyn vuonna 2017, tai myöhemmin, mutta jotka ovat tukivuonna 2016 tavanomaisesti viljeltyjä.

Esimerkki 1.

Olet hakenut tilalle vuonna 2016 luonnonmu-

kaisen tuotannon sitoumusta. Viljelysuunnitelman mukaan siirtymävaihe luonnonmukaiseen viljelyyn kasvulohkolla aiotaan aloittaa vasta vuonna 2017. Kasvukaudella 2016 kasvulohkolla viljellään tavanomaisesti perunaa. Ilmoita tällöin koodi 5.

Esimerkki 2.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2014. Lohkon siirtyminen luomuviljelyyn on aloitettu toukokuussa 2014. Siirtymävaiheen pituus yksivuotisilla kasveilla on kaksi vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan kasvin kylvöä. Kylvät lohkolle kauraa toukokuussa 2016. Ilmoita vuonna 2016 koodi 4.

Esimerkki 3.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2014. Lohkolla on viljelty nurmea vuonna 2014 ja 2015 luomuehtojen mukaisesti. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla nurmikasveilla on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Ilmoita tällöin vuonna 2016 koodi 4.

Luomukorvaus ja viherryttämistuki

Luomutila on automaattisesti vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista. Tällöin sinun ei tarvitse noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia niillä lohkoilla, jotka kuuluvat luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Viherryttämistuen vaatimukset koskevat kuitenkin niitä lohkoja, joita viljelet tavanomaisesti. Lue lisää viherryttämistuen vaatimuksista Viherryttämistuen luvusta⁵¹.

⁵¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/192/article-3349>

Peltokasvipalkkio

Hakeminen

Hae EU:n kokonaan rahoittamaa tuotantositonnoista peltokasvipalkkiota kevään 2016 päätukihauussa. Peltokasvipalkkio maksetaan koko maassa valkuaiskasveille, sadonkorjuuvuoden rukiille, sokerijuurikkaalle ja tärkkelysperunalle sekä AB-alueella avomaanvihanneksille. Öljykasvit kuuluvat valkuaiskasveihin.

Hae peltokasvipalkkiota sähköisesti Vipupalvelussa⁵² rastimalla kohta Peltokasvipalkkio. Ilmoita lisäksi tiedot perus- ja kasvulohkoista. Jos haet paperilla, rasti kohta 1C tukihakemuslomakkeelta 101B⁵³. Ilmoita tukikelpoiset kasvit kasvulohkolomakkeella 102B. Hakuaika päättyy 15.6.2016. Lomakkeet on saatavissa osoitteesta www.suomi.fi/lomakkeet.

Tee tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimus 15.6.2016 mennessä. Tärkkelysperunan omaa siemenlisäysalaa ei saa sisällyttää tärkkelysperunan viljelysopimukseen. Ilmoita tärkkelysperunan siemenlisäys omana kasvulohkona tai kasvulohkoina. Käytä tärkkelysperunan viljelysopimuksena lomaketta 273⁵⁴ tai muuta vastaavat tiedot sisältävää asiakirjaa. Sokerijuurikkaan viljelijöiden saama viljelyvahvistus hyväksytään viljelysopimukseksi.

Toimita kopio tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2016 mennessä.

⁵²<https://vipu.mavi.fi>

⁵³http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi101B/index.html

⁵⁴http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi273/index.html

⁵⁵<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2015/404/01&qid=1456148420989&from=FI>

Palkkiokelpoiset kasvit

Palkkiokelpoisia kasveja ovat seuraavat syksyllä 2015 kylvetyt ja keväällä 30.6.2016 mennessä kylvettävät kasvit.

- **Valkuaiskasvit:** syysrapsi, syysrypsi, kevätrapsi, kevätrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öljyhamppu (ks. öljyhampun tarkemmat tukiehdot hakuoppaan liitteestä C), peltoherne (eli ruoka- ja reuherneet) ja makea lupiini.
  - Lupiinin lajike on ilmoitettava aina, myös jos sitä käytetään seoksena.
  - Lupiinin lajike oikeuttaa tukeen, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energy, Mister ja Sonet. Lajikeluettelo löytyy EU:n virallisen lehden numerosta C 404, joka on julkaistu 4.12.2015. Lupiini on kohdissa 35–37⁵⁵.
  - Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluetteluun koodilla 13.
  - Säilytä lupiininisienten vakuustodistus ja ostokuitti. Niistä katsotaan kylvetyn siemenen alkuperä mahdollisessa valvonnassa. Ellei vakuustodistusta ja ostokuit-

tia ole, osoita siementen alkuperä muulla luotettavalla tavalla.

- **Ruis**, siemensadonkorjuuvuonna
- **Sokerijuurikas**, joka on viljelty soke-rintuotantoon ja josta on viljelysopi- mus sokerijuurikasteollisuuden kanssa
- **Tärkkelysperuna**, josta on viljelysopi- mus perunatärkkelysteollisuuden kans- sa
- **Ihmisravinnoksi käytettävät avo- maanvihannekset:** Tarhaherne (tar- haherneiisiin kuuluvat silpo-, silpo-ydin-, sokeri- ja taittoherne, jotka korja- taan tuleentumattomina), pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiinankaali, kuk- kakaali, porkkana, lanttu, nauris, mu- kulaselleri, palsternakka, purjo, avo- maankurkku, kurpitsa, pinaatti, rapar- peri, punajuurikas ja keltajuurikas, ruo- kasipuli (sis. punasipuli ja jättisipu- li), punakaali, savoiijinkaali (kurttukaa- li), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaatti, salaatti (Lac- tuca-suku), salaattisikurit (Cichorium- suku), kesäkurpitsa, lehtikaali, valkosi- puli, piparjuuri, maa-artisokka, salaat- tifenkoli, meloni ja parsas. **Avomaanvi- hanneksille maksetaan ainoastaan AB-alueella.**

Peltokasvipalkkion ehdot

- Sinun on oltava aktiiviviljelijä
- Pinta-alan, jolle haet peltokasvipalkki- ota, tulee olla hallinnassasi 15.6.2016
- Toimita kuntaan kopio tärkkelyspe- runan- ja sokerijuurikkaan viljelysopi- muksesta 15.6.2016 mennessä.
- Ei ikärajoja
- Valkuaiskasvien seokset viljojen kanssa

eivät ole tukikelpoisia. Voit kuitenkin käyttää peltoherneellä pienen määrän viljaa tukikasvina.

- Peltokasvipalkkioon oikeuttavien val- kuaiskasvien seokset ovat palkkiokel- poisia. Ilmoita tällainen seos kasvi- koodilla Seoskasvusto, herne/härkäpa- pu/makea lupiini / öljykasvit, vaikka seos sisältäisi vain kahta edellä maini- tuista.
- Peltokasvipalkkio voidaan maksaa myös tukioikeudettomille hehtaareille.
- Pienin peltokasvipalkkioon oikeuttava kasvulohko on 0,05 hehtaaria.
- Peltokasvipalkkiota koskee rahoitusku- rileikkaus.
- Sinun on viljeltävä palkkiokelpoisia kasveja täydentävien ehtojen mukai- sesti. Täydentävien ehtojen oppaan löydät nettiosoitteesta www.mavi.fi.
- Palkkio maksetaan sekä Manner-Suo- messa että Ahvenanmaalla.

Peltokasvipalkkion määrä

Peltokasvipalkkio maksetaan hehtaariperus- teisesti. Lopullinen palkkion taso määritetään kunkin kasviryhmän palkkiokelpoisen koko- naisalan perusteella. Peltokasvipalkkiota voi- daan myöntää enintään 13,7 miljoonaa euroa seuraavasti: valkuaiskasvit enintään 6,3 mil- joonaa euroa, ruis enintään 1,5 miljoonaa eu- roa, sokerijuurikas enintään 1,0 miljoonaa eu- roa, tärkkelysperuna enintään 3,7 miljoonaa euroa sekä avomaanvihannekset enintään 1,2 miljoonaa euroa.

Peltokasvipalkkio hehtaaria kohden tukialu- eittain on arvio. Määrät tarkentuvat tukivuo- den lopulla tai alkuvuodesta 2017, kun lopul- liset palkkiokelpoiset pinta-alat ovat tiedos- sa.

Taulukko 1: Peltokasvipalkkio hehtaaria kohden (arvio)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵⁶

Tukialue	AB	C
Valkuaiskasvit	70	70
Ruis	50	50
Sokerijuurikas	75	75
Tärkkelysperuna	560	560
Avomaanvihannekset	140	-

⁵⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/peltokasvipalkkio-hehtaari-kohden.png>

Kansalliset peltotuet

Uutta 2016

- Pohjoista hehtaaritukea ei makseta vehnälle (v.2016 tukitaso on 0€⁵⁷).
- Yleistä hehtaaritukea ei makseta tuki-alueella C2.
- Pohjoisten peltotukien tukitasot ovat alentuneet.
- Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Muista hakea tukea vuosittain ja ilmoittaa mahdollisista henkilömuutoksista.

Etelä-Suomessa ei makseta kansallisia peltotukia. Pohjoiset peltotuet koostuvat kolmesta tukimuodosta, jotka maksetaan peltoviljelylle kasvikohtaisena tukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorille viljelijöille suunnattuna tukena. Lisäksi kansallista tukea maksetaan koko maassa sokerijuurikkaan tuotannolle. Yksikkötukien määrät on koottu taulukkoon tämän luvun loppuun.

Hakijaa, maatilaa ja viljelytapaa koskevat yleiset edellytykset löytyvät Tuenhakijan perusoppaasta luvusta 3⁵⁸. Nuorten viljelijöiden tuen hakijaa koskevat edellytykset vastaavat EU:n nuoren viljelijän tuen ehtoja.

1. Pohjoiset peltotuet

Lohkon korvauskelpoisuus

Pohjoisia tukia myönnetään kasvulohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia. Korvauskelpoi-

suus on myönnetty peruslohkotasolla vuonna 2015. Lohkon hakemisesta korvauskelpoiseksi vuonna 2016 kerrotaan lisää Tuenhakijan perusoppaassa luvussa 7.⁵⁹

Ympäristöehdot

Pohjoisissa tuissa sinun on noudatettava osaa täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Ehdot koskevat suojakaistoja, pientareita, viljelyn maatalousmaan hoitoa, sängen polttoa, maisemapiirteiden säilyttämistä ja hukkakauran ja jättiputkien torjuntaa. Täydentävien ehtojen vaatimukset löytyvät tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta (löytyy osoitteesta mavi.fi⁶⁰).

Pohjoinen hehtaarituki

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tuki-alueella C viljeltäville tietyille peltokasveille: vehnä, ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, avomaanvihannekset, öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, tietyt valkuaiskasvustot ja tietyt hamppekasvustot.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset

⁵⁷http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Documents/Hakuoppaat/Hakuoppaan_2016/Liite_H__Esimerkkejä_tukitasoista.pdf liitteet

⁵⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-2987>

⁵⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-3285>

⁶⁰<http://www.mavi.fi>

Tukikelpoisia avomaanvihanneksia ovat ihmisravinnoksi käytettävät vihannekset. Herneistä tukikelpoinen on tuleentumattomana korjattava tarhaherne (eli silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet). Tukea ei makseta avomaanvihannesten rehtuotannolle (esim. rehulanttu tai rehunauris), istukassipulille (lisäysaineiston tuottaminen), vihannestaimituotannolle eikä maustekasveille. Vihannesten muu kuin ihmisravinnoksi tapahtuva käyttö on ilmoitettava kasvulohkolomakkeen Lisätietoja-kohdassa.

Muut peltokasvit

Muita tukikelpoisia peltokasveja ovat öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, sokerimaissi ja hamppu. Katso hamppun erityisvaatimukset Hakuoppaan liitteestä C⁶¹. Herneen/härkäpavun/makea lupiinin ja viljan seoskasvusto on tukikelpoinen, jos seoksen yhteenlasketusta siemenmäärästä (kg) yli 50 % on herneen, härkäpavun tai makean lupiinin siementä (= valkuaiskasvusto).

Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu kaikelle peltoviljely-alalle tukialueella C2p–C4. Tukeen ei kuitenkaan ole oikeutettu viljelemätön lohko, hoidettu viljelemätön pelto, suojakaista, kaikki suojavyöhykkeet, luonnonlaidun ja -niitty, kasvimaalla eikä kasvihuonealalla. Tukikelpoisia kasveja ovat maatalous-, puutarha- ja energiakasvit. Energiakasveilla tarkoitetaan yksivuotisia tai lyhytkiertoisia energiatarvikekasveja viljeltäviä kasveja. Tukialueilla C3 ja C4 yleistä hehtaaritukea maksetaan avomaanvihanneksille, mutta ei muille pohjoista hehtaaritukea saaville kasveille.

⁶¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine-article/lomakkeen-101d-tietojen-tallennus/>

⁶²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/192/article-3476>

Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tukialueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittäjänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias. Tukea voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä. Tuenhakijat on määritelty tarkemmin EU:n nuoren viljelijän⁶² tuesta kertovassa luvussa.

Jos sait tukivuodelta 2015 ensimmäistä kertaa nuorten viljelijöiden tukea, voit hakea tukea uudestaan korkeintaan 4 seuraavana tukivuonna. Ilmoita samalla mahdollisista henkilömuutoksista maatilayrityksessäsi.

Nuorten viljelijöiden tuen hakemusta ei voi siirtää kotitalon hallinnansiirron yhteydessä hakuajan jälkeen.

Tukea maksetaan maatalous- puutarha- ja energiakasvien viljelyssä olevalle peltoalalle; ei kuitenkaan viljelemättömälle lohkolle, hoidetulle viljelemättömälle pellolle, suojakais-talle, suojavyöhykkeille, luonnonlaitumelle ja -niitylle, kasvimaalle eikä kasvihuonealalle.

2. Sokerijuurikkaan tuki

Sokerijuurikkaan tuki on tarkoitettu sokerijuurikkaan viljelijöille. Tukea myönnetään vain sokerintuotantoon käytettävälle sokerijuurikkasalalle. Muuhun käyttöön viljeltävän sokerijuurikkaan alalle tukea ei myönnetä. Ilmoita muu käyttö sähköisen tukihaun tai kasvulohkolomakkeen lisätiedoissa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta järjestetään erillinen haku keväällä 2016. Kuljetustuki maksetaan edellisen vuoden sokerijuurikkaan sopimusmäärän perusteella.

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukielpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (e/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		
tukialueet C1, C2 ja C2p	vehnä	0
tukialueet C1, C2 ja C2p	ruis	65
tukialueet C1, C2 ja C2p	sokerijuurikas	100
tukialueet C1, C2 ja C2p	tärkkelysperuna	100
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	325
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	65
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskasvusto	39
Yleinen hehtaarituki (C2-C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	0
tukialue C2p	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	50
Nuorten viljelijöiden tuki (C1-C4)	viljelyksessä olevat kasvit	36
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁶³

Pienin maksettava tuen määrä on 100 euroa. Jos haettu tuen kokonaismäärä ylittyy, yksikkötuen määrää alennetaan.

⁶³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/kansallisten-peltotukien-yksikkötuet.png>

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset

Kansalliset kotieläintuet:

- Ennakoiden haku on jo ennen päätu-kihakua ja päättyy 23.3.2016.
- Lue lisää: Kansalliset kotieläintuet – vuoden 2016 hakuohjeet⁶⁴

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Hae tuen maksua 15.6.2016 mennessä lomakkeella 409.
- Lue lisää: Eläinten hyvinvointikorvaus⁶⁶

EU:n eläinpalkkiot:

- Lue lisää: EU:n eläinpalkkiot – vuoden 2016 hakuohjeet⁶⁵

---

⁶⁴<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁶⁵<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁶⁶<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelija/elainten-hyvinvoinnin-tuki/Sivut/elainten-hyvinvointi.aspx>

Muutokset hakuoppaassa 2016

Hakuopas on julkaistu 22.3.2016. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

Tuenhakijan perusopas

20.5.2016 Muutos lukuun 2. **Tuenhakijan muistilista:** Sähköisesti hakevan muistilista

10. Kaikkia tukia ei voi hakea Sähköisen asiointin päätukihaku -osiossa. ~~Muista täyttää ja lähettää erillinen Eläinten hyvinvointikorvauksen maksuhakemus Vipussa.~~ Jätä myös tarvittaessa osallistumisilmoitus EU:n eläinpalkkioiden ja kansallisten kotieläintuotteen järjestelmiin. Nämä sähköisen asiointin erilliset osiot vaativat kaikki oman käsittelyyn lähettämisenä. **Eläinten hyvinvointikorvauksen maksuhakemuksen voi jättää vain paperilla lomakkeella 409. Hakemus tulee palauttaa kuntaan viimeistään 15.6.2016.**

11.4.2016 Muutos lukuun 3. **Hakijan tukikelpoisuus:** Maatilan tukikelpoisuuteen vaadittava ala:

Ympäristö- ja luomukorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sinulla on hallinnassa koko sitoumuskauden ajan vähintään 5,00 hehtaaria korvauskelpoista peltoalaa **ympäristösitoumusalaa**, tai jos on kyse puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa **ympäristösitoumusalaa**.

3.5.2016 Täydennys lukuun 3. **Hakijan tukikelpoisuus;**

Kansallisiin tukiin oikeuttavaan viljelyta-

paan kuuluvat:

- Tarkoituksenmukainen pellon muokaus ja lannoitus.
- Tasaisen itämisen mahdollistava kylvä viimeistään 30.6.2016. *Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen 30.6. mennessä, kylvä heti olosuhteiden salliessa.* *(Poikkeuksellinen olosuhde vastaa tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen.)*
- *Käyttötarkoitukseen, alueelle ja lohkolle soveltuvan kasvilajin ja -lajikkeen käyttö.*
- Alueelle soveltuva, Määrältään ja laadultaan riittävä siemen- tai taimimäärä.
- Tarkoituksenmukainen kasvinsuojelu ja hukkakauran torjunta.
- Korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamisen mahdollistava lohkon kasvukunto.
- *Maatalousmaan säilyttäminen avoimena.*

10.6.2016 **5. Tukien hakeminen,** korjaus myöhästymispäiviin

- 11.7. ~~18-~~ 17 % vähennys tukeen myöhästymispäivistä johtuen

4.4.2016 **7. Peruslohkon korvauskelpoisuus-**lukuun lisätty lauseet:

- *Jos haet perustukea, lisättävien alojen*

on kuitenkin oltava viljelykelpoista peltoa 1.1.2016 lähtien.

- Voit hakea korvauskelpoisuutta palauttamalla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vapaamuotoisen hakemuksen, jossa kerrot peruslohkon nimen ja tunnuksen sekä hakuperusteen.

22.4.2016 **7. Peruslohkon korvauskelpoisuus**-lukuun lisätty:

- Huom! Et voi jakaa olemassa olevia **korvauskelpoisia** peruslohkoja liitetävän alan maksimoimiseksi. Peruslohkon jakaminen ja alan liittäminen ilman muuta asianmukaista perustetta tulkitaan tukiehtojen kiertämiseksi, josta määrätään asianmukaiset seuraamukset.
- Tarkista 10 aarin lisäalojen luomun siirtymävaiheen ilmoittamiseen liittyvät yksityiskohdat luonnonmukaisen tuotannon luvusta Hakuoppaasta⁶⁷.

Päätukihaun tuet

9.5.2016 **Viherryttämistuki**-lukuun, otsikon Kesantoalat (efa-kesanto) kohtaan muutettu:

- Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 15.8– 16.8.

1.4.2016 **Viherryttämistuki**:

Taulukkoon 2 lisätty:

- Kevätruisvehnä
- Heinä- ja muut nurmirehukasvit:
  - Viherlannoitusnurmi (ei ympäristötositoumasta)

- 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen
- Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen.

3. *Pysyvän nurmen säilyttäminen: Pysyvien nurmien seuranta -lukuun muutettu:*

~~Ympäristökorvauksen mukaiset ympäristönhoitonurmet, viherlannoitusnurmet, suojavao-
hykenurmet ja monimuotoisuuspellot jäädyttävät pysyvän nurmen kertymisen. Puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siemennurmet eivät myöskään kerrytä pysyvän nurmen vuosia, vaan ne nollaavat pysyvän nurmien vuosikertymän. Jäädyttäminen tarkoittaa, että nurmikertymävuodet pysyvät ennallaan. Nollaus tarkoittaa, että nurmivuosien laskenta alkaa alusta.~~

→ Ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmet, suojavao-
hykenurmet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet jäädyttävät pysyvän nurmen kertymisen. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi. Puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siemennurmet eivät myöskään kerrytä pysyvän nurmen vuosia, vaan ne nollaavat pysyvän nurmien vuosikertymän. Puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet ilmoitetaan kasvikoodeilla:

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. Tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto

⁶⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/192/article-3655>

- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Taulukkoon 3 muutettu:

Peruslohko on ilmoitettu pysyvänä laitumena **nurmena**.

Muu kuin taulukossa 4 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, suojavyöhyke **valkuaiskasvi**, tai monimuotoisuuspelto.

Taulukkoon 4 muutettu:

Viherlannoitusnurmi (**ei ympäristösitoutumusta**) ympäristösitoutumukseen sitoutumattomalta viljelijältä, 2016 eteenpäin.

Taulukkoon 4 lisätty:

1-vuotiset siemennurmet*

Monivuotiset siemennurmet*

*Koodeilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.

4. Kesantoalat (EFA-alat): kesantoalat (efa-kesanto) -lukuun lisätty:

Efa-kesannon on oltava peltoalaa **eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muutunut pysyväksi nurmeksi.**

29.3.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösitoutuminen** 6.5 Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys-luku,

Sama asia toisessa paikkassa samassa luvussa:

Seuraavilla aloilla voit nostaa sitoumusalasi kasvipeitteisyysprosenttia, vaikka näille aloille ei maksetakaan kasvipeitteisyyskorvausta:

- kesanto, johon kasvukauden jälkeen kylvät syysviljan tai syysöljykasvin tai joka on nurmen tai sängin peittäjä;

Poistettu (tallennusvirhe).

- ympäristösitoutumuksen mukaisiin toimenpiteisiin sisältyvä suojavyöhyke, monivuotinen ympäristönurmi, luonnonhoitopeltonurmi, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuspelto sekä monivuotisten puutarhakasvien katettu ala; sekä

- alat, joilla on edellisten ohjelmakausien mukainen ympäristötuen erityistukisopimus ravinnekuormituksen tehostetusta vähentämisestä, suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta tai turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelystä, jos sopimus on tehty peltoalalle.

15.4.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösitoutuminen:**

5. Tilakohtainen toimenpide -viljavuustutkimus-kohtaan täsmennetty:

Uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.

28.6.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösitoutuminen:**

6.5. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Vuodesta 2016 eteenpäin et voi kasvattaa kasvipeitteisyysprosenttia kasvulohkoilla, joille on ilmoitettu

- suojavyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- saneerauskasvit
- monimuotoisuuspellot

11.4.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösitoutuminen:**

3. Ympäristösitoutumuksen mukainen lannoitus -kohtaan lisätty:

- Jos käytät yksivuotisilla puutarhakasveilla kerääjäkasvia, voit lisätä **puutarhakasvien** typpilannoitusta 20 kiloa hehtaaria kohden. Kylvä kerääjäkasvi tällöin viimeistään 15.8. **Kerääjäkasvia et voi lannoittaa.** Typpilannoituksen lisäämismahdollisuutta ei ole kerä- ja ruusukaalilla, palkokasveilla ja purjolla eikä kerä- ja lehtisalaatilla silloin, kun kasvatat kaksi satoa.

6.7 Peltoluonnon monimuotoisuus-kohtaan lisätty:

- Saneerauskasviksi voit ilmoittaa öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia. **Öljyretikaksi katsotaan myös muokkausretiisi.** Kylvä saneerauskasvi keväällä ja lannoita sitä ympäristösitoumuksen lannoitustaulukoissa olevan luonnonhoitopeltonurmen lannoitustason mukaisesti.

25.4.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösitoumus:** Korjaus taulukkoon 3.

Pysyvä nurmi, joka maankäyttölajiltaan peltoa.

- Peltoluonnon monimuotoisuus, kerääjäkasvit
- Peltoluonnon monimuotoisuus, monimuotoisuuspellot
- Peltoluonnon monimuotoisuus, saneerauskasvit

Ei voida maksaa pysyväksi nurmeksi ilmoitetulle alalle → **Maksetaan**

29.3.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösopimukset** 2.3 Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus - luku:

~~Vuonna 2016 sopimukset voidaan hyväksyä seuraavan etusijajärjestyksen mukaan ja val-~~

~~tion määrärahojen puitteissa, jos alue kuuluu johonkin seuraavista:~~

- ~~1. valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaaksi luokitellut perinnebiotooppikohteet~~
- ~~2. kohde on kunnostettu ei-tuotannollisten investointien tuella~~
- ~~3. kohteet, jotka sijaitsevat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaila maisema-alueilla, Natura-alueella tai rajautuvat Natura-alueeseen tai sijaitsevat alueilla, jotka on todettu tärkeiksi luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelmissa~~
- ~~4. kohteet, joilla on ollut voimassa erityistukisopimus perinnebiotooppien hoidosta tai luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämiseksi.~~

1.4.2016 **Ympäristökorvaus: ympäristösopimukset** 2.5. Alkuperäisrotujen kasvatamissopimus -luku:

Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään 30.4. ELY-keskuksesta.

→ Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään **15.6.** ELY-keskuksesta.

22.4.2016 **Luonnonmukaisen tuotannon korvaus:** Lisätty

10 aarin lisäalojen liittämässä huomi- oitavaa

Kun liität luonnonmukaisesti viljeltyyn peruslohkoon lisäalaa toisesta peruslohkosta: Jos peruslohkot eivät ole samaa vaihetta (esim. vanha peruslohko on luomua ja lisäala siirtymävaiheessa), erota lisäala omaksi kasvulohkoksi.

Kun liität peruslohkoon aikaisemmin korvauskelvotonta peltoalaa (esim. pientareita, metsämaata, raivioita, entistä maatalousmaata, jne.), varmistaa, että lisäala täyttää

luomuvaatimukset takautuvasti eli edellytykset siirtymäajan lyhentämiseen. Tarkempi ohjeistus yksinkertaistetusta menettelystä lisäalan ilmoittamisesta ”suoraan luomuun” on Eviran viljelijäkirjeessä 1/2016. Kirje on lähetetty kaikille luomuviljelijöille ja saatavana myös Eviran sivuilta.⁶⁸

8.6.2016 **Kansalliset peltotuet**

Lisätty vehnän tukitaso

Uutta 2016

- Pohjoista hehtaaritukea ei makseta vehnälle (**v.2016 tukitaso on 0€**).

Liitteet

29.3.2016 **Liitteeseen B Kasviluettelo** lisätty seuraavat kasvit:

- Kevättruisvehnä
- yksivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- viherlannoitusnurmi (ei ympäristöstötoumusta).

6.4.2016 Lisätty **Liite J. Yhteenveto kasvikoodien rajoitteista 2016**

22.4.2016 Päivitetty **Liitteeseen E: Säädöksen ja määräykset** vahvistetut säädökset.

---

⁶⁸http://www.evira.fi/files/attachments/fi/evira/asiakokonaisuudet/luomu/ajankohtaista/luomuviljelijakirje_1-2016.pdf

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla vasemmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suo-

raan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siiryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.⁶⁹

Tulosta Päätukihaun tuet 2016 tästä.⁷⁰

---

⁶⁹<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/175/pdf>

⁷⁰<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/192/pdf>

Julkaisun tiedot

2/2016 Hakuopas 2016

ISBN 978-952-453-929-6 (Verkkójulkaisu)

ISSN 1797-4429 (Verkkójulkaisu)

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho

(johdanto), MMM_kuva-arkisto (muut kuvat)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101
Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi